

ÅRSMØTE FORFATTERFORENINGEN 18. MARS – 19. MARS 2023

INNHold	Side
FORSLAG TIL DAGSORDEN	2
FORSLAG TIL FORRETNINGSORDEN	3
ÅRSMELDING	4-52
ÅRSMELDING FRA DET LITTERÆRE RÅD	53
ÅRSMELDING FRA OPPTAKSKOMITEEN	54
ÅRSRAPPORT ØKONOMIRÅDET	55
ÅRSMELDING TIL REGNSKAP FOR DnF	56
REGNSKAP FOR DnF 2022	57-63
ÅPENHETSRAPPORT	64-65
REVISORS BERETNING FOR DnF	66-67
ÅRSMELDING TIL REGNSKAPET FOR DnFs STIPENDFOND	68
REGNSKAP FOR DnFs STIPENDFOND 2022	69-71
REVISORS BERETNING FOR DnFs STIPENDFOND	72-73
OMTALE NFOF	74
ÅRSMELDING TIL REGNSKAPET FOR NFOF	75-76
REGNSKAP FOR NFOF 2022	77-81
REVISORS BERETNING FOR NFOF	82-83
DESISORENES BERETNING	84
BUDSJETT FOR DnF 2023	85
INNSENDE FORSLAG	86
STYRETS FORSLAG	87-96
STYRETS FORSLAG TIL HANDLINGSPROGRAM	97-104
VALGKOMITEENS INNSTILLING	105-106
STYRETS FORSLAG TIL VALGKOMITÉ	106
VEDLEGG: Handlingsprogram vedtatt på årsmøtet 2022	107-114

FORSLAG TIL DAGSORDEN**Lørdag 18. mars før lunsj**

- 1 Utdeling av Ytringsfrihetsprisen 2022
- 2 Årsmøtet åpnes
Åpningstale ved leder
Presentasjon av gjester og nye medlemmer
Avdøde medlemmer minnes
Konstituering av møtet
Valg av referent
Valg av møteleder
Valg av fullmaktskomité
Valg av tellekorps
- 3 Godkjenning av dagsorden og forretningsorden
- 4 Tage Pettersen, første nestleder og Høyres representant i familie- og kulturkomiteen om framtidens litteraturpolitikk, sett fra Høyres ståsted.

Lørdag 18. mars etter lunsj

- 5 Utdeling av Tarjei Vesaas' debutantpris 2022
- 6 Årsberetninger (styrets til godkjenning, åpenhetsrapport til godkjenning, rådets, opptakskomiteens, økonomirådets, desisorenes og NFOFs til etterretning)
Regnskap – revisors beretning
- 7 Forfatterforedrag

Søndag 19. mars før lunsj

- 8 Diktopplesning
- 9 Innsendte forslag
- 10 Styrets forslag

Søndag 19. mars etter lunsj

- 11 Forslag til handlingsprogram 2023–2024
- 12 Forslag til budsjett 2023
- 13 Valg
- 14 Klubbmøter

FORSLAG TIL FORRETNINGSORDEN

1 Møtet holdes:

Lørdag 18. mars fra kl. 11.00 til ca. kl. 17.00

Lunsj kl. 13.15–14.15

Kaffe kl. 16.00–16.30

Middag kl. 19.30

Søndag 19. mars fra kl. 10.30 til ca. kl. 16.00

Lunsj kl. 12.30–13.30

2 Når ordstyreren finner det nødvendig, innføres to minutters taletid, maksimalt to innlegg fra hver årsmøtedeltaker til hver sak på dagsordenen og inntil to replikker til hvert innlegg totalt.

3 Dagsordenen skal søkes avviklet i vedtatt rekkefølge.

Styrets forslag til

Møteleder: Karine Nyborg

Referent (kun vedtaksprotokoll): Administrasjonen

Fullmaktskomité: Styrets forslag til fullmaktskomité vil bli lagt fram ved møtets begynnelse.

Redaksjonskomité: Styrets forslag til redaksjonskomité vil bli lagt fram ved møtets begynnelse.

Et tellekorps på minst fem medlemmer oppnevnes ved møtets begynnelse.

ÅRSMELDING FOR DEN NORSKE FORFATTERFORENINGEN FOR PERIODEN MARS 2022–MARS 2023

Innholdsfortegnelse:

MEDLEMMENE

TILLITSVALGTE I PERIODEN FRA ÅRSMØTET 2022

DnFs REPRESENTANTER I ANDRE UTVALG OG ORGANISASJONER

FORKORTELSER OG FORKLARINGER

OPPFØLGING AV HANDLINGSPROGRAMMET FRA ÅRSMØTET 2022

- Forfatterøkonomi
- Sikre et mangfold av skjønnlitterære utgivelser og få bokbredden ut til leserne
- Ytringsfrihet og internasjonalt arbeid
- Opphavsrett, kontroll over eget verk og rett til rimelig vederlag
- Mobilisering av både nye og etablerte medlemmer
- Andre aktiviteter
- Stipendmidler

MEDLEMMER

Avdøde siden forrige årsmøte er følgende medlemmer

Øyvind Bremer Karlsen	02.04.2022	medl. fra 1981
Alf Saltveit	18.05.2022	medl. fra 1984
Per Knutsen	19.08.2022	medl. fra 1986
Ketil Gjessing	10.09.2022	medl. fra 1969
Nils Christian Moe-Repstad	15.09.2022	medl. fra 2000
Steinar Sørle	29.11.2022	medl. fra 1975
Ernst Eckhoff	31.12.2022	medl. fra 1996
Mona Lyngar	06.01.2023	medl. fra 1968

Siden forrige årsmøte er følgende nye medlemmer innvotert:

Adelheid Seyfarth Gulbrandsen

Sara Sjøberg

Torbjørn Oppedal

Svanhild Amdal Telnes

Tyra Teodora Tronstad

Asbjørn Stenmark

Arne Årskaug

Ellen Thorsdalen

Kjersti Halvorsen

Maria Bokneberg

Marie Aubert

Arpad Kun

Olav W. Rokseth

Therese Aasvik

Erik Engblad

Frank Lande

Eivind Buene

Ida Frisch

Marjan Poursharifi

Khaleda Froagh

Sven Gunnar Simonsen

Lisa Him-Jensen

Hilde Stålskjær Osen

Sigrun Glomsås

Nora Aschim

Marte Magnusdotter Solem

Reidun Foldøy

Simen K. Nielsen

Hilde Rød-Larsen

Ole-Petter Vaaten

Kine Jeanette Solberg

Julie Stokkendal

Odd Eirik Sætre Færevåg

Tom Ingar Eliassen

Utmeldt etter eget ønske:

Toril Brekke

Arnfinn Kolerud

Kate Southwood

Antall medlemmer primo februar 2023:

730, hvor av antall kvinner er 319 og antall menn er 411

TILLITSVALGTE I PERIODEN FRA ÅRSMØTET 2022

Styret

Leder: Heidi Marie Kriznik

Nestleder: Amalie Kasin Lerstang

Styremedlemmer: Ingvild Holvik, Jens M. Johansson, Sandra Lillebø, Endre Ruset, Mathias R. Samuelsen og Bjørn Vatne

Det har vært avholdt ni styremøter i perioden og ett styreseminar. Av hensyn til reiseutgifter, miljøhensyn og tidsbruk ble seks styremøter avholdt digitalt.

DnFs litterære råd

Leder: Chris Tvedt

Nestleder: Kristin Berget

Medlemmer: Adelheid Seyfarth Gulbrandsen, Kristian S. Hæggernes, Thomas Lundbo, Kjersti Rorgemoen og Nils Henrik Smith

Opptakskomiteen

Leder: Pål Gerhard Olsen

Nestleder: Victoria Kielland

Medlemmer: Kristin Auestad Danielsen, Morten Langeland og Øystein Vidnes

Økonomirådet

Leder: Heidi Marie Kriznik

Medlemmer: Mikkel Bugge og Linni Tiller

Sekretær: Elin Øy

Internasjonalt utvalg

Leder: Ingvild Holvik

Medlemmer: Øyvind Berg, Kristin Hauge, Rune F. Hjemås, Liv Mossige, Rune Berglund Steen og Øyvind Rangøy

Valgkomité

Leder: Linda Gabrielsen

Medlemmer: Mathias R. Samuelsen (styret representant), Ingvild Solstad-Nøis, Håvard Syvertsen, Chris Tvedt (rådets representant) og Øystein Vidnes (opptakskomiteens representant)

Desisorer

Tom Egeland

Mette Karlsvik

Administrasjonen

Generalsekretær: Elin Øy

Kontorleder: Kerstin Bennett

Kontomedarbeider: Jeanette Hansen

Revisor

BDO AS v/Steinar Andersen

DnFs REPRESENTANTER I ANDRE UTVALG OG ORGANISASJONER

Styret i NFOF

Elin Øy

Heidi Marie Kriznik

Kopinors representantskap

Amalie Kasin Lerstang

– vararepresentant Jens M. Johansson

DnFs representanter i organer/organisasjoner der DnF har innstillingsrett:

Styret i NORLA

Heidi Marie Kriznik

– vararepresentant Amalie Kasin Lerstang

NORLAS faglige råd

Sigbjørn Skåden

Styret i Skrivekunstakademiet i Hordaland

Sandra Lillebø

– vararepresentant Heidi Marie Kriznik

Bjørnsonfestivalen

Styret: Marit Kaldhol

Bjørnsonprisen

Jurymedlem: Birger Emanuelsen

Kunstnernettverket

Arbeidsutvalget, leder: Heidi Marie Kriznik

Kunstnerpolitikkutvalget: Heidi Marie Kriznik

Utvalget for trygd og pensjon: Amalie Kasin Lerstang

Norsk PEN, Fengslede forfatteres komité

Heidi Marie Kriznik

Representasjon i organisasjoner og organer der de skjønnlitterære skribentorganisasjonene stiller med felles representant:

Kopinor

Styret: Heidi Marie Kriznik

– vararepresentant Hilde Lyng (NO)

Fordelingsnemnda: Monica Boracco (NDF)

Norwaco

Vararepresentant i styret: Elin Øy

Forhandlingsutvalget, Bibliotekvederlaget

Heidi Marie Kriznik, DnF (representant fra de skjønnlitterære)

Hilde Lyng, NO (representant fra de skjønnlitterære)

FORKORTELSER OG FORKLARINGER

Bibliotekvederlag: Staten betaler et årlig, kulturpolitisk begrunnet vederlag for verk som tilgjengeliggjøres og disponeres til utlån i offentlige biblioteker. Vederlaget beregnes ut fra den samlede bokstammen og en framforhandlet enhetspris for hver utlånsenhet. Det samlede vederlag fordeles etter avtale mellom de berørte rettighetshavergrupper. Bibliotekvederlaget er den viktigste inntektskilden for Forfatterforeningen, og det er dette vederlaget som dekker grunnstipendet og størsteparten av stipendene fra Vederlagsfondet.

Grunnstipend: Iht. årsmøtevedtak utbetales 45 prosent av bibliotekvederlaget som grunnstipend. Grunnstipendet må søkes. Grunnstipend kan søkes hvert år av både medlemmer og ikke-medlemmer. Kravet er at du må ha utgitt minst fem skjønnlitterære bøker for voksne, og at de er innkjøpt av Norsk kulturråd under innkjøpsordningen for norsk skjønnlitteratur for voksne. Du kan maksimalt motta støtte for 25 titler.

Vederlagsfondet: Midlene fra bibliotekvederlaget samles i et fond. Det er dette fondet som dekker grunnstipend, arbeidsstipend og diversestipend.

Stipendfondet: En samling stipend som ikke krever begrunnelse. Heri opptatt Olaf Schous legat, Knut Hamsuns fond, Ibsen-Bjørnson-fondet, Rolf Stenersens fond, Nordahl Griegs minnefond og Ole Bangs, Nini og Johan Ankers, Oscar Aagaards, Solvejg Eriksens, Astrid Hjertnæs Andersens, Gudrun Brauti Knutslid og Einar Knutslids, Einar Tellefsens og Lars K. Østerholt og hustru Ingeborgs legater, samt Tarjei Vesaas' debutantlegat (uten søknad)

Privatkopieringsvederlaget: Opphavere har krav på rimelig vederlag som kompensasjon for lovlig kopiering av offentliggjorte verk. Privatkopieringsvederlaget omfattet tidligere kun kompensasjon for privat eksemplarframstilling av lyd og film. Etter at den nye åndsverkløven ble innført, ble ordningen utvidet til også å omfatte visuelle og litterære verk. Kompensasjonen ytes som årlig bevilgning over statsbudsjettet. Slik kompensasjon ytes dels kollektivt, dels individuelt. Den kollektive kompensasjonen deles ut i form av støtte til produksjoner og forvaltes av Fond for lyd og bilde. Den individuelle kompensasjonen forvaltes gjennom Norwaco, som har delegert utbetalingen til de medlemsorganisasjonene som representerer de forskjellige opphavergruppene.

Direktiv om kollektiv rettighetsforvaltning (CRM): Et EU-direktiv med formål å modernisere systemet med kollektiv forvaltning av opphavsrett. Direktivet er gjennomført i norsk rett ved lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett. Loven regulerer fordeling og rapportering knyttet til opphavsrettslige vederlag fra kollektive forvaltningsorganisasjoner som Kopinor og Norwaco. Hovedregelen er at disse midlene skal fordeles individuelt der det lar seg gjøre.

Solidaritetsfondet: Den norske Forfatterforenings Solidaritetsfond består av de midler som kommer fra De norske Bokklubbene AS, Cappelens Bokklubber, Barnas Egen Bokklubb og N.W. Damm & Søn AS i henhold til gjeldende avtaler mellom disse og DnF, gaver som gis til fondet, og andre midler som etter beslutninger av DnF måtte bli tillagt fondet.

NFFO: Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening

FF: Forfatterforbundet

NFOF: Norsk Forfatter- og Oversetterfond består av representanter fra DnF, NBU, NDF og NO

NBU: Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere

NO: Norsk Oversetterforening

NDF: Norske Dramatikeres Forbund

Norwaco: Norwaco er et bindeledd mellom skapere og brukere av kultur og underholdning innen TV, film og musikk. Norwaco forvalter rettigheter til åndsverk, prestasjoner og produksjoner som norske og utenlandske rettighetshavere står bak, og gir brukere mulighet til å klarere rettighetene på en enkel og sikker måte. Norwaco eies av sine 35 medlemsorganisasjoner.

Kopinor: Kopinor er en organisasjon av opphavere og utgivere i til sammen 23 medlemsorganisasjoner. Kopinor forhandler og inngår avtaler om kopiering og annen bruk av åndsverk i skoleverket, universiteter og høyskoler, statlig og kommunal administrasjon, kirker og trossamfunn og store deler av organisasjons- og næringslivet. De fleste avtalene omfatter både fotokopiering og digital kopiering.

KUD: Kultur- og likestillingsdepartementet

AID: Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Kulturdirektoratet – Den statlige virksomheten Kulturrådet har endret navn til Kulturdirektoratet, mens rådskollegiet som forvalter Norsk kulturfond, beholder navnet Kulturrådet.

SKS: Statens kunstnerstipend

SEK: Stipend for etablerte kunstnere

SSK: Stipend for seniorkunstnere

OPPFØLGING AV HANDLINGSPROGRAMMET FRA ÅRSMØTET 2022

Handlingsprogram 2022–2023 vedtatt i 2022 finnes som vedlegg bakerst i heftet.

FORFATTERØKONOMI

I inneværende periode har det å sikre forfatterøkonomien i utformingen av bokloven og boklovsarbeidet vært prioritert, samt å få på plass en definisjon av realisasjon for å hindre nedsettelse av forfatterroyalty i den utstrekning foreningen har erfart at det blir gjort. I tillegg har arbeidet med å kunne påbegynne en forhandling om ny normalkontrakt vært prioritert. Forfatterforeningen har også vært aktiv i utformingen av seminar om sosiale rettigheter og i arbeidet som gjøres for bedre sosiale rettigheter i Kunstnernettverkets utvalg for trygd og pensjon. DnF har ellers, gjennom møter med politikere, statsråder og embetsverk, og gjennom kronikker og innspill til de ulike partiprogrammene og øvrige innspill og deltakelse, vektlagt behovet for en reell styrking av forfatternes økonomiske kår og sosiale rettigheter. Medlemmer har også engasjert seg med blant annet høringsinnspill til bokloven og ulike innlegg, og DnF benytter plassen her til også å takke dem for engasjementet.

Stipend

DnF har i politiske møter, innspill, høringer, seminar og i henvendelser til og møter med KUD påpekt at stipend er helt avgjørende for forfatterøkonomien, og at stipendkomiteen hvert år, hver stipendrunde, erfarer å måtte velge bort en rekke høyt kvalifiserte kandidater.

I budsjettinnspill viste DnF til at kunstnerstipendene er blant de mest treffsikre virkemidlene i kunstnerøkonomien. Kunstnerstipend gir forfattere tid og økonomisk forutsigbarhet og med det rom for fordypning, og er helt avgjørende for at det blir skrevet fram en variert og mangfoldig litteratur. Kunstnerstipendene bidrar til å rekruttere forfattere fra ulike sosiale lag og er helt avgjørende for hvorvidt forfattere tør å forbli i yrket.

Fjorårets økning i antall stipend (100 nye stipend) ble i statsbudsjettet videreført, men behovet er fortsatt stort. Forfatterforeningen ba om en opptrapping av varige stipendhjemler i tråd med budsjettsøkningen fra utvalget for statens kunstnerstipend, 210 nye hjemler til arbeidsstipend og arbeidsstipend for yngre og 40 nye hjemler til stipend for etablerte kunstnere og stipend for seniorkunstnere. Videre vektla DnF at de skjønnlitterære måtte få flere stipendhjemler. Forfatterforeningens budsjettinnspill vektla at stipendene reguleres med en indeks lik rammen for lønnsoppjøret i staten.

Arbeidsstipendets størrelse ble i statsbudsjetttrunden økt med 8719 kroner, fra 290 570 kroner til 299 289 kroner.

Sekretariatet ved kontorleder Kerstin Bennett har deltatt i flere møter med Statens kunstnerstipend og vektlagt behovet for stipend for skjønnlitterære forfattere som skriver for voksne. Hun har også uttrykt at utvalget må se til behov for stipendmidler blant eldre kunstnere over 67 år (selv om det i dag ikke er noen øvre aldersgrense for å søke arbeidsstipend), men gitt innretningen på NAVs

kompensasjonsordning som er slik innrettet at de over 67 år ikke kan søke om kompensasjon, vil stipendbehovet kunne være større for denne gruppen. Se for øvrig innspill til kvotefordeling under *Høringsinnspill*.

Stipendmidlene som forvaltes av DnF, kommer i all hovedsak fra bibliotekvederlaget, i tillegg fungerer det litterære råd som stipendkomité for stipendmidlene fra Statens kunstnerstipend. I dag brukes rundt regna 45 prosent av bibliotekvederlaget til grunnstipend og 55 prosent til arbeidsstipend og diversestipend (frie søkbare stipend).

Voldgiftsdommen i 2021 reduserte bibliotekvederlagspotten DnF disponerer, og da ikke bare andelen til arbeidsstipend og diversestipend, men også til grunnstipend. Den reduserte bibliotekvederlagspotten betyr at 45 prosent av bibliotekvederlag tilsvarer et langt lavere beløp enn tidligere beløp. Det igjen påvirker hva forfattere får per bok i grunnstipend.

I 2022 nedsatte DnF et utvalg som fikk som mandat å «Vurdere fordeling av midler til, og innretningene til, stipend fra DnFs Vederlagsfond, herunder diversestipend, arbeidsstipend, og grunnstipend. Formålet var å treffe stipendbehovet blant skjønnlitterære voksenbokforfattere best mulig. Eventuelle endringsforslag må være i tråd med Retningslinjene for bibliotekvederlag og Lov om bibliotekvederlag, og Den norske Forfatterforenings vedtekter». Arbeidsgruppa har bestått av Mikkel Bugge (leder av gruppa), Erland Kjøsterud, Helene Uri, og Bjørn Vatne. Arbeidsgruppa gjorde et grundig og tidkrevende arbeid og oversendte styret sin sluttrapport til foreningens styremøte i oktober. Arbeidsgruppen presenterte deretter arbeidet sitt for medlemsmøtet i Forfatterforeningen i november 2022.

Det ble på medlemsmøtet lagt til rette for gruppediskusjoner og påfølgende innlegg. I etterkant av medlemsmøtet sendte sekretariatet ut de samme spørsmålene som medlemsmøtet hadde fått forelagt. Spørsmålene var:

- Er foreningen mest tjent med å beholde grunnstipendet, eller gjøre disse midlene om til frie søkbare stipender?
- Gitt at foreningen velger å gjøre om grunnstipendet til frie søkbare stipender, er vi best tjent med små prosjektstipend eller større arbeidsstipender?
- Gitt at foreningen velger å gjøre om grunnstipendet til frie søkbare stipender, hvordan kompenserer vi de forfatterne som mister en inntektskilde de har kunnet regne med?

Det var 31 som svarte på undersøkelsen. Både innspillene som kom på medlemsmøtet, og de innkomne spørsmålene viser at det er stor variasjon i hvilken stipendinnretning medlemmene ønsker å prioritere. DnF tar sikte på å videreføre diskusjonen på medlemsmøtet i innværende år.

Arbeidsgruppen påpekte at «Dersom foreningen beholder grunnstipendet, bør det snarest opprettes et avkrysningsalternativ der søkerne bekrefter at de er aktive forfattere. Dette er nødvendig for å oppfylle kravet om aktivitet (...)». Som det framgår i lov om bibliotekvederlag, er det sentrale formålet med bibliotekvederlaget å stimulere videre litterære produksjon. Dette forslaget knyttet til aktivitetskrav vil bli fulgt opp.

Sekretariatet har for øvrig gjennom nettsiden og lederbrev oppfordret forfattere om å søke FFs stipend. FF tildelte i 2022 114 stipend, 55 av mottakerne var på tidspunktet for tildeling medlem i DnF.

Sosiale rettigheter

Den norske Forfatterforening jobber med sosiale rettigheter blant annet gjennom Kunstnernettverkets Trygd- og pensjonsutvalg. Utvalget har i inneværende periode bestått av Knut Alfsen (Norsk Skuespillerforbund), Hilde Lyng (NO), Gyrid Garshol (Norske Billedkunstnere), Samsaya Sharma (NOPA), Amalie Kasin Lerstang (DnF) og utvalgsleder Christine Thomassen (Creo).

I året som gikk, arrangerte Kunstnernettverket, i samarbeid med Norsk Journalistlag (NJ), en heldagskonferanse om sosiale ordninger for selvstendige. Konferansen fikk navnet "Morgendagen for selvstendige" og satte fokus på de manglende sosiale rettighetene for kunstnere og journalister som er selvstendig næringsdrivende eller frilansere. Kunstnerorganisasjoner, politikere og andre relevante var invitert til å delta som publikummere. Sandra Lillebø (forfatter og styremedlem i DnF), Ika Kaminka (oversetter), Fredrik Solstad (frilansfotograf) og Lars Elton (kritiker) samtalte om arbeidshverdagen som selvstendig og hvilke utfordringer de møter på. Torbjørn Vereid fra arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget (AP), Dag Idar Tryggestad (NJ-leder) og Hans Ole Rian (leder i CREO) deltok i paneldebatt om mulige løsninger for et anstendig arbeidsliv for selvstendige. August Ringvold, advokat i NJ, innledet om tilknytningsforholdets betydning for velferdsordninger, og Kristin Alsos fra FAFO presenterte funn fra FAFO-rapporten om velferdsordninger for selvstendig næringsdrivende.

Etter møtet samlet kunstnerorganisasjonene og NJ seg til et møte for å diskutere veien videre. Koronaen satte fokus på kunstnere og kulturarbeideres manglende rett på sosiale rettigheter, og organisasjonene opplever at det for mange beslutningstakere ble en øyeåpner. Kunstnerorganisasjonene og NJ ønsker å fortsette å arbeide sammen der foreningene har felles interesser, for å sikre selvstendige næringsdrivende og frilansere bedre betaling og rett på sykepenger, trygd og pensjon.

Høsten 2022 fikk Kunstnernettverkets Trygd- og pensjonsutvalg en kronikk på trykk i Dagsavisen knytta til at mange kunstnere og kulturarbeidere nå står i fare for å få et svært lavt beregningsgrunnlag de kommende årene som følge av koronapandemien. Etterslep fra år med lavere inntekt enn i et normalår, da mange i praksis hadde yrkesforbud eller færre oppdrag i 2020/2021, kan få store følger for kunstneres rett til f.eks. sykepenger. Innspillene ble også sendt som høringsnotat til AID og KUD. Utvalget fikk til svar at AID er enige med oss i at formuleringen i dagens lovverk, om skjønnsfastsettelse av sykepengegrunnlaget der det foreligger en «varig endring» av arbeidssituasjonen eller virksomheten, også kan gjelde lavere inntekt som følge av koronapandemien. Der det er mer enn 25 prosent avvik mellom den gjennomsnittlige pensjonsgivende inntekten de tre siste årene og den endrede inntekten, vil vilkårene for skjønnsfastsettelse av sykepengegrunnlaget være oppfylt. AID har sendt en fagmelding til arbeids- og velferdsetaten (NAV) om dette, for at praksis skal være i tråd med denne forståelsen.

I statsbudsjetthøringen i høst stilte representanter fra utvalget for trygd og pensjon med innspill overfor arbeids- og sosialkomiteen. I budsjetthøringen ble det blant annet vektlagt at

sykepengedekningen bør økes til 100 prosent fra 17. dag. Videre at dagens system med frivillig tilleggstrygd også må forbedres. Forsikringen er så dyr at kunstnerne ikke har råd til den, og ordningen er dårlig tilrettelagt for dem med kombinasjonsinntekter. Videre ble det påpekt at nærmere halvparten av kunstnerne ikke har en tjenestepensjonsordning, og at disse i stor grad baserer seg på folketrygdens minstepensjon som eneste sikring. Med bortfallet av besteårsregelen er det nødvendig å finne nye løsninger om ikke kunstnerne skal ende i fattigdom, som å sikre tjenestepensjonsrettigheter på den type inntekter kunstnere faktisk har. Blant annet inntekter fra frilansarbeid og arbeidsstipend.

Systemet med egen pensjonskonto er svært positivt. Men mange kunstnere har en kombinasjon av så godt som alle ulike tilknytningsformer. Kunstnernetverkets utvalg for trygd og pensjon påpekte derfor at prinsippet om en egen pensjonskonto strukturelt åpner opp for en bredere tenkning, og at ordningen på sikt bør kunne koordinere innskudds- og hybridordninger på en god måte, samt favne tjenestepensjon fra oppdrag og eventuell supplerende pensjonssparing.

Utvalget for trygd og pensjon har også kommet med innspill til Statsbudsjettet 2024, også der med vekt på inntektssikring, dagpenger, sykepenger, pensjon og minstefradrag på næringsinntekt.

Den norske Forfatterforening arbeider kontinuerlig gjennom politiske møter, høringsrunder m.m. for å sette fokus på og bedre de sosiale rettighetene for forfattere. Blant annet har Forfatterforeningen vektlagt sosiale rettigheter i sitt høringsinnspill til Kunstmeldingen.

Arbeidet med sosiale rettigheter er et stort arbeid, og Forfatterforeningen fortsetter å holde trykket og oppmerksomheten oppe, både i eget arbeid og i samarbeid med organisasjoner med felles mål om et anstendig arbeidsliv for alle.

Kulturrådet og Norsk kulturfond

Innkjøpsordningen for norsk skjønnlitteratur

Da innkjøpsordningen ble opprettet i 1965, var et av formålene nettopp å sikre økte vederlag til forfatterne. Forfatterutbetalingen kan justeres årlig, men hvorvidt det gjøres, er hvert år avhengig av Stortingets budsjettbehandling og budsjetttrammen til Norsk kulturfond. DnF har i budsjettinnspill, og i møter med politikere og med Kulturrådet, understreket at den utbetalingen forfatteren får når boka blir kjøpt inn, for mange forfattere utgjør hovedinntekten fra boka og et forutsigbart minstepensjonar i en ellers ustabil forfatterøkonomi. Videre har DnF påpekt både overfor Kulturrådet og i statsbudsjettthøring at det er helt avgjørende at forfatterhonorarene i innkjøpsordningene ikke blir stående stille. At ordningen forblir automatisk, er også helt avgjørende.

Over flere år har Kulturfondet ikke fått midler i tråd med Kulturrådets budsjettsøknad, og dermed ingen friske midler, og i perioden knapt nok blitt kompensert for den reelle lønns- og prisveksten. I tillegg har antall påmeldinger økt. Økonomien i innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur er så trang at Kulturrådet har sett seg nødt til å avkorte forlagsutbetalingene med opptil 22 prosent. I rådsmøte for Norsk kulturfond 27. oktober ble det fattet vedtak om makstak på avkortinger til forlag for den automatiske innkjøpsordningen for voksne for 2023 på 15 prosent, altså noe lavere maksavkortning i forlagsbetalingen. På grunn av den pressede økonomien, og gitt at forlagene blir avkortet i utbetalingene, har det vært vanskelig for Kulturrådet å oppjustere forfatterhonorarene.

Kulturrådet vedtok likevel i rådsmøtet i oktober 2022, tross trange økonomiske rammer, å prioritere å øke forfatterbetalingen med fem prosent, fra 89 000 til 93 500 for forfatter av en prosabok og fra 80 000 til 84 000 til forfattere av lyrikkutgivelser.

Denne økningen i forfatterutbetalingen førte til reaksjoner hos forleggerne. I et brev sendt fra Forleggerforeningen 22. november 2022 til Kulturrådets fagutvalg for litteratur ytrer Forleggerforeningen muligheten for å redusere forfatterens royalt fra tjue til femten prosent. I dag får alle skjønnlitterære bøker påmeldt innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur 20 prosent royalt. Forleggerforeningen påpeker i sitt brev at Kulturrådets vedtak om økning i forfatterbetaling og en fortsatt avkorting i forlagsbetalingen «(...) innebærer at Kulturrådet har valgt å ensidig prioritere kunstnerøkonomien». Og videre: «Forleggerforeningen må vurdere om det er mulig å opprettholde tilleggsavtalen til normalkontrakten hvor forlagene dekker den forhøyede royaltprosenten for innkjøpte bøker.» Forleggerforeningen kan si opp tilleggsavtalen der tjue prosent royalt er nedfelt, og da vil royalt kunne være i spill. DnF vil følge opp dette og argumentere for at forfatterbetalingen allerede er lav og på ingen måte må tas ned, tross Kulturrådets avkorting av forlagsbetalingen.

Forhandlinger

Realisasjonsbestemmelsen – Mammut-vilkår

DnFs sekretariat har kartlagt omfanget av bruken av realisasjonsunntaket og har samlet og gjennomgått flere avregningsoppgaver. Kartleggingen viste flere tilfeller av realisasjonsvilkår under Mammutsalg, og at noen forlag konsekvent benyttet realisasjonsbestemmelsen i Normalkontrakten ved Mammutsalg, tross Normalkontraktens strenge krav til informasjon ved realisasjon i pkt. 2.9.3 og 2.9.4. Bestemmelsen gir anledning til å avkorte royalt helt ned til 7,5 prosent, noe som betyr en vesentlig lavere betaling til forfatter.

Forfatterforeningen har bistått en rekke forfattere, og nærmest samtlige av disse forfatterne har fått tilbakebetalt royalt som urettmessig er tatt fra dem, og i enkelte tilfeller har det dreid seg om svært store beløp. Forfatterforeningens holdning har hele tiden vært at bruk av realisasjon må avklares mellom Normalkontraktens avtalepartnere, slik at forfattere sikres den likebehandling Normalkontrakten er ment å sikre.

I 2022 tok DnF, NBU og FF initiativ til å få avklart tolkningen av bestemmelsen. Møtene med formål å avklare dette startet i april/mai. I juni forlot Forfatterforbundet disse samtaler, mens DnF og NBU fortsatte som avtalt samtaler med Forleggerforeningen fordi det var nødvendig å lande denne bestemmelsen.

I september 2022 fikk DnF og NBU på plass en avtale med Forleggerforeningen om hvordan Normalkontraktens punkt om realisasjon skal forstås. Definisjonen innskrenker forlags mulighet til å sette ned forfatters royalt betraktelig.

- Realisasjon er et alternativ til makulering.
- Realisasjon er et unntak. Normalroyalt skal som hovedregel brukes i fripris.
- Når en utgave realiseres, skal det ikke finnes planer om nytt opplag.
- Mammut kan brukes til realisasjon, men er ikke ensbetydende med realisasjon.
- Normale tilbud skal ikke utløse realisasjonsroyalt.

Normalkontraktsforhandlinger

Normalkontraktsforhandlingene er viktige og avgjørende for hvilken andel forfatteren skal sitte igjen med, men også hvordan royaltyberegningen for forfatter kan være transparent, forutsigbar og etterprøvbar. Videre er rettighetsavklaringen avgjørende. Forfatterforeningen mener at forfatterne står sterkest med en normalkontrakt og felles vilkår for alle. Forfatterforeningen var derfor svært kritisk da det viste seg at Forleggerforeningen hadde gått i forhandlinger med Forfatterforbundet alene og fortsatte forhandlingene uten å opplyse om dette, tross at DnF og NBU møtte det samme forhandlingsutvalget da vi arbeidet med å lande en definisjon av realisasjonsbestemmelsen.

Det å sikre normalkontrakten, og unngå flere avtaler på samme område, har vært høyt prioritert i Forfatterforeningen, og det har vært arbeidet aktivt for å få på plass felles forhandlinger. Styret i DnF har publisert kronikker, og det har vært flere medieutspill, samt hyppig dialog med Forleggerforeningen for å få Forleggerforeningen til å ta ansvar for situasjonen som har oppstått. I januar i år ble Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Forfatterforbundet og Forfatterforeningen enige om felles forhandlinger og vil nå sammen som likeverdige foreninger konsentrere seg om en best mulig normalkontrakt for de skjønnlitterære forfatterne. De særskilte vilkårene for barne- og ungdomsbøker vil bli forhandlet separat. Foreningene vil møtes ukentlig for å diskutere forhandlingsstrategi og hva som skal vektlegges i de videre forhandlingene.

I begynnelsen av februar ble det første felles forhandlingsmøtet med Forleggerforeningens forhandlingsutvalg gjennomført, og i det videre avtalte løpet vil forfatterorganisasjonenes forhandlingsutvalg møte forleggerens forhandlingsutvalg annenhver uke. DnFs forhandlingsutvalg består i skrivende stund av Heidi Marie Kriznik, leder, Elin Øy, generalsekretær, Amalie Kasin Lerstang, nestleder, Bjørn Vatne, styremedlem. I forhandlingsmøtene med Forleggerforeningen møter maks to representanter fra hver forening.

Forhandlinger om Kopinor- og Norwaco-midler

Dramatikerforbundet sa i 2022 opp utbetalingsavtalen med Norwaco, som tidligere utbetalte et samlet vederlag til organisasjonene i NFOF, med henvisning til lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett. Samtidig gjorde de krav på en større andel av vederlagsmidlene fra Norwaco. Mens forhandlingene om Norwaco-midlene pågikk, sendte Kopinor ut forespørsel om fornyelse av den 2-årige avtalen mellom DnF, FF, NO, NBU og NDF. Med støtte fra FF ba NBU, NO og DnF om reforhandling av Kopinor-avtalen. Partene ble raskt enige, og den andelen av vederlagene fra Norwaco som DnF forvalter, er redusert, mens Kopinor-andelen har økt.

Boklov og fastpris

DnF har i 2022 levert høringsuttalelse til den foreslåtte bokloven. Nærmere omtale av DnFs høringsuttalelse finnes under kapittelet om høringsuttalelser. Bokloven skal videreføre fastprisordningen for bøker i lovs form. For forfatterøkonomien er fastprisordningen særlig viktig, siden, som departementet skriver i høringsnotatet: «Normalkontrakter sikrer likhet og trygghet for landets forfattere og oversettere. Fastprisen er et feste for beregning av royaltier i normalkontraktene. Når royaltyen kan beregnes ut fra en gitt fastpris over en gitt periode, gir dette forfatterne en forutsigbarhet med hensyn til inntjening.»

Statsbudsjettet

DnF har vektlagt følgende saker i arbeidet med statsbudsjettet:

- en økning i antall varige stipendhjemler, i tråd med budsjettsøknaden fra utvalget for statens kunstnerstipend, som ba om 210 nye hjemler til arbeidsstipend og arbeidsstipend for yngre og 40 nye hjemler til stipend for etablerte kunstnere og stipend for seniorkunstnere.
- at stipendene reguleres med en indeks lik rammen for lønnsoppgjøret i staten, altså at KUD endrer forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere slik at arbeidsstipend, langvarige stipend og garantiinntekter som et minimum reguleres med en indeks lik rammen for lønnsoppgjøret i staten, og at dette må formuleres i forskriften slik at Stortinget likevel står fritt til å beslutte en høyere økning.
- en økning av budsjettrammen til Norsk kulturfond i tråd med Kulturrådets budsjettsøknad på 147 millioner, avsetningen til innkjøpsordningene i budsjettsøknaden var 28 millioner, denne ble bedt økt til 50 millioner for å styrke innkjøpsordningene, deriblant ordningen for ny norsk skjønnlitteratur og ordningen med bøker til skolebibliotek.
- at Norsk Forfattersentrum styrkes over statsbudsjettet i henhold til deres søknad.
- økning i privatkopieringskompensasjon etter at ordningen ble utvidet til også å omfatte opphavere til litterære og visuelle verk. DnF, i likhet med flere andre kunstnerorganisasjoner, ba om 20 prosents økning til de nye verkstypene.

Regjeringen la i oktober 2022 fram forslag til statsbudsjettet for 2023. Alt i alt var det et svakt budsjett, sett i lys av regjeringens lovnader i Hurdalsplattformen om at én prosent av statsbudsjettet skulle gå til kultur, et løfte som burde stå helt sentralt. I forkant, og over tid, hadde kulturminister Trettebergstuen uttrykt at kulturfeltet, på grunn av verdenssituasjonen, måtte være forberedt på et stramt kulturbudsjett. Finansminister Vedum påpekte i anledning framlegging av regjeringens budsjett at regjeringen måtte prioritere det grunnleggende. Men som DnF påpekte i foreningens budsjettkommentar: Kultur er også grunnleggende i folks liv.

Stipendene som ble gitt midlertidig i 2022, videreføres for 2023, men ingen andre nye stipend kommer til. Arbeidsstipendets størrelse foreslås økt fra 290 570 kroner til 299 289 kroner. Det innebærer en økning på om lag 3 prosent. Dette er en svak vekst gitt beregnet prisvekst ifølge SSB på 4,7 prosent.

Statsbudsjettet styrker litteratur- og leselysttiltak med en økning på 1 million kroner hver til organisasjonene Foreningen!les, Leser søker bok og Norsk barnebokinstitutt.

DnFs leder Heidi Marie Kriznik deltok i november 2022 i budsjett høring i Stortingets familie- og kulturkomité og prioriterte her å snakke om behovet for flere faste stipendhjemler. Kriznik viste til at i forrige stipendøkna runde søkte 410 skjønnlitterære forfattere om stipend fra statens kunstnerstipend og vederlagsfondet. 320 av disse 410 forfatterne fikk avslag. Kriznik pekte på den lave tildelingsprosenten og at det er mange flere kvalifiserte søkere enn det er stipend. Videre vektla Kriznik Norsk kulturfonds betydning og at det kanskje fremste virkemiddelet for å nå målet om litteraturmangfold og kvalitet, er Kulturrådets innkjøpsordning. Kriznik påpekte at dette ikke avspeiles i budsjettet. Innkjøpsordningen bidrar til at forfatterne sikres forutsigbar inntekt og gjør det mulig for forlagene å utvikle forfatterskap, og ordningen gir leserne bøker i bibliotek. Kriznik understreket hvor avgjørende forfatterhonoraret under innkjøpsordningen er for

forfatterøkonomien, og at siden forfatterhonoraret ikke følger lønns- eller prisvekst, men er avhengig av Kulturfondets budsjetttrammer, må Kulturfondet styrkes. Kriznik viste til at fra 2018 til 2022 har forfatterbetalingen økt med kun 4000 kroner. Med indeksregulering ville økningen ha vært tre ganger så stor og utgjort 12 000 mer til en forfatter av en diktbok og 13 000 mer til en forfatter av en prosautgivelse. Når Kulturfondet ikke kompenseres for den reelle lønns- og prisveksten og ingen friske midler kommer til, betyr det, for tredje år på rad, at forfatterbetalingen reduseres, sa Kriznik og ba om at budsjetttrammen til Norsk kulturfond øker.

Kriznik deltok også i høringen på vegne av Kunstnernettverkets arbeidsutvalg og kunstnerpolitisk utvalg, og hun møtte familie- og kulturkomiteen sammen med Elisabeth Sjaastad, forbundsleder i Filmforbundet. I denne høringen pekte Kriznik og Sjaastad på at Kulturfondet har som formål å stimulere til et mangfoldig kunst- og kulturuttrykk, men at når ingen friske midler kommer til, og når fondet flere år på rad ikke kompenseres for den reelle lønns- og prisveksten, rammes og svekkes samtlige kunstfelt og publikums tilgang til kulturopplevelser over hele landet. Kunstnernettverkets representanter pekte også på at kunstnerne som turnerer Norges land, har økte reise- og oppholdskostnader, og at når de søker Kulturfondet om turné- og virksomhetstilskudd så møter de et Kulturfond som må velge å gi tilskudd til færre søkere enn tidligere eller å gi tilskudd til samme antall, men da langt ifra kunne imøtekomme søkerens reelle behov. Kriznik og Sjaastad pekte også på det faktum at en stadig mindre del av kulturbudsjettet tildeles på armlengdes avstand gjennom Norsk kulturfond, og at dette er bekymringsfullt. Kunstnernettverket ba om at budsjetttrammen til Norsk kulturfond økte i tråd med Kulturrådets budsjettsøkning.

Kunstnernettverket deltok også i utenrikskomiteens høring. Kunstnernettverkets representant, og leder for dansekunstnerne, Kristine Karåla Øren pekte på kunstnerorganisasjonenes ønske om en helhetlig, langsiktig satsing på norsk kunst internasjonalt og at det er behov for en økning i frie søkbare midler for norske kunstnere som jobber internasjonalt. Videre pekte Øren på at trekantsamarbeidet mellom UD, utenriksstasjonene og organisasjonen i Norwegian Arts Abroad er sentralt, og at Kunstnernettverket ber om at kuttet i kap. 115 post 70 reverseres.

Kunstnernettverket var også representert i arbeids- og sosialkomiteen ved Knut Alfsen, leder i Norsk Skuespillerforbund, og Christine Thomassen, nestleder i Creo. Kunstnernettverkets representanter vektla blant annet at sykepengebetalingen og dekningsgraden bør økes til 100 prosent fra 17. dag. Kunstnernettverkets representanter påpekte også at nærmere halvparten av kunstnerne ikke har noen tjenestepensjonsordning og i stor grad baserer seg på folketrygdens minstepensjon som eneste sikring. Alfsen og Thomassen påpekte at med bortfallet av beståndsregelen er det nødvendig å finne nye løsninger om ikke kunstnerne skal ende i fattigdom, at det må sikres tjenestepensjonsrettigheter på den typen inntekter kunstnere faktisk har. Blant annet inntekter fra frilansarbeid og arbeidsstipend, og på sikt må også tjenestepensjonsrettigheter på næringsoppdrag vurderes.

DnF har fulgt opp budsjettsakene i møter med politikere for de ulike partiene og vært i dialog med KUD, statssekretær/embetsverk.

Bibliotekvederlaget

Bibliotekvederlaget er hjemlet i lov om bibliotekvederlag av 29. mai 1987 nr. 23. Et av hovedhensynene bak bibliotekvederlaget er at opphavergruppene med verk i offentlige bibliotek skal

kompenseres for gratis utlån. Vederlaget ytes kollektivt og utbetales til fond godkjent av KUD, jf. biblavl. §§ 1 og 4. Vederlagssatsen skal i henhold til lovens § 3 framforhandles mellom staten ved KUD og organisasjonene som er godkjent av KUD.

Heidi Marie Kriznik, leder i DnF, sitter i forhandlingsutvalget for bibliotekvederlag. Gjeldende avtale ble inngått i september 2021 og gjelder for avtaleperioden 2022–31.12.2024. I henhold til avtale om bibliotekvederlag inngått 13. september 2021 skal vederlaget reguleres ut fra årlig tilvekst i definerte materialtyper angitt i Nasjonalbibliotekets autoritetsregister (vederlagsbestand) og endring i Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks foregående år. Det samlede bibliotekvederlaget vil etter gjeldende avtale vokse automatisk forutsatt at bokbestanden øker og konsumprisindeksen er positiv. Fra 2021 til 2022 økte vederlaget med 6,43 prosent.

Bibliotekvederlagsordningen skal evalueres før nye forhandlinger igangsettes. Avtalen vektlegger at nye forhandlinger må starte innen mars 2024.

17 fond mottar bibliotekvederlag, for Den norske Forfatterforenings del går midlene til NFOF, som består av de fire foreningene NBU, NO, NDF og DnF. NFOF mottar litt i overkant av 40 prosent av det totale bibliotekvederlaget. Av denne potten mottar DnF 31 prosent.

Kunstnernettverket

Kunstnernettverket arbeider med kunstnerpolitikk, med spesiell vekt på kunstneres inntektsforhold, sosiale rettigheter, stipend, vederlag og opphavsrett. Nettverket ble etablert i 2011 og samler 19 kunstnerorganisasjoner. Samlet har disse organisasjonene om lag 30 000 medlemmer. Kunstnernettverkets formål er å gi kunstnerorganisasjonene et forum for behandling av aktuelle saker/prosesser/temaer av felles interesse. Videre skal det gi kunstnerorganisasjonene et nettverk hvor organisasjonene kan søke alliansepartnere i aktuelle saker. Medlemsorganisasjonene beslutter fra sak til sak hvilke initiativer de vil støtte. Deltakelse i nettverket gir ingen generell forpliktelse for det enkelte forbund. Avgjørelser i Kunstnernettverket tas på fellesmøtene.

Organisasjonsrepresentantene som møter på fellesmøtene, må ha tilstrekkelige fullmakter fra egen organisasjon. Forutsetningen for at en sak opptas til videre behandling i nettverket og frontes offentlig i nettverkets navn, er at alle medlemsorganisasjonene stiller seg bak saken.

Konsensusmodellen har bakgrunn i det som skjedde med Norges Kunstnerråd, som forsøkte å være en paraplyorganisasjon (ikke nettverk) og ble nedlagt i 2001 grunnet indre stridigheter. I Kunstnerrådet var det ikke konsensus, men flertallet som avgjorde. Det betydde at organisasjoner kunne oppleve at Kunstnerrådet gikk inn for saker som styrelederen i en organisasjon ikke kunne stå inne for, fordi medlemmene mente noe annet. Konsensusmodellen ble i sin tid valgt fordi det ga trygghet mot å bli overkjørt. Videre er konsensusmodellen viktig for dialogen mellom kunstnerne, og den oppleves demokratisk. For i det hele tatt å oppnå konsensus ble det vedtatt at det bare skulle være en representativ organisasjon for hvert felt. Nettverket er åpent for landsomfattende kunstnerorganisasjoner som har medlemmer som er profesjonelle kunstnere, og som har som formål å arbeide for medlemmenes faglige, sosiale, økonomiske og ideelle interesser. Organisasjoner hvis medlemmer kan antas å være representert ved en større organisasjon, opptas ikke i nettverket.

Opptak avgjøres i nettverksmøtet og må støttes av alle medlemsorganisasjonene. Nettverket er opprettet og består fordi det søker å finne felles saker kunstnere kan enes om og fronte og fremme.

De fire nåværende utvalgene i Kunstnernettverket er Den kulturelle skolesekken, Kunstnerpolitikk, Trygd og pensjon, Juristutvalget. I tillegg er det en debattgruppe og et arbeidsutvalg med ansvar for koordinering av arbeidet i nettverket. Kriznik har i perioden vært leder for Kunstnernettverkets arbeidsutvalg og medlem i kunstnerpolitikkutvalget. Nestleder Amalie Kasin Lerstang har vært medlem av Trygd- og pensjonsutvalget.

Arendalsdebatten gjennomført av Kunstnernettverket fikk i 2022 tittelen *Hvordan styrke kunstens posisjon og kunstnerøkonomien*. Fra de politiske partiene deltok Tage Pettersen, H, første nestleder i familie- og kulturkomiteen, Kathy Lie, SV, medlem familie- og kulturkomiteen Åslaug Sem-Jacobsen, SP, andre nestleder i familie- og kulturkomiteen, og Grunde Almeland, V, leder i familie- og kulturkomiteen. Fra KUD deltok Odin A. Bohmann, AP, statssekretær KUD. I tillegg var det som vanlig et kunstnerisk innslag, "Hyl i hælen", som er et utforskende performativt møte mellom samisk kultur og mayakultur. Medvirkende kunstnere var Carlos David Catun Quintana /Gato, Sara Marielle Gaup Beaska og Risten Anine Gau.

Kunstnernettverket har i perioden levert høringsinnspill til:

- AMT-direktivet med vekt på å utrede hvordan digitale strømmetjenester på også andre felt enn det audiovisuelle kan gi noe tilbake til skaperleddet, altså at Stortinget kan be regjeringen utrede en medfinansiering for flere kulturområder
- NOU 2022: 9, En åpen og opplyst samtale, Ytringsfrihetskommisjonens utredning, med vekt på å støtte Friby-ordningen, oppnevningensretten og armlengdesavstandsprinsippet
- statsbudsjettet 2023, arbeids- og sosialkomiteen, familie- og kulturkomiteen, utenriks- og forsvarskomiteen
- statsbudsjettet 2024, AID, knyttet til sosiale rettigheter

Videre:

- henvendt seg til KUD, i anledning departementets *oppnevnte Hurtigarbeidende arbeidsgruppe for rimelig betaling for kunstnere*, og i denne henvendelsen blant annet framført at kunstnerne er mangelfullt representert i gruppa, mens oppdragsgiverne er klart representert, og at dette er påfallende all den tid betaling og vilkår er det primære kunstnerorganisasjonene arbeider med og har lang erfaring i å tenke rundt. Kunstnernettverket foreslo i sin henvendelse at det ble opprettet en bredere sammensatt arbeidsgruppe der representanter valgt av kunstnerorganisasjoner også deltar.
- vært medarrangør til seminaret «Morgendagen for selvstendig næringsdrivende», og fortsatt samarbeidet videre.
- meldt inn sin deltagelse på arrangement til Kulturytring Drammen, WEXFO, og Arendalsuka.

Den kulturelle skolesekken (DKS)

Honorarsatsene for oppdragstakere i DKS er jamfør avtale gjeldende fra 1.8.2022 til 31.7.2023 og er som følger:

Honorar for formidlingsdager: minst 5342 kroner.

Honorar for møter og forarbeid/preproduksjon avtalt med oppdragsgiver: 743 kroner.

I perioden har det vært slik at frilansere med enkeltpersonsforetak som inngår kontrakt etter rammeavtalen, får utbetalt fullt honorar ved avlysninger som følge av korona. Hvilket tilsier at dersom hele eller deler av en turné i DKS må avlyses fordi en eller flere utøvere må i smittekarantene eller isolasjon som følge av egen eller andres sykdom og som konsekvens av smittevernregler, skal fullt honorar utbetales i henhold til avtale.

Kunstnere som utfører arbeid i Den kulturelle skolesekken, skal betales i tråd med bransjestandard, og rettighetshaveres interesser skal ivaretas i henhold til åndsverkloven. Det er lovfestet at bruk av åndsverk utover sitatretten skal honoreres, og dette er praksis for musikk i DKS, men ikke litteratur eller billedkunst. I praksis betyr det at forfattere og illustratører ikke får utbetalt honorar for bruk av sine egne åndsverk (høytlesing av tekst og framvisning av illustrasjoner). På nåværende tidspunkt honoreres forfattere for selve framføringen, ikke for bruk av åndsverket. Da det ikke eksisterer noe system for honorering av denne høytlesingen, er forfattere prisgitt fylkene og de enkelte kommunenes praksis rundt dette. Det er vanskelig for forfattere å kreve dette når det ikke finnes en felles praksis. Det er derfor behov for en klareringsløsning for høytlesning, ikke ulikt TONO-systemet på musikkfeltet. Ved formidling i DKS blir illustrasjoner brukt som en del av opplegget, og det er derfor behov for en klareringsløsning også for illustrasjoner.

4. april 2022 inviterte Kulturtanken til arbeidsmøte, der NBU, DnF, Grafill, Norsk Forfattersentrum og DKS Innlandet var representert, og der vi diskuterte situasjonen og forskjellige løsninger for klarering av rettigheter. Kopinor ble foreslått som en mulig avtalepart på vegne av forfattersiden, og det ble rettet en forespørsel til Kopinor. Da Kopinor var villige til å ta på seg ansvaret, la NBU, Grafill og DnF fram forslaget for andre relevante medlemsorganisasjoner i møte hos Kopinor, som godkjente at Kopinor skal jobbe videre med dette. Arbeidet fortsetter i 2023.

20. oktober 2022 arrangerte Kulturtanken en fagdag om litteratur i DKS. På denne fagdagen snakket blant annet Hege Døssland, avdelingsdirektør Kopinor, om vederlagspraksis innen litteratur i DKS. Det eksisterer ingen kollektiv klareringsløsning for å tilgjengeliggjøre (framføre/lese/formidle) litterære tekster for allmennheten. Kopinor har startet en prosess med å etablere en klareringsløsning med Den kulturelle skolesekken som pilot. DnF vil jobbe for at Kopinor kan inngå avtaler om framføring av litteratur også på andre arenaer.

Kunstnernetverket har et eget DKS-utvalg. I dette utvalget sitter Knut Alfsen, forbundsleder i Norsk Skuespillerforbund, Eli Skoland, politisk rådgiver Norske Kunsthåndverkere, Lasse W Fosshaug, kommunikasjonsrådgiver i Gramart, Elisabeth Sjaastad, forbundsleder Norsk filmforbund, og Anders Hovind, nestleder i Creo – forbundet for kunst og kultur. DKS-utvalget møter i relevante høringer og innspillsrunder.

Kopinor

Den norske Forfatterforening er en av Kopinors 23 medlemsorganisasjoner. Kopinor forhandler og inngår avtaler om kopiering og annen bruk av åndsverk innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Egne avtaler, blant annet med Nasjonalbiblioteket, gjelder digital formidling på internett. Gjennom Kopinors avtaler får brukerne enkel tilgang på kultur og kunnskap, samtidig som opphavere og utgivere får betalt for sine verk.

Yngve Slettholm er Kopinors adm. direktør, Tom Remlov er styreleder. Hege Munch Gundersen tiltrer som direktør i 2023.

DnF mottok i 2022 3 659 142 kroner i kollektive vederlag fra Kopinor (2021: 1 553 540 kroner). Kopinors samlede inntekter i 2022 var 412 millioner kroner. Kollektivt vederlag til medlemsorganisasjonene beløp seg til 268 millioner kroner, til utlandet 53 millioner kroner. Videre ble det utbetalt 19 millioner kroner i individuelle vederlag. I tillegg kommer avsetninger av ikke fordelbare midler og av midler til framtidig fordeling.

De største avtaleområdene er kommunesektoren (inkl. skoleverket) og høyere utdanning. Områdene er dekket av avtaler som utløper i henholdsvis 2025 og 2024. Kopinor har også avtale med Nasjonalbiblioteket om å legge ut digitaliserte bøker og tidsskrifter på internett. I 2022 er det blant annet blitt arbeidet med nye retningslinjer for fordeling av vederlag etter innføring av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett. Foreldet vederlag forvaltes nå etter nye prinsipper, hvor også medlemsorganisasjonene kan søke om midler.

Kopinor-avtalen om lydbøker og Marrakech-forpliktelsene

Høsten 2021 ble Marrakechtraktaten av 27. juni 2013 ratifisert og Marrakechdirektivet (europaparlaments- og rådsdirektiv 2017/1564/EU) innlemmet i EØS-avtalen. Marrakech-forpliktelsene er nå gjennomført i ny forskrift til åndsverkloven, som trådte i kraft 1. september i 2021. Marrakech-forpliktelsene gir regler om tilgang til åndsverk for personer som er blinde, har nedsatt synsevne eller andre funksjonsnedsettelse som gjør det vanskelig å lese. For å gi denne målgruppen bedre tilgang til litteratur skal det være tillatt å produsere eksemplarer i tilgjengelige format, som lydbok og punktskrift, uten at produksjonen må klareres med rettighetshaverne. Som en konsekvens av dette har staten v/KUD sagt opp den vederlagsbaserte lydbokavtalen mellom staten og Kopinor. Kopinor har i skrivende stund ikke mottatt konkret informasjon fra KUD om den nye kompensasjonsavtalen.

I KUDs budsjettproposisjon for 2023 foreslås en bevilgning på 4,8 millioner kroner til den nye ordningen. Videre står det i proposisjonen: «Dette er vel 2 mill. kroner mer enn det som har vært utbetalt i vederlag etter Lydbokavtalen. Midlene i den nye ordningen skal forvaltes av Kopinor. Kompensasjonen skal fordeles til opphavere og er ikke en rettighet på lik linje med andre opphavsrettigheter etter åndsverkloven og er ikke en rettighet som kan overdras ved avtale eller arv.»

Forfatterforeningen leverte i 2022 innspill til KUD til den nye kompensasjonsordningen. Der ble det påpekt at økningen i antall lånere og forenklet tilgang bør avspeiles i ny avsatt kompensasjon. Den forenklete tilgangen kan også innebære risiko for misbruk og lekkasjer. Forfatterforeningen ba også om en årlig justering av kompensasjonen og om oppdaterte opplysninger om hvordan utlåsenheten overholder sine forpliktelser, i form av statistikk om antall brukere samt omfang og resultater av krav til dokumentasjon og stikkprøver.

Norwaco

Om Norwaco

Norwaco er en paraplyorganisasjon som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner. Norwaco har 36 medlemsorganisasjoner som til sammen representerer ca. 65 000 individuelle medlemmer i Norge. Norwaco representerer også utenlandske rettighetshavere gjennom avtaler med utenlandske organisasjoner.

Norwaco inngår avtaler og krever inn vederlag etter konkrete forvaltningsoppdrag på avtaleområder der kollektiv forvaltning anses som hensiktsmessig. Vederlagene fordeles til norske og utenlandske rettighetshavere via medlemsorganisasjonene og øvrige organisasjoner. Norwaco har samarbeid med Hovedvirksomheten til Norwaco er lisensiering av tredjepartsdistribusjon av TV-kanaler og tilhørende arkivtjenester. Andre lisensieringsområder er bruk av TV, film og musikk i undervisningsvirksomhet, TV-selskapers bruk av eget arkivmateriale, TV på offentlig sted og bruk i bibliotek og museer. I tillegg fordeler Norwaco den statlige, individuelle kompensasjonen for lovlig privat kopiering.

Hovedtall for 2022

Inntektsført vederlag for 2022 er 401 millioner kroner. Finansinntektene er på 6,3 millioner kroner. Netto driftskostnader er 19 millioner kroner, som tilsvarer 4,8 prosent av inntektsført vederlag. Det ble i 2022 utbetalt 352 millioner kroner til norske og utenlandske rettighetshavere.

Overordnet om virksomheten i 2022

Ny avtale om NRKs arkiv

Det ble i april 2022 inngått en ny, utvidet arkivavtale med NRK. Avtalen er femårig og omfatter alle TV-programmer kringkastet fram til 2015.

TV-distribusjon

Antall TV-kunder holder seg relativt stabilt i 2022, men trenden er fortsatt at abonnentene bytter bort lineære kanaler til fordel for strømmetjenester, slik at antall kanaler per kunde synker noe.

Offentlig visning av TV-innhold

Norwaco kan tilby en heldekkende avtale for virksomheter som viser TV til publikum, for eksempel serveringssteder og treningssentre. De første avtalene er inngått i mars 2022. Lisensen fra Norwaco omfatter ikke bruk som allerede er klarert av TONO eller GRAMO.

Lov om kollektiv forvaltning

Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett skal sikre effektiv, åpen og god forvaltning av rettigheter og vederlag i forvaltningsorganisasjonene og trådte i kraft i 2021. Loven har stor betydning for både Norwaco og medlemsorganisasjonene, siden vederlagsfordelingen skjer gjennom medlemmene. I 2022 er det foretatt en gjennomgang av vedtekter, rutiner og fordelingsregler for å sørge for at disse er i overensstemmelse med loven.

Høringsuttalelser og innspill

Bokloven

En boklov vil sikre rammene for at lesere i Norge skal ha et stort utvalg boktitler å velge mellom. Fastprisen er et avgjørende virkemiddel. Skeptikere til fastpris argumenterer med at faste bokpriser betyr høyere bokpriser. Forskerne Foros, Hjelmeng og Kind skriver i sin artikkel «Fastpris på bøker», som fikk Samfunnsøkonomens pris for beste artikkel i 2014, at «Et premiss hos mange som er skeptisk til faste bokpriser er at det fjerner konkurransen (og leder til høyere sluttbrukerpriser). Det er ikke korrekt.»

For forfatterøkonomien er fastprisordningen særlig viktig, siden, som departementet skriver i høringsnotatet: «Normalkontrakter sikrer likhet og trygghet for landets forfattere og oversettere. Fastprisen er et feste for beregning av royaltier i normalkontraktene. Når royaltien kan beregnes ut fra en gitt fastpris over en gitt periode, gir dette forfatterne en forutsigbarhet med hensyn til inntjening.»

Nåværende kulturminister Anette Trettebergstuen lofte under valgkampen at ny boklov ville være på plass innen 100 dager, om de kom til makten. Selv om bokloven ikke kom på plass innen 100 dager, har det vært tydelig at arbeidet med loven har vært prioritert i departementet. Å innføre en boklov som sikrer fastprissystemet, er nedfelt i Hurdalplattformen. I slutten av oktober 2021 utnevnte KUD nasjonalbibliotekar Aslak Sira Myhre til å lede utredningsarbeidet fram mot en ny boklov. – Folk i hele landet skal ha tilgang til et mangfold av litteratur. Derfor vil regjeringen legge fram en ny boklov som skal sikre forutsigbarhet, bredde og kvalitet, sa kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen i forbindelse med annonseringen av Sira Myhre som boklovutreder.

DnF har hatt flere møter med KUD og levert skriftlige innspill i forkant av at boklovforslaget ble sendt på høring. Forfatterforeningen har også hatt møter med de politiske partienes representanter i familie- og kulturkomiteen.

Forfatterforeningen har lagt vekt på at loven må være enkel med en tydelig formålsparagraf. Fastpris må være lik for alle utgivelser og alle format og vare i minst to år. Slik et samlet årsmøte i 2022 vedtok: «Den norske Forfatterforening ber regjeringen innføre en fastprisperiode på to år. Fastprisperioden må likestille alle titler og formater.»

Det er også viktig at en boklov tillater kollektive avtaler som normalkontraktene. Forfatterforeningen har også påpekt at ordningen med litteraturbonnement må videreføres, samt spilt inn forslag til en regulering der strømmetjenestene pålegges å sette av en andel til skriving av ny norsk litteratur. Bokloven ble sendt på høring i slutten av august 2022 og hadde en høringsfrist på tre måneder. Da utkastet til ny boklov ble lansert, framhevet kulturministeren at bokloven skal sikre at forfatterne behandles likt, og loven skal sørge for at forfatterne kan ha økonomi til å skrive bøker.

Høringsutkastet er tydelig på å ivareta forfatterinteressene og bærer preg av at Forfatterforeningens innspill har blitt hørt. Lovutkastet er ganske kort og overordnet, med 12 paragrafer, hvor detaljer skal reguleres i forskrift. Til enkelte paragrafer hører departementet flere alternativer. De ulike alternativene er knyttet til de reguleringene der litteraturfeltet har vært splittet, som innretningen på en avanseregulering og hvorvidt fagbøker til høyere utdanning skal være en del av fastprissystemet.

Forfatterforeningen støttet det framlagte forslaget til formål med et tillegg om at loven også må omfatte de nasjonale minoritetsspråka kvensk, romani og romanes. Forfatterforeningen forstår formålet som en rangering av flere delformål. Primærmålet er å legge til rette for bredde, mangfold, kvalitet og god tilgjengelighet til litteratur for alle i Norge. Dernest er formålet å ivareta forfatter- og leserinteresser.

Til spørsmålet om virkeområde og hvorvidt fagbøker skal inkluderes i bokloven støttet Forfatterforeningen dette, og viste til at fastprisordningen bidrar til mangfold i både utgivelser og utsalgssteder styrker forfatterøkonomien samt gir et bedre tilbud til leser og bokkjøper i allmenntil markedet. Det samme vil den bidra til i markedet for fagbøker for høyere utdanning. I universitets- og høyskoleloven pålegges universitet og høyskoler ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk. I forarbeidene til språkloven pekes det nettopp på fastprisordningen som et viktig språkpolitisk virkemiddel.

En svekkelse av språkpolitikken vil også svekke universitet og høyskoler mulighet for å vedlikeholde og videreutvikle norsk som fagspråk, og det bør være et sterkt argument for å inkludere fagbøker for profesjonsmarkedet og lærebøker for høyere utdanning i lovens virkeområde.

Lovens § 4 gir anledning til å samarbeide om normalkontrakter som inneholder bestemmelser om honorarsatser for forfattere. Dette er en videreføring av gjeldende rett og veldig viktig for forfattere. For å oppnå det som er lovens formål, bredde, mangfold og kvalitet i norsk litteratur, er det viktig at det samarbeides om normalkontrakter. Normalkontrakten har i over 100 år sikret at en debutant får samme vilkår som en bestselgende forfatter. Det at forfattere som kunne ha forhandlet bedre vilkår for seg selv, stiller seg solidariske til dette avtaleverket, gir alle forfattere like vilkår og et minstemål av betaling for bøkene deres. Det gjør at hele forfattergruppen løftes, og det gir rammer som muliggjør at det skrives fram en mangfoldig litteratur. Forfatterforeningen har vært tydelig på at hvis ikke normalkontraktverket beskyttes, vil ikke loven virke etter hensikten. Lovutkastet åpner også opp for i forskrift å pålegge bruk av normalkontrakter. Det er avgjørende for en vellykket litteraturpolitikk at det gis anledning til å samarbeide om normalkontrakter, men også at det faktisk samarbeides om normalkontrakter, og at det er bred tilslutning til normalkontraktene. Derfor er det bra at lovutkastet åpner opp for, i forskrift, å pålegge bruk av normalkontrakter. Formålet må være å sikre at alle forfattere får likeverdige lønnsvilkår, og hindre konkurransevridning til ulempe for bredden i litteraturen. Det vil være en parallell til allmenngjøring av tariffavtaler.

Når det kommer til selve innretningen på fastprisordningen, har Forfatterforeningen tatt sterkt til orde for to prinsipper, og det er at fastprisperioden må følge hver enkelt utgivelse, og at hvert format av boka har sin egen fastprisperiode.

I høringsutkastet foreslås det å endre dagens fastprisordning på to måter. Den ene, som Forfatterforeningen støtter, er å la fastprisperioden følge utgivelsen – og ikke utgivelsesåret.

Det foreslås enten 12 eller 18 måneders fastpris. Forfatterforeningens årsmøte 2022 vedtok å støtte en fastprisperiode på 24 måneder, og det meldte også Forfatterforeningen i sitt hørings svar. Den andre omleggingen er knyttet til at fastprisperioden følger tittelen/verkets første utgivelse, og at fastprisperioden for alle format opphører samtidig. I høringsnotatet står dette: «Atten måneders

rullerende fastpris vil for de aller fleste titler gi en lengre fastprisperiode enn i dag, men perioden vil likevel ikke bli vesentlig lengre enn maksimal fastprisperiode i dagens system, som er seksten måneder.» Høringsnotatet har her ikke tatt innover seg at dagens modell, med fastpris per format, kan gi en mye lengre sammenhengende fastprisperiode, pocketboka inkludert. Forfatterforeningen er kritisk til fastprisperiode som følger verkets første utgivelse. Ved introduksjonen av en rullerende fastprismodell argumenteres det i høringsnotatet med likebehandling av forfattere og utgivelser. En modell der hvert format ikke har sin egen fastprisperiode, men avhenger av når forlaget utgir de ulike formatene, vil slå beina under dette. Resultatet av en fastprisperiode som følger tittelen/verket, vil tilsi at det ikke lenger er likebehandling av forfattere og utgivelser. Fastprisperioden til det enkelte format vil avhenge av når det blir utgitt. Videre støtter Forfatterforeningen departementets forslag med at rabatt på inntil 12,5 prosent til slutt kunder bortfaller. Å åpne opp for generell adgang til å gi rabatt på fastprisbøker vil svekke fastprisordningen.

Forslaget til omlegging av fastprisordningen skapte engasjement blant forfattere, og mange forfattere leverte, etter oppfordring fra DnF, egne høringsuttalelser med henvisning til årsmøtevedtaket: «Formålet med en boklov er å legge til rette for mangfold og kvalitet i norsk litteratur, god tilgjengelighet for alle i Norge, og å ivareta forfatter- og leserinteresser. Den norske Forfatterforening ber regjeringen innføre en fastprisperiode på to år. Fastprisperioden må likestille alle titler og formater. Den norske Forfatterforening har sett hvordan utgivere i dag senker forfatterens royaltigrunnlag kort tid etter en bokutgivelse, uten noen forutgående forhandling på foreningsnivå. Dagens fastprisordning reduserer bokas levetid, dens mulighet til å finne nye lesere, og forfatterens honorar blir lavere og mer uforutsigbart.».

Forfatterforeningen vil takke forfattere som har engasjert seg.

Forfatterforeningen støttet i høringsinnspillet en videreføring av dagens ordninger med skaffe- og leveringsplikt og litteraturabonnement. Litteraturabonnement er en effektiv og viktig ordning som bidrar til å spre litteratur rundt i landet og ut til bokkjøperne. Litteraturabonnement sikrer en bredde i alle landets bokhandler. For forfatteren er det viktig at bøkene har en mulighet til å bli kjøpt og lest i hele landet, og det gir en sikker inntekt ved et gitt antall bøker solgt til bokhandel.

Boklovforslaget hadde også noen helt nye elementer, som en plikt for digitale abonnementstjenester til å tilby eksemplarsalg av alle tilgjengelige lydbokutgivelser. I høringsnotatet er dette begrunnet med å bedre befolkningens tilgang på lydbøker og styrke forfatter- og forlagsøkonomien i lydbokmarkedet. Tilbudsplikten innebærer at forhandlere og digitale abonnementstjenester må tilby alle bøker fra alle leverandører. Departementet foreslår videre at leverandører får en plikt til å levere eksemplarer av digitale lydbøker til forhandlere og strømmetjenestene for eksemplarsalg.

Forfatterforeningen støtter leveringsplikten, som pålegges leverandør, av lydbøker for eksemplarsalg til digitale abonnementstjenester og tilbudsplikten om eksemplarsalg av nye digitale lydbøker som pålegges digitale abonnementstjenester. Dette vil bety at du som abonnent på en strømmetjeneste vil oppleve tilgang til ny litteratur i din strømmetjeneste, samtidig som fastprisordningen opprettholdes. Tanken er å etablere et stykkmarked for lydfiler, i fastpris, hos boklytterne som allerede har et strømmeabonnement. Dette kan bidra med økte inntekter til forfatter ved at det etableres et marked for nye lydbøker hos allerede etablerte boklyttere.

En av lovforslagets siste paragrafer handler om regulering av vilkår for forhandlinger mellom leverandør og forhandler. Forfatterforeningen støtter forslaget om at loven forbyr diskriminering basert på eierskap. Paragrafen er på høring i to utgaver, en som forbyr nevnte prisdiskriminering, og en der det i tillegg settes en øvre og nedre grense for innkjøpsrabatt fra leverandør til forhandler eller fra forlag til bokhandel. Til forslaget i § 11 om å regulere en maksimalsats og en minimumssats for innkjøpsrabatt fra leverandør til forhandler, mener Forfatterforeningen at reguleringen må sees opp mot lovens formål, og er usikre på om en slik regulering vil ha den tilsiktede effekten å sikre at en forholdsmessig andel av inntektene fra boksalget blir holdt i produksjonsleddet så det kan skapes og gis ut et mangfold av litteratur. Forfatterforeningen er opptatt av at en forholdsmessig andel av bokkrona forblir hos forlagene og forfatterne, men er usikre på om reguleringen er tilstrekkelig for å sikre nettopp dette.

Det er mange spørsmål knyttet til avansereguleringens effekt. Både konsekvensene av og innretningen på en avanseregulering bør derfor utredes grundig, slik at den sikrer å styrke mindre og ikke-vertikalt integrerte forlag. En slik utredning bør også se på sammenhengen mellom rabattstørrelsene og hvilke bøker som kjøpes inn av bokhandlerkjedenes bokråd. Hvis det er slik at bøkene som ligger i paller i bokhandelen, er styrt av hvilke forlag som kan gi størst rabatter, så må de litteraturpolitiske virkemidlene stramme inn dette. Det er ingen garanti for at de mindre forlagene vil få økte sjanser til innpass ved et avansetak. Hvis en avanseregulering gjør at bokhandelen i større grad prioriterer bort mindre kjent litteratur til fordel for bestselgende litteratur, hjelper det ikke med en avanseregulering. Da vil ikke en avanseregulering gjøre det lettere for de aktørene som utgir den smale litteraturen. Forfatterforeningen forslo også, som i boklovhøringen i 2012, å forbyr lojalitetsskapende rabatter.

Det har vært noe debatt i etterkant av at boklovforslaget ble sendt på høring. Konkurransetilsynet fikk medieoppmerksomhet om sin høringsuttalelse som blant annet viste til Danmark som et godt eksempel: «Erfaringer fra Danmark viser at konkurranse er et effektivt virkemiddel også i bokbransjen. Blant annet ser vi at produksjonen av skjønnlitteratur skrevet på dansk har steget jevnt, samt at bokhandelen fortsatt står sterkt samtidig som det har kommet til flere alternative salgskanaler for bøker.» Forfatterforeningen sendte Dansk Forfatterforening en forespørsel om å kommentere konkurransetilsynets beskrivelse av situasjonen i Danmark. Allerede dagen etter kom et langt svar fra lederen i Dansk Forfatterforening, som beskrev Konkurransetilsynets beskrivelse av situasjonen i Danmark som «på en rekke punkter dybt misvisende». Svaret ble publisert på Forfatterforeningens nettsider, i Bok365 og referert til i andre medier. Det ble også oversendt KUD.

Bokloven er ventet til Stortinget i mars 2023.

Kulturrådsloven

Kultur- og likestillingsdepartementet foreslår i høringsnotatet endringer i lov 7. juni 2013 nr. 31 om Norsk kulturråd (kulturrådsloven). Endringene har til hensikt å tydeliggjøre skillet mellom armlengdesoppgaver og direktoratsoppgaver ved å reddykke kulturrådsloven som en lov om armlengdesorganet Kulturrådet. I sitt innspill vektla DnF at det bør presiseres at kunst- og kulturfaglig skjønnsvurdering og avgjørelser knyttet til fagfelleavurderingen ikke kan delegeres til sekretariatet. Samt at departementet ikke kan overprøve vedtak fattet av Kulturrådet når det gjelder det kunst- og kulturfaglige skjønnnet. Tanken bak prinsippet om en armlengdes avstand er at offentlige myndigheter

ikke direkte skal være i kontakt med kunstfeltets aktører, fordi staten ikke skal blande seg eller bedømme kunsten.

AMT-direktivet

KUD skal nå gjennomføre AMT-direktivet i norsk rett. DnF mener at dette direktivet kan ha overføringsverdier utover det audiovisuelle feltet, og ber departementet ha litteratur og litteraturpolitikk i bakhodet under denne gjennomgangen. DnF ønsker derfor at den gode ordningen i AMT-direktivet med medfinansieringsplikt for audiovisuelle strømmetjenester legges til grunn for å utvikle et nytt litteraturpolitisk virkemiddel som treffer strømme- og abonnementstjenestene for litteratur. Det vil kunne bidra til finansiering tilbake til forfatterne som skriver ny litteratur, og sikre at boklesere og boklyttere i Norge også i framtiden skal kunne ha et stort utvalg boktitler å velge mellom. I denne høringsrunden ba DnF derfor om at det utredes hvordan man kan følge opp AMT-direktivet og kravet om medfinansieringsplikt på det litterære feltet med en lignende medfinansieringsplikt for strømming innen litteraturfeltet. DnF uttrykte ønske om at Stortinget kan be regjeringen komme tilbake med en utredning om en slik medfinansieringsplikt for de digitale strømmetjenestene for litteratur for å sikre et bidrag til skaping av ny litteratur.

Ytringsfrihetskommisjonens rapport NOU 2022:9 En åpen og opplyst samtale

DnF leverte tolv sider høringsinnspill, det kan i sin helhet leses her: [Høring - NOU 2022:9 En åpen og opplyst offentlig samtale - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/tema/ytringsfrihet/nytt-samtale-2022-9). DnF sine kommentarer knytter seg primært til NOU-ens Kapittel 14 *Ytringsfrihet i kunsten*.

DnF framhevet i sitt innspill Friby-ordningen, og at den må styrkes. DnF etterlyste en tydeligere vektlegging av den grunnleggende rollen skjønnlitteratur har for ytringer i et ytringsfrihetsperspektiv. Evnen til å lese, erverve seg tekst og få tilgang til litteraturen er helt avgjørende. Videre påpekte DnF at kunsten må bli tilgjengelig for en større del av befolkningen slik at flere kan ta del i de felles opplevelsene som kunsten gir. DnF vektla også at den offentlige samtalen om litteratur har noe å si for hvilke bøker som selges og leses, og for hvilke forfattere som gis muligheten til å skrive, og hvilke bøker som kommer ut. Det må legges til rette for frie ytringer, litteraturkritikk og en mangefasettert samtale om litteratur. Det er et viktig bidrag til ytringsmangfoldet og – demokratisk deltakelse.

DnF støttet kommisjonens forslag om å nedfelle armlengdesavstandsprinsippet i kulturloven. Lovfestingen må sikre nettopp den frie kunsten, for det må være et ideal at kunsten og kulturen som skapes, skal reflektere frie kreative prosesser og ikke være styrt av politisk press eller føringer.

DnF knyttet videre noen kommentarer til formuleringer og påstander om hvordan armlengdene og skjønnsmessig vurdering utøves, etterlyste en utdyping av kommisjonens påstander og viste i sitt tilsvarende blant annet til doktoravhandlingen *Kvalitet i praksis. En sammenliknende studie av profesjonelle leseres situerte diskusjoner av litterær kvalitet* (Knut Oterholm, 2019). Avhandlingens problemstilling er å se på hvordan kvalitetsvurdering av norsk skjønnlitterær samtidslitteratur praktiseres blant profesjonelle lesere. Gruppene som undersøkes, er to fagutvalg i Kulturrådet, DnFs litterære råd (stipendkomiteen) og en gruppe

bibliotekarer med felles institusjonell tilknytning. Hvordan disse gruppene utøver sitt faglige skjønn, utgjør avhandlingens materiale.

DnF påpekte også i sitt innspill at frykten for hets kan redusere og begrense ytringsrommet. DnF viste blant annet til et stortingsmøte 5. januar i år, en interpellasjon fra representanten Åslaug Sem-Jacobsen til kultur- og likestillingsminister Trettebergstuen, der kulturministeren understreket at «Hets, rasisme og diskriminering fratru mennesker muligheter, det ødelegger liv, og det er en trussel mot selve demokratiet». Og som Sem-Jacobsen uttrykker, er det mange som «velger å tie og dropper å heve stemmen sin offentlig, for de orker ikke hetsen, hatet, diskrimineringen, rasismen og den unødvendig harde tonen som de ser at andre blir utsatt for. Ikke minst gjelder det innvandrere, minoriteter, samer, skeive og personer med nedsatt funksjonsevne». DnF verdsatte i sitt høringsinnspill at kulturministeren framhever at regjeringen innen utgangen av 2023 vil legge fram en ny handlingsplan mot rasisme og diskriminering, samt legge fram en handlingsplan for kjønns- og seksualitetsmangfold i 2023 som skal bidra til å ha tiltak for å bedre livskvaliteten til skeive, sikre deres rettigheter og bidra til større aksept for kjønns- og seksualitetsmangfold.

I Kapittel 15.5.6 påpekes det at «Løs tilknytning til arbeidslivet kan påvirke ytringsfriheten». DnF uttrykte at dette er en viktig påpekning, all den tid en av ytringsfrihetens funksjoner er at man skal kunne forsvare sine rettigheter og kritisere dem som har makt, uten frykt for represalier. DnF etterlyste at utredningen viet større oppmerksomhet til hvordan den utsatte kunstnerøkonomien påvirker ytrings- og handlingsrommet, og hvilke tiltak som kan gjøres på kunstfeltet for å sikre ytringsfriheten. Tiltakene som foreslås i NOU-en, er ikke helt overførbare til kunstfeltet.

Statsbudsjettet Prop. 1 S

Forfatterforeningen kommenterte følgende poster i skriftlig innspill til Prop. 1 S for budsjettåret 2023:

Kap. 320, post 55 Norsk kulturfond.

Forfatterforeningen ba om i merknad «(...) at budsjettammen til Norsk kulturfond øker i tråd med Kulturrådets budsjettsøknad på 147 millioner, avsetningen til innkjøpsordningene i budsjettsøknaden er 28 millioner, denne bes økt til 50 millioner for å styrke innkjøpsordningene (...)».

Kap. 320, post 72 Kunstnerstipend m.m.

Forfatterforeningen hadde to merknader, i den ene ble det lagt vekt på behovet for opptrapping av varige stipendhjemler «(...) i tråd med budsjettsøknaden fra utvalget for statens kunstnerstipend, 210 nye hjemler til arbeidsstipend og arbeidsstipend for yngre, og 40 nye hjemler til stipend for etablerte kunstnere og stipend for seniorkunstnere», I den andre ble sikring av en jevnlig regulering av stipendstørrelsen påpekt: «(...) endre Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere slik at arbeidsstipend, langvarige stipend og garantiinntekter som et minimum reguleres med en indeks lik rammen for lønnsoppgjøret i staten. Dette må formuleres i forskriften slik at Stortinget likevel står fritt til å beslutte en høyere økning».

Kap. 337, post 70 Kompensasjon til kopiering til privat bruk

Retten til privatkopieringskompensasjon er fastsatt i åndsverkloven for å sikre allmennheten tilgang til kultur. Videre betinges at rettighetshaverne får økonomisk kompensasjon. Ordningen ble i 2018 utvidet til å omfatte nye rettighetshavergrupper, litterære og visuelle verk. Men heller ikke årets statsbudsjett har tatt hensyn til at ordningen er utvidet, derfor påpekte Forfatterforeningen i merknad, i likhet med andre kunstnerorganisasjoner, at det må komme en «(...) 20 prosent økning til de nye verkskategoriene».

Kap. 320, post 74 Norsk Forfattersentrum

Norsk Forfattersentrum bidrar til litteraturformidling av høy kvalitet over hele landet til alle og formidlingsoppdrag som er avgjørende for forfatterøkonomien. Forfatterforeningen påpekte at Norsk Forfattersentrum bør styrkes over statsbudsjettet i henhold til deres søknad.

Supplerende innspill til Kunstnermeldingen

KUD ønsket høsten 2022 supplerende innspill til Kunstnermeldingene først gjennom en rundebordskonferanse med kulturminister Trettebergstuen, deretter skriftlig innspill. Det ble bedt om at innspillene ble strukturert etter seks spørsmål:

- 1 Hva kan gjøres for å legge til rette for flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø over hele landet? Hva er de største utfordringene for at flere kunstnere og kulturarbeidere skal kunne bo og virke utenfor de største byene? Hvilken rolle kan institusjonene spille for økt tilgang til kulturarbeidsplasser og kompetansemiljøer?

I svaret vektla Forfatterforeningen festivaler og øremerka midler til litteraturformidling i bibliotek, og Den kulturelle skolesekken. Styrking av Kulturfondet er avgjørende for de frie midlene og innkjøpsordningen, og prosjektmidler kan bidra til at en forfatter kan holde skrivekurs på skole- eller folkebiblioteket. Videre ble skrivekunstakademi/studier framhevet. Og ikke minst pekte DnF på stipendene, at alt fra de mindre diversestipendene til de tiårige arbeidsstipendene bidrar til kunstnerisk fordypning og dermed økt kompetanse. Kunstnerstipend gjør det mulig for kunstnere å bo og virke også utenfor de store byene.

- 2 Hva kan gjøres for at kunstnere får rimelig betaling for arbeid, oppdrag, bruk og visning av verk? Hva er de største utfordringene for å oppnå rimelig betaling for arbeid, oppdrag, bruk og visning av verk? Hva oppleves som de største kompetanseutfordringene ved det å drive egne virksomheter?

Her vektla DnF i sitt innspill betydningen av å sikre like vilkår gjennom standardkontrakter/normalkontrakter, samt fastprisens betydning som et feste for beregning av royalty i normalkontraktene. Videre påpekte DnF at selv om foreningen har framforhandlet avtaler på en rekke felt, dukker det stadig opp nye format og utnyttelsesformer som gjør at vi ser behov for nye rammeavtaler, eksempelvis gjenbruk av tekst til digitale skolebibliotek eller digitale skolebøker i regi av forlag. De digitale formatene lager nye veier til litteraturen, men forfatterne får en mindre andel av bokkrona på de digitale formatene. I bibliotek er det blitt utbredt med «samlesing», det utvider bruken av litteratur, men det utløser i liten eller ingen grad vederlag til forfattere. For at forfattere skal få rimelig vederlag, må dette settes i system og betales for. Videre vektla DnF å

tilstrebe gode lønns- og arbeidsvilkår i Den kulturelle skolesekken. Avslutningsvis påpekte DnF at Kulturrådets rapport *Sterkere tilbake* gir en gal framstilling av pandemiens konsekvenser for forfatterøkonomien. Hovedproblemet med rapporten er at den måler formidlingsinntekter som andel av totale litteraturinntekter, altså salg ut av bokhandel – og ikke som andel av forfatterinntekt. All den tid denne rapporten vil være grunnlag for politikktutforming på feltet, må DnF korrigere det bildet som beskrives.

- 3 Hva kan gjøres for å bedre kunstneres tilgang til sosiale rettigheter? Hva er de største utfordringene når det gjelder sosiale ordninger, inntektssikring og forsikring for frilansere og selvstendig næringsdrivende? Hva er den største utfordringen når det gjelder pensjonsopptjening og -sparing? Hva oppleves som de største hindrene for etablering og ansettelse i eget aksjeselskap?

Her vektla DnF blant annet at bør utredes om det er mulig å innlemme selvstendig næringsdrivende i dagpengeordningen, eller om det bør opprettes en tilsvarende dagpengeordning for denne gruppen. Videre at sykepengedekningen for selvstendig næringsdrivende (enkeltpersonforetak) må økes til 100 prosent fra 17. sykedag, slik den nå er for frilansere som ikke er selvstendig næringsdrivende. Videre påpekte DnF at utfordringen med at investering i egen næringsvirksomhet kan svekke folketrygdegrunnet, altså at desto mer forfatteren skriver av utgifter, desto mindre blir beregningen til folketrygdgrunnet. Bøker kommer ikke fast og årlig, og ofte skapes verket et annet år enn det året inntjeningen kommer. Derfor kan minstefradrag for selvstendig næringsdrivende være hensiktsmessig. DnF vektla også å sikre kunstnerne pensjonsrettigheter på den inntekten en faktisk har. Dette innebærer tjenstepensjonsrettigheter på frilansinntekt, arbeidsstipend, og også en utredning av en oppdragsgiver-/tjenstepensjonsavgift på næringsoppdrag.

- 4 Hvordan sikre kunstnerisk frihet og yringsfrihet? Hvordan oppleves vilkårene for kunstnerisk frihet og yringsfrihet?

DnF pekte her på viktigheten av tildeling av midler til kunst på armlengdes avstand fra politiske myndigheter. Videre uttrykte DnF bekymring for hva det polariserte debattklimaet gjør med yringsrommet. DnF trakk også fram Norges forpliktelser overfor Unescokonvensjonens artikkel 16, som vektlegger at kunstnere og kulturarbeidere skal gis fortrinnsrett ved tildeling av visum. Men organisasjonen Safe Muse og andre erfarer at det er vanskelig å få visum til kunstnere fordi UDI avslår søknaden med begrunnelse i «Svekkede returforutsetninger».

- 5 Hvordan sikre at kunstnerbefolkningen gjenspeiler vårt mangfoldige samfunn?

DnF vektla at en representativ og mangfoldig litteratur er helt avhengig av økonomiske rammevilkår som gjør det mulig å rekruttere nye forfattere og å kunne opprettholde forfatterskap over tid, og også avgjørende for at det skal finnes et mangfold av bøker, både de en kan kjenne seg igjen i, og de en ikke kan kjenne seg igjen i. At litteraturen oppleves som representativ, er avgjørende for rekruttering. Stipend er således avgjørende for å sikre nyskaping, frie ytringer og rekruttering til forfatteryrket og er også avgjørende for at et mangfold av kunstnere forblir i yrket. Sosial og økonomisk bakgrunn har innvirkning på hvem som i realiteten kan eller tør velge å bli forfatter. Når forfattere heller ikke har gode sosiale ordninger, blir risikoen for høy for mange. Forfatterforeningen

er bekymret for at vi kan gå glipp av viktig litteratur, og at bare de som har vokst opp med en relativ økonomisk sikkerhet, tør satse på å bli skjønnlitterær forfatter.

- 6 Hvordan bidra til økt internasjonalt samarbeid? Hvor viktig er internasjonale oppdrag og samarbeid for den kunstneriske virksomheten? Hva oppleves som de største utfordringene med å samarbeide med kunstnere og institusjoner i utlandet?

DnF vektla at det norske litterære systemet med blant annet fastpris på bøker og innkjøpsordningen for litteratur har muliggjort og lagt til rette for at lesere i Norge har et stort utvalg bøker å velge mellom til tross for at vi tilhører et lite språkområde. Et lite språkområde gir et lite bokmarked. Så det er ingen tvil om at rammevilkårene, reguleringene og de offentlige ordningene har vært avgjørende for de internasjonale suksessene vi ser i dag. DnF pekte også på betydningen av organisasjonene i Norwegian Arts Abroad-nettverket: Danse- og teatersentrum, Music Norway, Office for Contemporary Art Norway, Norwegian Crafts og NORLA. Disse har i lang tid inngått i regjeringens strategiarbeid og vært en del av statens virkemiddelapparat for den internasjonale kulturpolitikken. Denne norske modellen som omfatter samarbeidet mellom NAA-organisasjonene, norske utenriksstasjoner og UD sentralt, er anerkjent og velfungerende ved at den innebærer en sterk kunstfaglig forankring i sine respektive felt gjennom tett kontakt med kunstnere, kunstnerorganisasjoner og bransje. Modellen bidrar til langsiktighet og maktspredning. Uavhengighet, armlengdes avstand og maktspredning er forutsetninger for et sunt norsk kulturliv.

Hurtigarbeidende arbeidsgruppe for rimelig betaling for kunstnere

Regjeringen opprettet i desember 2022 en *Hurtigarbeidende arbeidsgruppe for rimelig betaling for kunstnere*. Den hurtigarbeidende arbeidsgruppa skal, jmfør regjeringens mandat for gruppa, utarbeide forslag om veiledende prinsipper for fastsettelse av rimelig betaling for kunstnerisk arbeid som produksjon, oppdrag og formidling. Prinsippene skal gjelde for statlig finansierte institusjoner og tilskuddsordninger for produksjon og formidling av kunst og kultur.

DnF, alene og i samarbeid med Kunstnernetverket, har etterlyst kunstnerrepresentasjon og kunstnernes fagforeninger i denne arbeidsgruppen, der det per nå sitter kun representanter for institusjoner. Som Kunstnernetverket skrev i sitt innspill: «Rimelige vilkår for kunstnerisk arbeid er svært viktig og blant hovedmålsettingene for alle organisasjonene i Kunstnernetverket. Lønns- og honorarspørsmål er tross alt en av de viktigste grunnene til at man danner fag- og interesseorganisasjoner. Fordi dette er så viktig for oss så blir også prosessen og innretningen på arbeidet som nå skal utføres, avgjørende. Ved nedsettelsen av utvalget ble ingen av kunstnerorganisasjonene i nettverket spurt til råds eller bedt om å foreslå representanter. Kunstnerne er slik sett mangelfullt representert gjennom sine organisasjoner. På den andre siden er oppdragsgiverne klart representert.»

I muntlig innspillsmøte i januar i år påpekte DnF blant annet at det burde innføres en rapporteringsplikt på kunstnerbetaling hos aktører som mottar støtte. Når for eksempel et teater mottar statlig finansiering, så må teateret sikre betaling til hele verdikjeden, og det bør innføres i rapporteringen hvordan opphaver (for eksempel forfatter av originalt verk som dramatiseres) er betalt, i tråd med § 69 rimelig vederlag, for å redusere forekomsten av urimelige kontraktsvilkår

overfor opphaverne som følge av deres svakere forhandlingsposisjon i møte med de profesjonelle produksjonsselskapene og de store institusjonene.

DnF har også levert skriftlig innspill til *Hurtigarbeidende arbeidsgruppe*.

Stipend og kvotefordeling

DnF har sendt inn flere høringsuttalelser om stipend og kvotefordeling. Det er i tillegg sendt inn innspill til Statens kunstnerstipend om komitéarbeidet og forholdet til ikke-organiserte kunstnere. DnF vedtok i 2019 en endring i sine vedtekter vedrørende Det litterære Råd (paragraf 13) der det ble åpnet for å velge inn ikke-medlemmer til Rådet til å delta i stipendarbeidet. Det ble i høringssvaret presisert at organisasjonstilhørighet ikke er en faktor i stipendarbeidet.

DnF har deltatt i et dialogmøte med Utvalget i Statens kunstnerstipend og i etterkant av dialogmøtet sendt inn et utdypende innspill vedrørende regelverket rundt fornying av langvarige stipend samt SKS bruk av fleksible kvoter. Etter endringen i ordningen med Garantiinntekt (GI) og innføringen av de langvarige stipendene SEK/SSK er det i år for første gang aktuelt med søknader om fornyelse av SEK. Det er fra SKS side lagt opp til at søknaden om fornyelse skal behandles året før stipendperioden går ut, dette for å gi stipendmottakerne forutsigbarhet. I utgangspunktet er DnF positive til at det legges opp til mest mulig forutsigbarhet for kunstnerne, som ellers har svært så uforutsigbare økonomiske rammer, men vi påpekte i vårt hørings svar at denne måten å behandle søknadene på har klare begrensninger og svakheter. Vi nevnte særskilt at en slik forhåndsbehandling av søknader vil innebære at stipendkomiteen må ta stilling til fornyelse uten å ha oversikt over konkurrerende søkere.

Det har for DnF i alle disse tilfellene vært viktig å peke på at stipend og innkjøpsordningen framstår som det viktigste bidraget til å skape økonomisk rom for kunstnerisk frihet så vel for forfattere i etableringsfasen som for etablerte forfattere. Stipend er nødvendig for å etablere et langvarig forfatterskap. Stipend er også avgjørende for å gi rom for utvikling av ulike typer forfatterskap og med det skape bredde i det norske skjønnlitterære landskapet. Vi har derfor understreket at flere faste stipendhjemler vil gjøre det mulig å tilgodese en større bredde av forfattere i en virkelighet der forfatterøkonomien er under press. Stipend og innkjøpsordningen er bærebjelkene i norsk forfatterøkonomi, og behovet for flere stipend har vært stort lenge og er nå større enn noen gang.

Det er verdt å merke seg at samtidig som forfatterens økonomi har en negativ utvikling, øker også konkurransen om stipendmidlene kraftig. Stipendkomiteen for de skjønnlitterære forfatterne behandlet i årets stipendrunde for SKS 734 søknader, hvilket representerer en økning på 76 søknader fra 2022.

Gratisarbeid

Forfatterforeningen har i perioden, i samarbeid med Forfattersentrum, intensivert arbeidet mot gratisarbeid med mål om å få redusert forventningene om at forfattere skal jobbe gratis, og redusere faktisk gratisarbeid. Det har også vært fokus på ukeblad som forventer gratis tekstutdrag og noveller, og der forleggere har latt det skje. Men normalkontrakten er tydelig på at en forfatter kan si nei om vederlaget er lavere enn det som må antas å være rimelig. Forfatteren kan altså benytte vernet i normalkontrakten og si nei til publisering, tross forlagets samtykke.

Forfatterforeningen vil benytte plassen her til å takke forfattere som har engasjert seg i dette arbeidet og med å avdekke gratisarbeid. Forfattere skal på ingen måte forventes å jobbe gratis. I august oppfordret DnF og Forfattersentrum avisene til å skrive om dette og fikk oppslag på saken om ikke-honorering av tekst. I Danmark har forventningen om gratisarbeid fått en del oppmerksomhet i media, og leser en resultatene av Dansk Forfatterforenings spørreundersøkelse publisert i juni 2022, kan medieoppmerksomheten se ut til å ha virket oppdragende på bransjen. Undersøkelsen viser ellers de samme tendensene som vi opplever her. Arrangører begrunner i Danmark, som i Norge, et ubetalt oppdrag med å hevde at oppdraget fungerer som reklame. DnF vet at det ikke har vært uvanlig at forfattere gjester ulike bokhandlere over flere dager som en del av markedsføringen av boka uten å få betalt. Men hvorfor skal alle rundt ha betalt, men ikke forfatteren?

DnF erfarer ofte at det forventes at forfattere skal jobbe gratis for å promotere og markedsføre boka. På nyåret sendte Forfattersentrum, DnF, og FF en henvendelse til Krimfestivalen, som ikke honorerer forfattere som opptrer på scenen. Arrangørene svarer på henvendelsen og begrunner blant annet gratisarbeidet slik: «Når en forfatter markedsfører egen og ny bok, er det vanlig praksis hos alle forlag at man ikke honorer for dette.» Svaret tilsier at det å jobbe mot gratisarbeid er et kontinuerlig og nødvendig arbeid. Det er forlagets jobb å gjøre investeringene med blant annet markedsføring, da kan ikke forfatteren forventes å arbeide gratis.

NRK

NRK-avtalen regulerer vilkårene for NRKs bruk av verk skapt av medlemmer av DnF og NBU. NRK-avtalen inngått i 2018 var en prøveavtale og skulle følges opp. Sommeren 2021 ble det inngått en ny avtale mellom NRK, DnF og NBU som erstatter prøveavtalen.

Avtalen gir fortsatt NRK en tidsbegrenset rett til tilgjengeliggjøring av produksjoner med utdrag av verk og kortere verk, men den originære rettighetshaveren kan på sin side kreve at bruken av verket fjernes etter 10 år. Avtalen får anvendelse for alle produksjoner NRK eier. I tillegg ble honorarene i den nye avtalen justert opp. Avtalen skal følges opp med årlige møter mellom partene. NRK Kultur vil presentere bruken av opplest litteratur i NRK Kultur siste året. Ambisjonen er å gjøre litteraturen enda viktigere for NRKs publikum og å nå flere med godt litteraturinnhold. NRK-plakaten vedtatt av Stortinget definerer statens krav til NRKs virksomhet. I § 17 forsikres det at kanalen skal ivareta "en bred variasjon av norske kunstuttrykk fra mange ulike kunstnere, uavhengige miljøer og kulturinstitusjoner". Forfatterforeningen har i 2022 hatt ett møte med NRK og blitt orientert om bruken av litteratur på NRKs sendeflater. I 2022 lanserte NRK to podkaster, «Brenner deler dikt» og «Godnatt». Verk som benyttes i «Brenner deler dikt», honoreres etter avtalen fra 2021. For Podkastprosjektet «Godnatt» ble det inngått en midlertidig avtale med avvikende satser fra hovedavtalen. «Godnatt» var et podkastprosjekt under utvikling fra NRK Kultur der målet var å publisere en daglig Godnatt-historie til interesserte lyttere. Historiene besto av korte utdrag fra bøker, noveller, sakprosa, brev o.l. med et innhold som er egnet å høre før man skal sove. Fortellingene var i all hovedsak hentet fra norsk litteratur. Prosjektavtalen gjaldt for en prøveperiode på seks måneder fra og med første publisering av «Godnatt». NRK ønsket å videreføre prosjektavtalen. DnFs styre vedtok at opprinnelige satser, jamfør hovedavtalen, skulle benyttes, og sa

nei til å forlenge den midlertidige avtalen med lavere honorering. Ved prosjektavtalens utløp ønsket ikke NRK å videreføre podkasten «Godnatt».

SIKRE ET MANGFOLD AV SKJØNNLITTERÆRE UTGIVELSER OG FÅ BOKBREDDEN UT TIL LESERNE

Kulturrådet og Kulturdirektoratet

Norsk kulturråd var inntil 1. januar 2023 navnet på to ulike enheter – både fagetaten Norsk kulturråd underlagt Kultur- og likestillingsdepartementet og rådskollegiet Norsk kulturråd, som består av ti personer oppnevnt av Kongen i statsråd. Disse medlemmene oppnevnes på grunnlag av kunst- og kulturfaglig kompetanse. Fagetaten hadde en direktoratsfunksjon og utførte oppgaver på vegne av departementet, mens rådskollegiet var et uavhengig organ som forvaltet Norsk kulturfond på armlengdes avstand fra myndighetene. Navneendringen skulle tydeliggjøre hvilke beslutninger som ble tatt på vegne av myndighetene, og hvilke beslutninger som ble tatt på armlengdes avstand fra de samme myndighetene.

Etter endringen kan det derimot synes som at Kulturrådet (det tidligere rådskollegiet) nå framstår som en underavdeling i Kulturdirektoratet. Kunstnernettverket som Forfatterforeningen er en del av, følger denne utviklingen tett. Det er en reell fare for at fagadministrasjonens innsikt, den kunstfaglige forståelse og fagkompetansen som i dag besittes av saksbehandlerne som bistår rådet for Norsk Kulturfond og fagutvalgene, vil kunne nedprioriteres til fordel for oppgaver knyttet til forvaltningen av et direktorat.

Kulturdirektoratet er en underliggende virksomhet under Kultur- og likestillingsdepartementet. Kulturdirektoratet er sekretariat for Kulturrådet, Statens kunstnerstipend og Fond for lyd og bilde. I tillegg har Kulturdirektoratet oppgaver på vegne av departementet. Det omfatter forvaltningsansvar for en rekke museer og kunst- og kulturinstitusjoner, arbeid med kulturell kreativ næring, internasjonalt kultursamarbeid, nasjonale minoriteter og mangfold i kultursektoren, samt statistikk og analyse for kultursektoren.

Kulturrådet består av 10 medlemmer som er faglig uavhengige i sitt arbeid. Oppgavene til Kulturrådet er å forvalte Norsk kulturfond og andre statlige tilskudd. Kulturrådet er også et rådgivende organ for staten i kulturspørsmål. Kulturrådet og Norsk kulturfond har i mer enn femti år ivaretatt prinsippet om armlengdes avstand.

Kultur- og likestillingsdepartementet foreslo endringer i lov 7. juni 2013 nr. 31 om Norsk kulturråd (kulturrådsloven). Grunnen til at det er behov for lovregulering av Kulturrådets virksomhet, er knyttet til at dette er et armlengdesavstandorgan. DnF spilte inn til lovutkastet at det måtte presiseres at kunst- og kulturfaglig skjønnsvurdering og avgjørelser knyttet til fagfelle vurderingen som gjøres i Kulturrådet, ikke kan delegeres til sekretariatet. (Se for øvrig DnFs hørings svar til kulturrådsloven.) 13. februar i år informerte Kultur- og likestillingsministeren om at regjeringen skal legge fram en ny og forsterket kulturlov som skal lovfeste armlengdesavstandsprinsippet.

Norsk kulturfond

Kulturfondet bidrar til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig. Innkjøpsordningen for skjønnlitteratur som ligger under Kulturfondet, skal bidra til at ny norsk skjønnlitteratur blir skapt, utgitt, spredt og lest. Ordningene sørger for at det finnes en bredde og et mangfold i den samlede norske litteraturen, og gir bibliotekets lesere oppdaterte boksamlinger. DnF har gjentatt påpekt overfor politikere og embetsverk at Norsk kulturfond må styrkes.

Innkjøpsordningene

Økonomien i Kulturfondet og med det innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur har lenge vært presset. Den skjønnlitterære ordningen er automatisk, noe som innebærer at alt som holder en viss kvalitet, kjøpes inn og distribueres til landets bibliotek. Det finnes ingen maksgrænse for hvor mange titler som kjøpes inn årlig, og dermed kan utgiftene bli høye når antallet påmeldte bøker stiger, noe som har vært tilfellet de siste årene. Det er en jevn økning i antall påmeldinger til ordningen. Nye retningslinjer innført i 2021 omfatter en automatisk avkorting på forlagsandelen i den automatiske innkjøpsordningen for skjønnlitteratur for voksne hvis antallet påmeldte titler overskrider budsjettet i ordningen. For den automatiske innkjøpsordningen for skjønnlitteratur for barn og unge vil det også kunne innføres avkortinger dersom antall påmeldinger viser seg å være sterkt stigende, men dette har hittil ikke vært aktuelt. For 2022 var taket på forlagsavkortningene på 22 prosent, i 2023 vil det være på 15 prosent.

Innkjøpsprosenten for 2022 var på rundt 87 prosent. Med ujevne mellomrom kommer det reaksjoner på såkalte «nullinger» og ønske om å gjeninnføre en ankenemnd. DnF ba Kulturrådet i 2022 om statistikk over innkjøpte og ikke-innkjøpte bøker fra 2010 til 2020. Denne statistikken viser at overgangen fra ankenemnd til suppleant ikke førte til flere avslåtte titler, heller tvert imot. Men denne utviklingen vil DnF selvfølgelig følge med på.

Boklov og fastpris

DnF har i 2022 levert høringsuttalelse til den foreslåtte bokloven. Nærmere omtale av DnFs høringsuttalelse finnes under kapittelet om høringsuttalelser. Bokloven skal gjennom fastprisordningen sikre rammene for at lesere i Norge skal ha et stort utvalg boktitler å velge mellom.

Merverdiavgiftsfritaket for omsetning av bøker

Helt siden 1960-tallet har det vært merverdiavgiftsfritak på trykte bøker. Hensynet bak reglene er at det ble ansett som uheldig å avgiftsbelegge det trykte ord i et så lite språksamfunn som det norske. I 2019 ble fritaket utvidet til også å gjelde elektroniske bøker og tjenester for elektroniske bøker, strømmetjenester.

Virkemiddelet er både språk- og litteraturpolitisk og er et slags skattefritak på lesing som gir bedre tilgang på bøker og mer bruk av språket enn om merverdiavgiftssatsen hadde vært høyere.

Merverdiavgiftsfritaket for bøker er foreslått avviklet flere ganger de siste ti årene blant annet av Skatteutvalget (NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi), Produktivitetskommissjonen (NOU 2015:1 Produktivitet: grunnlag for vekst) og utvalget som vurderte en forenklet merverdiavgift (NOU 2019:11 Enklere merverdiavgift med én sats).

I 2022 kom Skatteutvalget med sin NOU 2022:20 *Et helhetlig skattesystem*, som også foreslår å avvike merverdiavgiftsfritaket for bøker og medier. Utvalget begrunner det med at dagens fritak innebærer at utgivene som selger mest og trenger minst støtte, får mest. Utvalget peker også på at det er uheldig at dagens fritak omfatter publikasjoner på alle språk, all den tid fritaket skal støtte det norske språket.

Høyre foreslår også å kutte merverdiavgiftsfritaket på bøker i sitt alternative statsbudsjett for 2023. «Momsfritak er et lite målrettet virkemiddel», er eneste forklaring i budsjettforslaget.

I et intervju begrunnes forslaget med at gjennom å øke barnetrygden og å gi andre skattelettelser skal kjøpesvake grupper gjøres mer kjøpesterke og forhåpentligvis prioritere litteratur og andre kulturopplevelser.

Forfatterforeningen har pekt på at virkemiddelapparatet i litteraturpolitikken er sammensatt, det er nettopp det som gjør den så god. Merverdiavgiftsfritaket er språkpolitisk begrunnet og virker gjennom økt tilgang på bøker og økt lesing.

Kritikk og kritikkens kår

Flere forfattere melder om at de ikke blir anmeldt, at det anmeldes for lite, og at det vies mindre og mindre plass til anmeldelse og kritikk. Dette har i perioden vært oppe til debatt i mediene og også i andre sammenhenger. Forfatterforeningen vil benytte plassen til å takke forfattere som har engasjert seg i denne debatten. Det er avgjørende at litteratur ikke bare skapes, men også når ut til publikum, og at den snakkes om.

DnF har tett dialog med Kritikerlaget. På årets debutanttreff inviterte vi generalsekretær i Kritikerlaget til å redegjøre for kritikkens og litteraturkritikernes kår.

Forfatterforeningen støtter Kritikerlagets seminar for 2023. Forfatterforeningen støtter også Kritikerprisen for 2023. Forfatterforeningen er videre offisielt støtte medlem av Kritikerlaget.

Forfatterforeningen fremmer kritikkens betydning i innspill der det er relevant, og vektlegger kritikkens betydning i innspill og møter med politikere og embetsverk.

En ny lesepolitikk

I Hurdalsplattformen framhever regjeringen at ny leselyststrategi og styrking av litteraturformidlingen er blant satsingsområdene for kulturpolitikken. Forfatterforeningen deltar i et felles samarbeid med de andre organisasjonene på litteraturfeltet med å følge opp lovnadene i regjeringsplattformen. Kriznik, leder i DnF, har deltatt i arbeidsgruppa.

Et resultat av samarbeidet på litteraturfeltet er at samtlige organisasjoner pekte på behovet for å videreføre innkjøpsordningen for skolebibliotek, noe som blant annet ble nedfelt i en felles kronikk og i omforente innspill til de ulike politiske partiene og i dialogen med Kulturrådet.

Et annet resultat av samarbeidet på litteraturfeltet er gjennomføring av leselystseminar. Det første av to seminar fant sted i januar i år. På programmet var blant annet tidligere forlegger Kari Spjeldnæs, nå forsker på lesing. Spjeldnæs pekte på viktigheten av å legge til rette for en god og utbredt lesekultur og vektla hvordan man kan mobilisere flere til å lese. På seminaret deltok også

Nina Ström fra det svenske kulturrådet, hun presenterte det svenske kulturrådets arbeid med Läsrådet. Ragnhild Torvanger Solberg introduserte Kulturrådets rapport om erfaringene med innkjøp av bøker til skolebibliotek. Bokhandler Caroline Heitmann presenterte bokhandlernes erfaringer med lesing, digitale flater og BookTok. Det neste leselystseminaret planlegges gjennomført i mars. DnF bidrar til planlegging og finansiering av dette seminaret. Representanter fra KUD deltok på det første seminaret og vil også bli invitert til det neste, sammen med Kunnskapsdepartementet. DnF har vektlagt overfor politikere og andre relevante aktører betydningen av en lesesatsing, samt understreket nødvendigheten av å styrke eksisterende lesetiltak og styrking av skolebibliotekene.

Samisk litteratur

Forfatterforeningen har i innspill til boklov støttet at bokloven skal bidra til å fremme kultur- og kunnskapsformidling også på de samiske språkene, samt påpekt at flere av virkemidlene i loven vil kunne bidra til å styrke minoritetsspråkene.

Forfatterforeningen har også støttet at NORLA omfatter oversettelsesstøtte til samisk litteratur, og at oversettelser fra samiske språk og med norsk ISBN-nummer til land utenom Norden skal kunne motta støtte.

Videre har foreningen snakket opp betydningen av at det overfor samiske forlag opprettholdes et unntak slik at samiske forlag kan forbli på selektiv ordning (tidligere kategori 2) under innkjøpsordningene for ny norsk skjønnlitteratur.

Bibliotek

Forfatterforeningen har i ulike innspill vektlagt bibliotekenes betydning, at bibliotek må få midler som gjør det mulig å gjennomføre så mange litteraturarrangement som mulig, og at det må sikres bredde i programmeringen.

Forfatterforeningen har i innspill til NOU 2022: 9 *En åpen og opplyst samtale* etterlyst en ytterligere vektlegging av Bibliotekenes rolle som arena for livslang læring om offentlighet og ytringsfrihet. De kommunale folkebibliotekene har, som følge av formålet i bibliotekloven, et tydelig mandat til å arbeide for kunnskap om ytringsfrihet og bred deltakelse i offentlig debatt. Forfatterforeningen påpeker at regjeringen bør vurdere grep som styrker bibliotekenes mulighet til å gjøre offentlig informasjon, viktig samfunnsinformasjon og kilder til demokratiforståelse tilgjengelig for minoritetsgrupper, for eksempel gjennom å målrette tilskudd fra IMDi til tiltak i bibliotekene. Forfatterforeningen har også påpekt at regjeringen bør vurdere grep som bedrer bibliotekenes muligheter til å gjennomføre tiltak knyttet til ytringsfrihet og debatt, for eksempel gjennom å styrke og målrette ordningen med prosjektstøtte via Nasjonalbiblioteket.

Skolebibliotek og innkjøpsordningen for skolebibliotek

I statsbudsjettet for 2023 ble det nedfelt at «Regjeringa vil bidra til leselyst ved å styrke skulebiblioteka. I 2022 blei tilskotet til skulebibliotek auka til 17,5 mill. kroner, og i 2023 vil regjeringa auke tilskotet til 25 mill. kroner. Tilskotet skal saman med betre kommuneøkonomi medverke til at skulebiblioteka kan vere ein arena for leseglede for alle elevgrupper og i alle fag. Midlane skal vere med på å styrke arbeidet med lesestimulering og skape ein inkluderande arena som tek omsyn til dei

ulike føresetnadene barn og unge har. Regjeringa ønsker å rette ein særleg innsats mot skulebibliotek i levekårsutsette område».

Som resultat av samarbeid på litteraturfeltet har det vært gjort en aktiv innsats gjennom kronikk og budsjettinnspill for å oppnå videreføring av Forsøksordning med distribusjon av kulturfondbøker til skulebibliotek, som er en treårig forsøksordning (2020–2022) som sørger for innkjøp og distribusjon av kulturfondbøker til skulebibliotek i grunnskolen. Titler for barn og unge blir distribuert fra tre ordninger:

Innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur

Innkjøpsordningen for ny norsk sakprosa

Innkjøpsordningen for nye norske tegneserier

Kulturrådets foreløpige delrapport evaluerer forsøksordningen, og resultatene er svært positive. Skulebibliotekarere opplever økt leselyst, større utlån av bøker og at det lånes ut et større mangfold av bøker. Delrapporten/evalueringen viser også at det som skulebibliotekarere peker på som avgjørende for økt leselyst, blant annet er nye og varierte kvalitetsbøker, et økt utvalg slike bøker, utstillinger som viser mangfoldet og framsidene til bøkene, formidling mellom elevene og fra engasjerte lærere, samtaler om bøker og muntlig presentasjon av bøkene.

23. september 2022 vedtok Norsk kulturråd å videreføre ordningen ut 2023.

Aksjon skulebibliotek

Aksjon skulebibliotek er en gruppe som arbeider politisk for å lovfeste flere og bedre skulebibliotek. Aksjon skulebibliotek ble etablert i 2016 og er et samarbeid mellom flere foreninger, deriblant Forfatterforeningen.

Aksjon skulebibliotek mener at et godt skulebibliotek kjennetegnes av følgende kriterier:

- 1 Skulebiblioteket er et sentralt redskap i elevenes læring.
- 2 Elevene har tilgang til skulebiblioteket i skoletiden, og det benyttes aktivt på alle klassetrinn.
- 3 Skulebiblioteket er innholdsmessig utstyrt for å møte de behov som følger av den ordinære opplæringen.
- 4 Skulebiblioteket driftes og utvikles av personale med bibliotekfaglig kompetanse.
- 5 Skulebibliotekaren samarbeider aktivt med lærerne om bruk av biblioteket i fagene.
- 6 Skoleledelsen er ansvarlig for at skulebiblioteket er integrert, er en del av skolens planer og har nødvendige ressurser.

Aksjon skulebibliotek har i perioden bestått av Kristine Isaksen (NFFO), Veronicha Bergli (Bibliotekarforbundet), Nina Bigum Udnesseter (Skulebibliotekforeningen), Jan Christian Næss (Norsk Oversetterforening), Anne Brit Ingholm (NBF Skole) og Ida Endestad (Norsk Forfattersentrum).

Aksjon skulebibliotek har i perioden hatt lunsjmøte med statsråd Hølleland under skulebibliotekkonferansen i Kristiansand i juni. Videre har aksjonen sendt inn brev til departementet blant annet med mål om å få Statsforvalteren til å drive ettersyn av skulebibliotek.

Aksjon skulebibliotek har gitt innspill til statsbudsjettet og deltatt på høring om budsjettet.

YTRINGSFRIHET OG INTERNASJONALT ARBEID

Forfatterforeningen har i perioden bistått enkeltforfattere og forfatterforeninger i land der ytringsfriheten er under press, og også bistått enkeltforfattere bosatt i Norge med bakgrunn fra disse landene.

Forfatterforeningen har levert høringsinnspill til Ytringsfrihetskommisjonens rapport NOU 2022: 9 *En åpen og opplyst samtale*. Se Høringer og innspill side 24-33.

Internasjonalt Utvalg (IU)

IU er oppnevnt av styret i Forfatterforeningen. IUs viktigste enkeltoppgave er å innstille kandidater til Ytringsfrihetsprisen, en årlig pris som har vært delt ut siden 1994. IU skal også følge opp og gi råd til styret i de internasjonale sakene som til enhver tid er definert av handlingsprogrammet. Siden årsmøtet 2022 har IU bestått av Ingvild Holvik (leder), Liv Mossige, Kristin Hauge, Rune F. Hjemås, Rune Berglund Steen, Øyvind Rangøy og Øyvind Berg. IU har hatt fire møter, hvorav to møter ble gjennomført på Teams.

Ytringsfrihetsprisen

Ytringsfrihetsprisen ble i 2022 tildelt den tyrkiske forfatteren Ahmet Altan og den kurdiske poeten İlhan Çomak. Prisen ble delt ut på DnFs årsmøte. Ahmet Altan ble representert av sin bror Mehmet Altan og advokat Figen Çalikuşu. İlhan Çomak ble representert av Caroline Stockford (Tyrkia-rådgiver i Norsk PEN) og Ipek Özel. Bakgrunnen for at prisvinnerne ikke kunne motta prisen personlig, var at Çomak sitter fengslet og Ahmet Altan har utreiseforbud fra Tyrkia.

Ungarn

Forfatterforeningen har hatt vennskapskontakt med den ungarske forfatterforeningen Szépirók Társasága siden 2020 og fikk støtte av Kopinors utviklingsfond til samarbeid i året som gikk. I 2022 kunne DnF for første gang etter pandemien møtes fysisk. I juni reiste Kriznik, styreleder, og Holvik, leder av IU, til Budapest, der de møtte leder og nestleder i Szépirók Társasága, Ferenc Czinki og Tibor Babiczky. DnF la besøket til den årlige nasjonale bokuken, Ünnepi könyvhét, og fikk gode samtaler med våre ungarske kolleger om hvordan de driver organisasjonen sin, hvilke prosjekter de satser på, og hvordan de opplever ytringsrommet i Ungarn.

I november inviterte DnF de ungarske styrerepresentantene til Oslo for å delta på DnFs medlemsmøte, sammen med poetene Márton Simon og Mónika Ferencz, som er blant poetene DnF fikk gjendiktet til norsk i 2021 med prosjektstøtte fra Fritt Ord. Medlemsmøtet åpnet med opplesning ved de ungarske poetene og gjendikter Tone Hødnebo og avsluttet med en panelsamtale der de fire ungarske forfatterne ble intervjuet av Astrid Sverresdotter Dypvik, journalist og medlem av Norsk PENs utvalg for Øst- og Sentral-Europa.

Estland

DnF mottok i 2021 en henvendelse fra den estiske forfatterforeningen Eesti Kirjanike Liit (EKL). EKL organiserer både forfattere og oversettere og omfatter alle sjangre. Foreningen er interessert i vennskapssamarbeid med DnF for å lære mer om rammevilkårene for den norske litteraturen, bli bedre kjent og arbeide for felles interesser. I mai 2022 reiste

representanter fra DnFs styre, IU og administrasjon til Tallinn for å møte styret i den estiske foreningen. Dette var mulig takket være støtte fra Kopinors utviklingsfond.

DnF møtte også i Tallinn den russiske forfatteren Alisa Ganieva og hennes mann, som begge har flyktet fra Russland til Tallinn. Ganieva sitter i det internasjonale rådet i Bergen internasjonale litteraturfestival, og forfatter Sandra Lillebø avtalte et møte med henne under vårt besøk. Ganieva har deltatt i flere aksjoner i Russland, blant annet aksjonsgruppa Soft Power, som består av kvinnelige politikere i opposisjon og feministiske aktivister som bruker ulike ikke-voldelige metoder for å bekjempe Putins regime, som blant annet å legge blomster på steder i Moskva som assosieres med Ukraina. Lederen for Soft Power er arrestert. Ganieva ville også risikere arrestasjon hvis hun ble igjen i Moskva. Ganieva oppfordret til støtte og var klar på at verdenssamfunnet ikke må boikotte enkeltkunstnere som allerede opplever å være svært isolert. Ganieva ga DnF kontaktinformasjon til regimekritiske russiske organisasjoner som gjør det mulig for oss å komme i kontakt med noen av de regimekritiske russiske forfatterne.

Afghanistan

I samarbeid med det afghanske eksilmiljøet i Norge og NFFO arrangerte Forfatterforeningen i mars et fagseminar med fokus på situasjonen for afghanske, frie ytrere i Afghanistan og i Norge, der forfattere, oversettere, forleggere og formidlingsaktører møtte afghanske skribenter bosatt i Norge og utvekslet erfaring og kompetanse på feltet.

Som oppfølging til dette arbeidet har Forfatterforeningen, sammen med Afghansk kunstnerforening og NFFO, søkt om og fått innvilget støtte fra Fritt Ord til opprettelsen av en nettside der skjønnlitterære utgivelser og sakprosautgivelser skal presenteres på to språk.

Arbeidet med nettsiden Bøker fra Afghanistan er i gang, og den er planlagt å lanseres før sommeren. Nettsiden har fått domenenavn: www.bokerfraafghanistan.no.

Nicaragua

DnF var samarbeidspartner da Nicaraguagruppa i Latin-Amerikagruppene i Norge og Norsk PEN arrangerte panelsamtale med Gioconda Belli i oktober med overskriften *Nicaragua – et glemt diktatur*.

Ukraina

DnF vil benytte plassen her til å takke alle de forfatterne som har engasjert seg i arbeidet for det krigsutsatte folket i Ukraina og fremmet den ukrainske skjønnlitteraturen gjennom gjendiktninger og oversettelser og litterære arrangement.

DnF har henvendt seg til den ukrainske ambassaden i Norge for å tilby kollegatreff og legge til rette for skriveplass og møtelokale for ukrainske forfattere i Norge. Ambassaden kunne ikke per nå opplyse om ukrainske forfattere i Norge.

Kriznik, leder i DnF, møtte i mars 2022 forfatteren Andrej Kurkov da han var i Norge.

Under Estland-besøket traff DnF representanter fra PEN Ukraine og opprettet dialog med Tetyana Teren i Ukrainsk PEN. Ukrainsk PEN ønsket blant annet oversikt over norske residenser. Dette er sendt dem.

DnF møtte i november 2022 Maksym Sytnikov, som arbeider med menneskerettigheter i PEN Ukraina. Kriznik, leder i DnF, inviterte skjønnlitterære forfattere til å delta og deltok i møtet med Sytnikov, sammen med forfatterne Kristin Hauge (IU) og Toril Brekke (som nylig hadde vært i Odessa).

DnF har betalt til sammen 27 000 kroner til PENs krisefond, pengene går til arbeidet knytta til støtte til ukrainske, belarusiske og russiske journalister, forfattere og andre frie ytrere som forfølges, trues eller på annen måte er i fare på grunn av krigen. Midlene er øremerket dette arbeidet.

DnF har delt informasjon om hvordan man kan støtte Ukraina, så som i opprop og aksjoner til støtte for Ukraina, blant annet markeringen for Ukraina 24. februar 2023, på ettårsdagen for Russlands angrep på Ukraina.

Belarus

Forfatterforeningen har hatt tett kontakt med Belarusisk Forfatterforbund / Саюз беларускіх пісьменнікаў siden 2017. DnF har delt belarusiske nyhetsbrev på nettsiden og deltatt i opprop og markeringer. DnF kommuniserer jevnlig med styremedlemmene i det belarusiske forfatterforbundet på meldingstjenestene Telegram og Signal og samarbeider med Helsingforskomiteen, Norsk PEN, Sveriges Författarförbund, Amnesty, Razam (Belarusisk forening i Norge) og Human Rights House. Forfatter Inger Bråtveit har engasjert seg for Belarus og deltatt i flere møter.

Forfatterforeningen ble invitert til å møte Svetlana Tikhanovskaya på hennes andre besøk i Norge, møtet var i regi av Helsingforskomiteen. Kristin Hauge (IU) deltok på møtet.

Hvert år har DnF sendt en poet til den belarusiske poesifestivalen Stralcou Poetry Festival. I 2020 var poesifestivalen digital, i år, som i fjor, kunne den ikke gjennomføres i Minsk av sikkerhetsmessige grunner, og fordi styremedlemmene er i eksil i Vilnius, ble festivalen gjennomført der. Forfatter Aina Villanger deltok på festivalen 10.–12. februar 2023. DnF søkte og mottok støtte til reisen fra NORLA.

Den belarusiske poeten, og en av to vinnere av DnFs ytringsfrihetspris for 2020, har ikke hatt mulighet til å returnere til Minsk og har bodd i Forfatterforeningens leilighet fra august til januar og har nå fått et nytt opphold i en annen leilighet i Berlin gjennom *Das Literarische Colloquium Berlin*. I anledning fredsprisutdelingen 12. desember møtte DnF ved Kriznik, styreleder, Kristin Hauge (IU) og Taciana Niadbaj, poet, forfatter og leder i PEN Belarus.

I 2023 vil DnF, sammen med NO, NBU, og NDF, gjennomføre et arrangement om Belarus og belarusisk litteratur i forbindelse med årsmøtet i Baltic Writers Council i Visby i mai. Organisasjonene har mottatt støtte til arrangementet fra Kopinor.

Nobels fredspris

Forfatterforeningen ble i 2022 invitert inn som medarrangør til fakkeltøget for Nobels fredspris. Det skjedde blant annet fordi Forfatterforeningen har samarbeidet med og bistått Belarusisk forfatterforening aktivt siden 2017, og ikke minst fordi DnF ga Forfatterforeningens yringsfrihetspris for 2011 til Ales Bjaljatski, en av årets mottakere av Nobels fredspris. I tillegg sto Forfatterforeningen og Helsingforskomiteen i fjor bak en brevaksjon der norske forfattere ble oppfordret til å sende protestbrev til regimet med bekymring for ikke bare Ales Bjaljatski, men også hele ledelsen i menneskerettighetsorganisasjonen Viasna, som da var fengslet. Bjaljatski, grunnleggeren av Viasna, sitter fremdeles fengslet. At årets fredspris går til Bjaljatski, er en viktig anerkjennelse av alle belarusere som kjemper for sine rettigheter.

DnF ved Kasin Lerstang, nestleder, og Kriznik, leder, deltok i planleggingen av fakkeltøget. DnF oppfordret bredt medlemmene om å delta i Fakkeltøget.

European Writers' Council (EWC)

European Writers' Council organiserer forfatter- og oversetterforeninger i Europa og representerer over 150 000 forfattere gjennom 46 medlemsforeninger i 30 europeiske land. EWC har kontor i Brussel og skal følge opp skribentrelaterte saker innen EU: opphavsrett, digitalisering, ny opphavsrett for forlag og mulig regulering av bibliotekvederlag.

EWC har også engasjert seg i yringsfrihetens vilkår og vist solidaritet med land i Europa. Forfatter- og oversetterforeninger fra land i hele Europa kan være medlem av EWC.

Foreningen arbeider også mye med EU-direktiver og for å sikre forfatternes rettigheter i møte med disse. President i EWC er forfatter Nina George fra Tyskland.

Den årlige generalforsamlingen fant i 2022 sted i Madrid, hvor nestleder Amalie Kasin Lerstang deltok på vegne av DnF. I tillegg til å gjennomføre generalforsamlingen diskuterte medlemsorganisasjonene fra hele Europa ulike problemstillinger foreningene står overfor, blant annet e-boklån, forfatterøkonomi, opphavsrett og bredde i oversatt litteratur. EWC jobber nå med et oversetterprosjekt til støtte for ukrainske og belarusiske forfattere, Free All Words.

Under generalforsamlingen ble den polske forfatterforeningen og Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere stemt inn som nye medlemmer. Vi ønsker dem velkommen og ser fram til å bistå og samarbeide med våre europeiske kollegaer.

Nordisk Forfatter- og Oversetterråd (NFOR)

NFOR ble opprettet i 1919 og har initiert møter mellom de nordiske skribentorganisasjonene i de ulike nordiske landene. Møtene finner nå sted annethvert år, mens seksjonene møtes etter behov. DnF inviterte i samarbeid med NBU og NO til møte i Oslo den 12. og 13. september 2022. Tema for møtet var DSM-direktivet så vel som boklov og lydbøker i bibliotek. I tillegg ble det lagt vekt på erfaringsutveksling mellom de nordiske landene. Møtet ble gjennomført med støtte fra Kopinor, og deltagere fra femten nordiske skribentorganisasjoner var til stede.

Baltic Writers Council (BWC)

Baltic Writers' Council representerer 21 forfatter- og oversetterorganisasjoner, 12 land, og rundt regna 17 000 medlemmer. Helgen 6.–7. mai var representanter for forfatter- og oversetterorganisasjonene i Østersjøen og Norden samlet i Visby for å gjennomføre årets generalforsamling, denne gangen endelig fysisk etter to år med pandemi og smittevernrestriksjoner. Forfatterforeningen var representert ved leder Heidi Marie Kriznik. Organisasjonene delte hva de primært har arbeidet med det siste året. Det ble diskusjoner om faglitterære, kulturelle og politiske utfordringer og problemstillinger og opplesning av dikt skrevet av ukrainske forfattere, i solidaritet med Ukraina. En av de ukrainske poetene flere leste, var Halyna Kruk, som vier all sin tid til å bistå med humanitærhjelp i Kiev. Den ukrainske skribentorganisasjonen ble også invitert av rådet til å bli framtidig medlem, men ingen ukrainske representanter var til stede på dette møtet.

Baltic Center for Writers and Translators på Gotland er også en arbeids- og møteplass for forfattere og oversettere der det er mulig å søke om opphold for kortere perioder. For ukrainske forfattere og oversettere er det nå mulig å søke om 1–3 måneders opphold i Visby på øya Gotland, Sverige.

Oppfølging av Årsmøtevedtak 2022: Solidaritet med forfattere på flukt

Årsmøtet 2022 vedtok styrets forslag til uttalelse:

Den norske Forfatterforening ønsker å vise solidaritet med forfattere på flukt i Norge.

Årsmøtet i Den norske Forfatterforening fordømmer Russlands angrep på Ukraina, og ønsker å stille leiligheten i Berlin til disposisjon for forfattere på flukt som følge av krigen.

Forfatteren Dmitri Strotsev har bodd i DnFs leilighet i Berlin fra august 2022 til og med januar 2023 på grunn av at han ikke kan returnere til hjemlandet. Se mer om Forfatterforeningens arbeid med å vise solidaritet med forfattere på flukt under punktene ovenfor.

Bjørnsonprisen

Forfatter Birger Emanuelson er Forfatterforeningens representant i juryen. Emanuelsons kostnader til juryarbeidet blir dekket av Forfatterforeningen. Bjørnsonprisen tildeles en nordisk forfatter for et litterært arbeid og samfunnsengasjement i Bjørnsons ånd. Forfatter Jostein Gaarder er sponsor for Bjørnsonprisen. Bjørnsonprisen for 2022 gikk til forfatteren Niviaq Korneliusen.

OPPHAVSRETT, KONTROLL OVER EGET VERK OG RETT TIL RIMELIG VEDERLAG

Åndsverkloven skal sikre inntekter til kunstnere og opphavere og er vår viktigste kulturlov. Ny lov om opphavsrett til åndsverk mv. trådte i kraft 1. juli 2018. Denne loven utvidet kretsen av opphavere med krav på vederlag for privatkopiering til å omfatte opphavere av litterære verk. Det betyr at de skjønnlitterære voksenbokforfatterne nå får en andel av privatkopieringsvederlaget fra Norwaco. Retten til vederlag ble utvidet, men statens kompensasjon er ikke utvidet. Kompensasjonen har derfor gått ned for mange opphavere. Det er forventninger om at den sittende regjeringen vil øke kompensasjonen, men det har ennå ikke skjedd.

I 2023 ventes proposisjonen med forslag til endringer i åndsverkloven som gjennomfører DSM-direktivet i norsk rett. Den baserer seg på en høring fra 2021 hvor det kom 50 innspill til

departementet. Det er spesielt kapittel 3, artikkel 18–23, som inneholder regler om rimelig vederlag til opphavere for kommersiell bruk, som er viktig for forfatterne. I Norge er retten til rimelig vederlag allerede nedfelt i åndsverkloven § 69, og artikkel 18 er langt på vei gjennomført, det samme er deler av artikkel 19, transparenskravet. I § 70 om avregning og kontroll påligger det erverver etter framsatt krav å opplyse om omsetning, salgstall og lignede – begrenset til tilfeller der opphaverens vederlag avhenger av omsetning, salgstall eller lignede. Forfatterforeningen har dialog med de andre nordiske forfatterforeningene om gjennomføringen av direktivet. Dansk Forfatterforening har inngått en avtale med den danske forleggerforeningen om hvilke forpliktelser direktivet pålegger forlagene når det gjelder utnyttelse av verket.

Digitale læremidler skjøt fart under pandemien, og gjenbruk av litterære tekster i læremidler er et uregulert område. Det samme er de digitale bibliotekene som følger med flere av læremiddelplattformene. Betalingen til forfatter er ofte svært lav, og ofte bes det om utkjøp av rettigheter til evig tid. DnF, NBU, FF og NFFO har i felleskap kartlagt omfanget av tjenestene og honorarmodeller hos forlagene som tilbyr digitale læremidler. Det er enighet mellom Forleggerforeningen og forfatterorganisasjonene at det er viktig å få på plass et kollektivt avtaleverk for denne bruken. Forhandlingsutvalget med representanter fra DnF, NBU, FF og NFFO har møttes jevnlig gjennom 2022 og utarbeidet en skisse til normalavtale for gjenbruk av tekst i læreverk, både på papir og digitalt. Det er sendt forespørsel til Forleggerforeningen om å starte forhandlinger.

Forfatterforeningen skal arbeide for en styrket respekt og forståelse for opphavsretten gjennom samarbeid med og arbeid i Kopinor og Norwaco og deltakelse i Kunstnernetverket. Vi skal delta i det nordiske arbeidet med opphavsrett, blant annet gjennom Nordisk Forfatter- og Oversetterråd.

Kunstig intelligens

DnF følger tett utviklingen knyttet til kunstig intelligens. DnF har deltatt på seminar, foredrag blant annet i regi av Kopinor og har engasjert en jurist for å peke på opphavsrettslige utfordringer for forfattere knyttet til kunstig intelligens og for å redegjøre for prosesser og utviklingen i lovgivningen på feltet.

Opphavspersoner har enerett til selv å velge hvordan verk skal utnyttes, og hvis beskyttede verk benyttes som innsatsfaktorer i verktøy basert på kunstig intelligens, kan det være et brudd på opphavsretten.

I EU arbeides det nå med en forordning om regulering av bruk av kunstig intelligens. Europeiske opphavere og utøvere har samlet seg for å sikre at opphavsretten blir ivaretatt i ny lovgivning på området.

Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett (CRM-direktivet)

Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett trådte i kraft 1. juli 2021. Loven regulerer hvordan kollektive forvaltningsorganisasjoner skal forvalte opphavsrett og nærstående rettigheter, slik at dette kan gjøres på en effektiv, betryggende og åpen måte. Tilhørende forskrift trådte i kraft 9. august 2021. Loven pålegger organisasjoner som utøver virksomhet som omfattes av lovens bestemmelse om tilsyn, å registrere seg hos Patentstyret. Patentstyret er tildelt tilsynsmyndighet for forvaltningsorganisasjoner som forvalter opphavsrett og nærstående rettigheter på vegne av

rettighetshavere. DnF er registrert som medlemsorganisasjon av en kollektiv forvaltningsorganisasjon hos Patentstyret.

Loven regulerer fordeling og rapportering knyttet til opphavsrettslige vederlag fra kollektive forvaltningsorganisasjoner som Kopinor og Norwaco. Hovedregelen er at disse midlene skal fordeles individuelt der det lar seg gjøre. Det stilles krav til rapportering, og det er bestemmelser knyttet til fradrag i midlene til administrasjon. De kollektive midlene fra Kopinor og Norwaco har fram til nå kunnet fordeles kollektivt, på samme måte som bibliotekvederlaget.

Utfordringen med loven og oppfølgingen av den er at Kopinor og Norwaco ikke sitter på detaljer om hvilke verk som er benyttet, og heller ikke ser hvordan de skal kunne skaffe det. Loven åpner for at Kopinor og Norwaco kan delegeres ansvaret for endelig fordeling og rapportering til medlemsorganisasjonene, og dette vedtok årsmøtene til Kopinor og Norwaco i 2022. Medlemsorganisasjonene har enda mindre forutsetninger for å si noe om hvilke verk som faktisk er benyttet, eller til å bestemme rette analogier, som loven åpner for, for å identifisere rett opphaver. Hvis ikke rett opphaver er funnet innen tre år, kan midlene fordeles kollektivt.

Forfatterforeningen har i 2022 hatt tett dialog med andre skribentorganisasjoner om hvordan lovens bestemmelser skal innarbeides i foreningenes vedtekter og andre styringsdokument. Forfatterforeningen har også, sammen med Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere og Oversetterforeningen, hatt et møte med Patentstyret om den nye lovens konsekvenser for foreningene. Forfatterforeningen legger, i tråd med loven, fram for årsmøtet 2023 forslag til vedtektsendringer og generelle prinsipper for fordeling av vederlagsmidler.

Klareringsløsning for framføring og bruk av litterære verk

DnF har tidligere vært en del av en gruppe sammen med bl.a. NBU, Forfattersentrum og Bibliotekforeningen som har sett på ordninger for å sikre forfattere vederlag for bruk av tekster i bibliotek. I 2022 tok Kulturtanken kontakt med DnF om den samme problemstillingen. Det eksisterer ingen kollektiv klareringsløsning for å tilgjengeliggjøre (framføre/lese/formidle) litterære tekster og sakprosa for allmennheten. Dialogen med Kulturtanken munnet ut i en henvendelse til Kopinor om de kunne påta seg rollen som klareringsinstans for nevnte bruk av litterære tekster.

Kopinor har startet en prosess med å etablere en klareringsløsning med Den kulturelle skolesekken som pilot. På sikt vil DnF jobbe for at Kopinor kan inngå avtaler om framføring av litteratur også på andre arenaer

Pliktavlevering

Nasjonalbiblioteket (NB) har, i samarbeid med skribentorganisasjonene, i 2021 og 2022 gjennomført en prøveordning med digital tilgang til pliktavlevert materiale. Materialet er gjort tilgjengelig via Feide og MinID. Den direkte Feide-tilgangen gjelder kun for ansatte i UH-sektoren som har rollen som vitenskapelig ansatte, altså forskere. Studenter har Feide-pålogging, men de må søke om tilgang og vente til søknaden blir godkjent før de får tilgang til pliktavlevert materiale.

Bakgrunnen for ordningen er hentet fra forskriftene til pliktavleveringsloven og informasjon fra departementet: «Den teknologiske utviklingen har endret våre måter å kommunisere på, og stadig

mer av kommunikasjonen skjer digitalt. Dette har reist et behov for å regulere avlevering av og tilgang til digitale dokumenter, og for å legge til rette for en systematisk innsamling og bevaring av et representativt kildemateriale for forskning og dokumentasjon, jf. pliktavleveringsloven § 1. Det er et mål at forskriftene skal bidra til tilgjengeliggjøring av materialet på en hensiktsmessig måte i en moderne tid, samtidig som rettighetshavernes interesser skal ivaretas på en god måte.» Digitaliseringen av pliktavlevert materiale ble påbegynt i 2020, og det digitaliserte materialet er tilgjengeliggjort gjennom NBs nettsider. Forfatterforeningen har overfor NB og departementet uttrykt bekymring for om en bruksendring, med den utvidede tilgangen til verk, kan svekke opphavernes økonomi og kontroll over verk. Formålet med lovpålagt avlevering er etter pliktavleveringsloven å bevare materialet og gjøre det tilgjengelig som kildemateriale til forskning og dokumentasjon.

Prøveordningen med digital tilgang til pliktavlevert materiale ble i november 2022 besluttet forlenget med ett år, men med enkelte justeringer. Blant annet vil pensumlitteratur ikke lenger være tilgjengelig i denne ordningen. Forlengelsen av prøveordningen ble begrunnet med behovet for erfaring fra bruk av ordningen i år som ikke var preget av korona. Det har vært flere møter mellom skribentorganisasjonene og NB om evaluering av ordningen, og NB leverer jevnlig statistikk over bruken av pliktavlevert materiale. Forfatterforeningen følger med på bruken av skjønnlitteratur i ordningen. I 2022 ble det totalt lånt ut over 890 000 pliktavleverte verk. Skjønnlitteratur utgjør en liten andel av dette. Antall brukere var ca. 25 000 i 2022, mot 12 000 i 2021.

MOBILISERING AV BÅDE NYE OG ETABLERTE MEDLEMMER

Årsmøtet 2022

Forfatterforeningens årsmøte 2022 var avholdt på Hotel Bristol i Oslo 26. og 27. mars 2022. Det var det første fysiske årsmøtet siden 2019, og det var 136 påmeldte, i tillegg til gjester.

Årsmøtet behandlet to forslag fra styret og ett innsendt forslag, som begge ble enstemmig vedtatt. Søndag foretok styreleder en gjennomgang av Æresretten, med påfølgende debatt. Det ble stilt to forslag under debatten som senere ble trukket av forslagsstillerne.

Tarjei Vesaas' debutantpris 2021 ble tildelt Kristin Vego for novellesamlingen *Se en siste gang på alt vakkert*. Videre ble Ytringsfrihetsprisen 2021 tildelt den tyrkiske forfatteren Ahmet Altan og den kurdiske poeten İlhan Çomak.

Medlemsmøtet 2022

Medlemsmøtet 2022, samt den påfølgende middagen, ble holdt i festsalen i Ingeniørenes hus med rundt 100 påmeldte medlemmer pluss gjester og administrasjonen. Temaet for møtet var DnFs stipendordninger, samt yringsrommet for ungarske forfattere.

Etter velkomsttale ved styreleder Heidi Marie Kriznik var det diktopplesning ved de ungarske forfatterne Mónika Ferencz og Márton Simon, Tone Hødnebo leste deretter sin gjendiktning. Deretter fulgte en orientering om boklovsarbeidet, og det ble lagt fram høringsinnspill for dem som vil melde seg som høringsinstanser. Før lunsj la arbeidsgruppen som har vurdert DnFs

stipendordninger, ved leder Mikkel Bugge, fram sitt arbeid. Etter lunsj var det gruppediskusjon basert på utvalgets innlegg og framleggelse av gruppearbeidet, etterfulgt av en plenumsdiskusjon.

Siste post på programmet på medlemsmøtet var en panelsamtale om ytringsrommet i ungarsk samtidslitteratur. Panelet besto av Tibor Babiczky og Ferenc Czinki fra den ungarske forfatterforeningen og poetene Mónika Ferencz og Márton Simon. Samtalen ble ledet av Astrid Sverresdotter Dybvig.

Møte for nye medlemmer

Møte for nye medlemmer ble gjennomført fredag 4. november. Ca. femten nye medlemmer deltok på seminaret. Styreleder Heidi Marie Kriznik ønsket velkommen og presenterte sekretariatet og deres oppgaver, før de frammøtte fikk en gjennomgang av de viktigste litteraturpolitiske sakene akkurat nå. Kontorleder, og sekretær for DnFs litterære råd, Kerstin Bennett gikk gjennom hvordan rådet jobber med tildeling av stipend. Styrets nestleder Amalie Kasin Lerstang snakket om sosiale rettigheter. Generalsekretær i Kritikerlaget Anne Merethe Prinos avsluttet med å fortelle litt om hvordan kritikerne jobber og er organisert.

Debutanttreff

Debutanttreffet ble avholdt i DnFs lokaler i Ingeniørenes hus 10. desember. Av praktiske årsaker ble tradisjonen med ost og vin denne gangen erstattet med en frokostmøte fredagen etter debutantdagene på Litteraturhuset i Oslo. Rundt 12 debutanter deltok på møtet, i tillegg til sekretariatet.

Etter en presentasjon av alle som var til stede, redegjorde leder Heidi Marie Kriznik for Forfatterforeningens formål og arbeidsoppgaver, samt ga en presentasjon av sekretariatet. Kriznik gikk gjennom hvordan det norske litterære systemet fungerer, og hvilke litteraturpolitiske saker DnF jobber mest med nå. Kerstin Bennett, kontorleder og sekretær for rådet, snakket om stipend og om hvordan DnFs litterære råd arbeider. Brynjulf Jung Tjønn holdt foredrag om sin litterære debut og om veien videre etter debutboka. Avslutningsvis leste samtlige av debutantene er kort utdrag fra boka si.

Forfatterklubber

Forfatterforeningen inviterte kontaktpersonene for forfatterklubbene til et møte 8. desember 2022. Til stede var Heidi Marie Kriznik (leder DnF), Amalie Kasin Lerstang (nestleder DnF), Elin Øy (generalsekretær DnF), Kristin Hauge (Vigmostad og Bjørke), Atle Håland (Flamme), Ellen Emmerentze Jervell (Gyldendal), Ingar Johnsrud (Aschehoug) og Nina Lykke (Oktober). Agendaen for møtet var normalkontrakten, betydningen av den og risikoen for flere enn en avtale etter at Forleggerforeningen hadde gått i forhandlinger med Forfatterforbundet uten å være åpen om dette. Forfatterne fikk også tilsendt et skriv med informasjon i forkant og etterkant av møtet som kontaktpersonene fra klubbene ble oppfordret til å dele og videreformidle til forleggere, forfattere og andre.

Seksuell trakassering, diskriminering og maktmisbruk i litteraturbransjen

I 2021 gjennomførte Ipsos en kartleggingsundersøkelse på vegne av organisasjonene i litteraturfeltet. Undersøkelsen viste at fire prosent av respondentene har blitt utsatt for seksuell trakassering. Videre at tre av fire som ikke er i ansettelsesforhold, som da blant annet innbefatter forfattere, ikke vet om

varslingsrutiner hos oppdragsgivere, organisasjoner eller foreninger de er tilknyttet. I mars 2023 møtes organisasjonene for å vurdere en eventuell ny kartleggingsundersøkelse, siden det er to år siden den forrige.

I 2022 forelå det nye retningslinjer for å bekjempe seksuell trakassering, diskriminering og maktmisbruk i litteraturbransjen. Disse retningslinjene er utviklet i samarbeid med Bokhandlerforeningen, Dramatikerforbundet, Norsk Forfattersentrum, Forfatterforbundet, Forleggerforeningen, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk Oversetterforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere og Tekstallianse. Retningslinjene har blitt utarbeidet i dialog med foreningen Balansekunst og Likestillings- og diskrimineringsombudet. Nestleder i DnF Amalie Kasin Lerstang har sittet i arbeidsgruppen.

Retningslinjene er en veileder for aktører i litteraturbransjen, med eksempler på situasjoner som kan oppstå i bransjen, og hvilken kultur vi ønsker oss, samt oversikt over varslingsrutiner internt i organisasjonene. For våre medlemmer har det vært viktig at retningslinjene tydeliggjør hvor medlemmer som opplever trakassering, diskriminering og maktmisbruk, kan henvende seg for råd og hjelp, og på hvilken måte vi som organisasjon kan bistå i slike saker. For dem som er ansatt, finnes det klarere kjøreregler for hvordan man går fram i varslings saker. Arbeidsgiver har etter arbeidsmiljøloven et ansvar og en lovpålagt plikt til å skape et trygt arbeidsmiljø etter arbeidsmiljøloven og plikt til å fremme likestilling, søke å hindre diskriminering, trakassering mv. etter likestillings- og diskrimineringsloven. I arbeidsmiljøloven finnes det også relativt klare regler for varslingsplikt, rutiner og prosedyrer. Fordi mange av medlemmene i DnF ikke har ansettelsesforhold, men jobber som selvstendig næringsdrivende og frilansere, kan landskapet være langt mer uklart enn ved ansettelsesforhold. En del av arbeidet har også bestått i å klargjøre hvilke områder som faller innenfor DnFs juridiske ansvarsområde, og når vi ikke har mandat til å gå inn og granske saker. I veiledningen forsøker vi å gi svar og retningslinjer for noen av de problemstillingene vi ofte møter på, hvordan du kan gå fram når noe har skjedd, og hvem du kan henvende deg til.

Vi oppfordrer medlemmer til å ha lav terskel for å ta kontakt med oss, og vi vil kunne gi råd og veiledning om hvor man bør henvende seg. I tillegg har DnFs medlemmer gjennom vårt medlemskap i Balansekunst tilgang på deres rådgivningstelefon. Rådgivningstelefonen er et gratis lavterskeltilbud for personer som har opplevd, vært vitne til eller har spørsmål om diskriminering, seksuell trakassering eller maktmisbruk i kulturlivet. Balansekunsts rådgivningstelefon: tlf. 400 38 800. De nye retningslinjene ble lansert 15. februar 2022. Etter lanseringen fulgte arrangement om temaet på Litteraturhuset i Oslo og Litteraturhuset i Trondheim. Videre ble det gjennomført en debatt på Lillehammer litteraturfestival om seksuell trakassering og maktforhold og hvor ansvaret ligger når overgrep skjer. I panelet deltok Heidi Helene Sveen, forfatter og samfunnsviter, Demian Vitanza, forfatter og dramatiker, og Ellisiv Lindkvist, forfatter, dramatiker og leder i Dramatikerforbundet. Forfatterforeningen informerer om retningslinjene på debutanttreff og møte for nye medlemmer.

ANDRE AKTIVITETER

De Skjønne

De skjønnlitterære organisasjonene i Kronprinsens gate 17 og Kritikerlaget møtes ved behov for å holde hverandre orientert og diskutere og koordinere saker som berører flere av oss. Styreleder og generalsekretær eller daglig leder i de ulike foreningene møter. Møtefrekvensen har vært lavere i perioden, noe som skyldes både pandemi og at mange av de samme har møttes i de mer hyppig avholdte styremøtene i Norsk Forfatter- og Oversetterfond.

Skribentorganisasjonenes samarbeidsutvalg (SOS)

Dette er en løs sammenslutning av de skjønnlitterære organisasjonene, Norsk kritikerlag og Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening. Siden siste årsmøte har det vært tre møter i SOS.

Forfatterforbundet har hatt innkallingsansvaret. På møtene har vi drøftet

- lov om kollektiv forvaltning (CRM)
- boklov
- politisk arbeid
- moms

Hemstugu

Forfatterforeningen arvet for lenge siden en hytte, Hemstugu, i Tynset kommune. Hytta er enkel, men har utstyr og innredning for overnatting. Den har gasskjøleskap og solcellepanel til datautstyr, belysning osv. Medlemmene får låne hytta gratis etter avtale med sekretariatet. Informasjon om hytta ligger tilgjengelig på DnFs nettside. I 2022 var det seks medlemmer som benyttet seg av Hemstugu i til sammen ca. sju uker. Det var tilsvarende besøket i 2021.

I desember 2022 fikk vi ny oppsynsmann på Hemstugu, da Ulf Tore Larsen ønsket å pensjonere seg. Hans sønn Per Jostein Simensen Larsen er ny oppsynsmann, og det betyr at han er 3. generasjons oppsynsmann.

Leiligheten i Berlin

Olaf og Andrea Emilie Pedersen testamenterte i sin tid en leilighet i Oslo til Den norske Forfatterforening. Leiligheten på Sandaker ble etter mange år solgt, og foreningen kjøpte i desember 2008 en leilighet i området Friedenau i Berlin. Leiligheten ble totalrenovert, og medlemmene fikk anledning til å leie den fra og med våren 2010.

Det er stor interesse for leiligheten ved utlysning, og det er ofte ikke mulig å tilby mer enn en uke. Vi har derfor heller ikke sett det som nødvendig å utvide leieperioden til lenger enn to uker om gangen. Etter nesten to år uten utleie grunnet pandemien var leiligheten var stort sett utleid første halvdel av 2022. Det var 23 medlemmer som besøkte leiligheten fra januar til og med juni.

På årsmøtet i 2022 ble det vedtatt at leiligheten skulle stilles til disposisjon for forfattere på flukt som følge av krigen i Ukraina. I juli 2022 flyttet Dmitry Strotsev, vinner av Forfatterforeningens yringsfrihetspris 2020, inn i leiligheten. Han bodde der fram til januar 2023. Fra og med februar 2023 er leiligheten igjen utleid til medlemmer, og pågangen har vært stor.

Kontorplasser

Oslo

Forfatterforeningen har videreført leien av en kontorplass og en såkalt munkecelle på Litteraturhuset i Oslo. Disse to plassene kommer i tillegg til de åpne lesesalsplassene på Litteraturhuset. Forfattere kan søke om bruk av kontorplassene ved å kontakte sekretariatet, og plassene tildeles fortløpende. Skriveplassen koster 300 kroner i leie pr. måned. I perioden fra mars 2022 til februar 2023 har fem forfattere benyttet seg av tilbudet og sittet i lengre perioder. De to skriveplassene var til sammen booket i 64 uker (kontoret 30 uker og cella 34 uker).

Bergen

Vi leier på samme måte en kontorplass i Litteraturhuset i Bergen. Kontorplassen er lite brukt, og kun to forfattere benyttet seg av tilbudet i 2022 i til sammen 16 uker. Skriveplassen koster 300 kroner i leie pr. måned.

Tromsø

DnF har siden 2020 hatt en kontorplass på Stabburet, som er lokalisert sentralt i Tromsø. Stabburet er et gammelt trehus i to etasjer med totalt fem skriveplasser. Med ønske fra forfatterne sjøl har Stabburet fokusert på å være et godt sted å jobbe og konsentrere seg om å skrive, det er derfor ikke installert internett. Skriveplassen kan disponeres eksklusivt og gratis i inntil 2 måneder av en av DnFs medlemmer. Plassen ble ikke brukt i 2021 eller i 2022.

Sporveisdikt

DnF har i samarbeid med Sporveien AS og med støtte fra Kulturrådet relansert prosjektet Dikt Underveis under navnet Sporveisdikt. Prosjektet er en formidlingskampanje for poesi på trikk og T-bane i Stor-Oslo og har som mål å ta poesi ut til byens trafikanter. Diktene velges ut av et utvalg satt ned av Den norske Forfatterforening, og målet er å dele dikt på et høyt kvalitativt nivå, i en tilgjengelig innpakning. Prosjektet har som mål å skape oppmerksomhet rundt hele spekteret av lyriske uttryksformer, med poeter fra ulike generasjoner og med ulik bakgrunn. Utvalget består av Kjersti Bjørkmo, Alexander Fallo og Steinar Opstad og hadde sitt første møte oktober 2022. Prosjektet lanseres fredag 10. mars.

Administrasjonen

DnFs sekretariat holder til i Kronprinsens gate 17 i 7. etg. De ansatte har i hovedsak jobbet fra kontorene i Kronprinsens gate, men ved behov også benyttet hjemmekontor. En ansatt var sykemeldt helt eller delvis fra februar til juni 2022.

Strømutgiftene til kontoret har gått kraftig opp, men administrasjonen har fulgt opp med utleier og fått bekreftet at tiltak som nedjustering av temperatur og stordriftsfordel ved tegning av avtale er gjennomført.

Daglig mottar administrasjonen mange henvendelser fra forfattere, forfatteres arvinger samt forlag og brukere av tekst. Vi setter pris på henvendelsene vi får, og oppfordrer alle til å ta kontakt, særlig hvis dere er usikre på kontrakter eller om dere har blitt tilbudt rimelige vilkår.

Sekretariatet jobber med registrering og verdivurdering av kunsten i foreningens eie. Etter flyttingen fra Rådhusgata 7 ble mye av kunsten lagret på eksternt lager, men den er nå hentet tilbake til kontoret for at vi skal se på mulig bruk av bildene.

Nettsiden fungerer som en formidler av aktuelle saker om forfattere og bokbransjen, samt som en kanal for informasjon til DnFs medlemmer. Tom Egeland har vært engasjert som nettsideansvarlig i 2022. Det ble i 2022 inngått en supportavtale med Bell Digital.

STIPENDMIDLER

DnFs litterære råd innstilte i møte i januar 2023 til

Fra staten:

- 39 arbeidsstipend/arbeidsstipend for yngre og nyetablerte kunstnere – hvorav 3 var 3-årige, 16 var 2-årige og 20 var 1-årige (totalt har vi 64 hjemler i 2023)
- 2 stipend for etablerte kunstnere og 2 stipend for seniorkunstnere (totalt har vi 35)
- 23 diversestipend (totalt 1 451 000 kroner)

Fra Vederlagsfondet:

- 17 arbeidsstipend – hvorav 5 var 2-årige og 12 var 1-årige (totalt har vi 23)
- 19 diversestipend (totalt 1 000 000 kroner)

Fra Solidaritetsfondet:

- 2 seniorstipend

Samt fire nordiske reisestipend

Til sammen utgjør dette 21 089 600 kroner.

Statens kunstnerstipend videreførte i årets kvotefordeling en gruppe med fleksible stipendhjemler. Dette er stipendhjemlene som er ikke låst til den enkelte kunstnergruppe og kan tilfalle en annen kunstnergruppe ved neste års kvotefordeling.

Rådet innstilte også til stipend fra andre kilder og DnFs egne legater, bl.a. *Bokhandelens forfatterstipend*, *Bonniers litteraturpris* (tidligere *Stemme savnet*) og *Tarjei Vesaas' debutantlegat*.

Det er i tillegg planlagt utbetalt 3 400 000 kroner i grunnstipend i oktober 2023, hvilket innebærer en økning på 1 100 000 kroner fra 2022.

Vi så i 2022 en nedgang i antall hjemler i Vederlagsfondets arbeidsstipend samt nedgang i grunnstipendutbetalingen 2022 som følge av resultatet av voldgiftsdommen for bibliotekvederlaget, samt nye regler rundt fordelingen av midler fra Kopinor og Norwaco knyttet til CRM-direktivet.

ÅRSMELDING FOR DET LITTERÆRE RÅD MARS 2022–MARS 2023

Etter en vedtektsendring fra 2021 ble antallet medlemmer i Det litterære Råd redusert fra 9 til 7. Rådet har i siste periode bestått av følgende personer: Chris Tvedt (leder), Kristin Berget (nestleder), Kristian S. Hæggernes, Adelheid Gulbrandsen, Nils Henrik Smith, Thomas Lundbo og Kjersti Rorgemoen.

Det litterære Råd er DnFs sakkyndige organ i spørsmål av litterær karakter. Det litterære Råds hovedansvarsområde er nå å tildele og innstille til stipend. Rådet innstiller til Statens kunstnerstipend og avgjør stipendtildelingene fra de fondene som DnF selv forvalter. I tillegg tildeler Rådet en rekke andre priser, stipend og legat, som Tarjei Vesaas' debutantpris, Bokhandelens forfatterstipend, Bjørnsonstipendet og Bonniers litteraturpris.

For første gang på flere år har Rådet vært i stand til å avholde samtlige møter i perioden fysisk, noe som har vært en betydelig lettelse.

Til den ordinære stipendbehandlingen søkte totalt 455 forfattere stipend, hvilket utgjør en ikke ubetydelig økning, sammenliknet med fjoråret. Av disse ble 114 innstilt til, eller tildelt, en eller annen form for stipend/pris. 183 ikke-medlemmer søkte stipend, 14 av disse ble innstilt til eller tildelt stipend.

I forrige søknadsperiode var det usedvanlig lite midler tilgjengelig fra Vederlagsfondet. Til årets søknadsbehandling hadde dette bedret seg noe, selv om den selvsagt fortsatt er preget av at Forfatterforbundet nå får sin del av bibliotekvederlaget.

Samlet har Rådet i perioden innstilt til eller fordelt stipend og priser på totalt kroner 21 592 600.

Rådet forholder seg til Forvaltningslovens regler og er svært nøye når det gjelder habilitetsvurderinger. Fem medlemmer av Rådet var inhabile og måtte fratre under deler av det årlige stipendmøtet, dog aldri så mange samtidig at det ble problematisk.

Samarbeidet med styret og administrasjonen har også i år vært utmerket. Kontorleder Kerstin Bennett administrerer som vanlig Rådets arbeid på beste vis.

Bergen, 19. februar 2022

For Det litterære Råd

Chris Tvedt (sign.), leder

ÅRSMELDING FOR OPPTAKSKOMITEEN MARS 2022–MARS 2023

Opptakskomiteen ble formelt opprettet på DnFs årsmøte i juni 2020 og består av fem medlemmer: Victoria Kielland, Morten Langeland, Kristin Auestad Danielsen, Øystein Vidnes og Pål Gerhard Olsen (leder).

Komiteens mandat er å behandle medlemssøknader basert på paragraf fem i foreningens lover, der det heter: «En forfatter som bor i Norge eller er norsk statsborger bosatt i utlandet, og som har skrevet og offentliggjort verker hvorav minst ett er av litterær verdi, kan bli medlem av foreningen.» I definisjonen av begrepet litterær verdi har komiteen tatt utgangspunkt i gjeldende arbeidsinstruks for Det Litterære Råd, som ligger ute på foreningens hjemmeside. Som tidligere har komiteen bestrebet seg på stor takhøyde og utstrakt rom for uenighet, noe som har utløst en rekke fruktbare diskusjoner som det har følt svært meningsfullt å ta del i.

Komiteen har hatt fem møter i perioden, og her må det presiseres at møtet 30. januar var ekstraordinært grunnet økende pågang av søknader. Det er for tidlig å si om denne trenden fortsetter – i så fall kan det bli aktuelt å organisere komiteens arbeid på en litt annen måte slik at ikke arbeidsmengden blir uforholdsmessig stor. Totalt har komiteen behandlet 38 søknader, hvorav 31 ble innvotert og syv fikk avslag. Det skulle tilsi at komiteen legger listen relativt lavt, men altså ikke kritikkløst lavt.

Samarbeidet med administrasjonen har som vanlig fungert utmerket i hele perioden.

Asker, 11. februar 2023

For opptakskomiteen

Pål Gerhard Olsen (sign.) leder

ÅRSRAPPORT FRA ØKONOMIRÅDET MARS 2022–MARS 2023

Årsmøtet i Den norske Forfatterforening (DnF) har vedtatt vedtekter for Vederlagsfondet og Stipendfondet. I tråd med dette vedtar styret i DnF, etter innstilling fra Økonomirådet, den til enhver tid gjeldende forvaltningsstrategi. Økonomirådet møtes med jevne mellomrom og sørger for at den vedtatte forvaltningsstrategien følges og at porteføljen tilpasses de rådende markedsforhold. Dette har vært oppfylt i 2022.

Verdipapirporteføljen som består av både Vederlagsfondet og Stipendfondet er plassert i veldiversifiserte verdipapirfond. Fond som ivaretar FN's bærekraftsmål med særlig vekt på: god helse; ren energi; anstendig arbeid og økonomisk vekst; bærekraftige byer og samfunn; og stoppe klimaendringene.

Rentemarkedene har i 2022 hatt en oppgang, men som i 2021 - fortsatt gitt lav avkastning på 1,65 prosent. Aksjemarkedene - både nasjonalt og globalt - har hatt en negativ utvikling i 2022. Fondet som DnF's portefølje er plassert i hadde en avkastning på minus 9,59 prosent. Totalavkastningen på DnF's verdipapirportefølje ble dermed i 2022 på minus 7,5 prosent. Porteføljen er per 31.12.2022 fordelt med 20 prosent i rentemarkedet og bankinnskudd og 80 prosent i aksjemarkedet.

Indeksregulert grunnkapital på DnF verdipapirportefølje per 31.12.2021 var kr 20 934 747. Inflasjonen i 2022 endte på 5,9 prosent. Beløpet som skal avsettes til indeksregulering blir dermed kr 1 235 150 som gir en indeksregulert grunnkapital per 31.12.2022 på kr. 22 295 505. Porteføljens markedsverdi var ved årsskiftet kr 25 213 133.

Økonomirådet vil foreslå at det avsettes kr 850 000 fra den forvaltede porteføljen til stipendier i 2023.

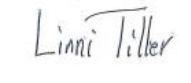
Oslo, januar 2022

Heidi Marie Kriznik

Mikkel Bugge

Linni Tiller

ÅRSMELDING TIL REGNSKAP FOR DnF

Virksomhetens art og hvor den drives

Den norske Forfatterforening er en medlemsorganisasjon med sekretariat i Oslo.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

Foreningen driver ikke kommersiell virksomhet. DnF mottar andel av offentlig støtte og kollektive vederlagsmidler til videre fordeling. I 2022 hadde DnF rundt 10 millioner kr mindre i driftsinntekt enn året før. Voldgiftsdommen fra juni 2021 om bibliotekvederlaget ga Forfatterforbundet rett til andeler av DnFs tidligere vederlag. Samtidig er deler av vederlagene som er underlagt lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett, ikke inntektsført i 2022, siden de er ufordelbare. Driftsresultatet endte på rundt 200 000, og det er ca. 2 millioner bedre enn budsjettet. Dette skyldes blant annet inntektsføring av eldre vederlag som ikke er omfattet av lov om kollektivforvaltning, og høyere bibliotekvederlag enn budsjettet, samt lavere driftskostnader enn budsjettet.

DnF sin egenkapital har fra 2021 til 2022 gått ned fra kr 33 846 836 til kr 32 119 442. Reduksjonen i egenkapital er på 1,7 millioner og skyldes i hovedsak negativ avkastning fra porteføljen. Styret mener årsregnskapet gir et rettvisende bilde av foreningens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2022 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift, og det bekreftes at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø

Det har vært fire ansatte i perioden.

Ytre miljø

Foreningen er opptatt av miljøvennlig drift og forurenses ikke det ytre miljø i vesentlig grad.

Likestilling

De fire ansatte er kvinner. Styret har fra sist årsmøte bestått av fire kvinner og fire menn. Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette tiltak med hensyn til likestilling.

Oslo, 8. februar 2023

Heidi Marie Kriznik (styreleder, sign.)

Amalie Kasin Lerstang (nestleder, sign.)

Ingvild Holvik (sign.)

Jens M. Johansson (sign.)

Sandra Lillebø (sign.)

Endre Ruset (sign.)

Mathias R. Samuelson (sign.)

Bjørn Vatne (sign.)

Elin Øy (dgl.l., gen.sekr., sign.)

REGNSKAP FOR DnF 2022

Den norske Forfatterforening
Resultatregnskap

	<u>Note</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Driftsinntekter			
Medlemskontingent		265 800	265 700
Bibliotekvederlag		16 833 348	23 347 077
Bokklubbinntekter		896 704	1 298 737
Vederlag fra Kopinor og Norwaco	1	1 065 221	2 727 058
Andre inntekter	2	1 339 823	2 440 466
Driftsinntekter		<u>20 400 896</u>	<u>30 079 038</u>
Driftskostnader			
Lønns- og honorarkostnader	3	7 395 431	7 758 949
Stipend og tilskudd	4	9 435 510	17 363 704
Reise/Opphold/Arrangementskostnader		1 356 509	555 274
Annen driftskostnader	5	2 004 903	17 622 532
Driftskostnader		<u>20 192 353</u>	<u>43 300 460</u>
Driftsresultat		<u>208 543</u>	<u>-13 221 422</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter			
Finansinntekter		15 669	5 344 555
Finanskostnader		1 951 606	0
Finansinntekter og finanskostnader		<u>-1 935 937</u>	<u>5 344 555</u>
Årsresultat		<u>-1 727 394</u>	<u>-7 876 867</u>
Endring Vederlagsfondet		-1 584 931	-8 030 620
Endring Solidaritetsfondet		-142 463	153 753
Årsoppgjørdisposisjoner		<u>-1 727 394</u>	<u>-7 876 867</u>

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Den norske Forfatterforening		
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		2022
Resultat før skattekostnad		-1 727 394
Nedskrivning anleggsmidler		30 283
Endring i kundefordringer		-169 108
Endring i leverandørgjeld		-4 778
Endring i andre tidsavgrensingsposter		1 814 144
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-56 854
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld		3 044 799
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld		-514 565
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		2 530 234
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		2 473 380
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr 01.01.		6 015 685
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr 31.12.		8 489 065

I juli 2021 trådte lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. i kraft. Loven omfatter vederlag innkrevd året etter at loven trådte i kraft, altså vederlag for 2022. Loven regulerer hvordan kollektive forvaltningsorganisasjoner skal forvalte opphavsrett og nærstående rettigheter, slik at dette kan gjøres på en effektiv, betryggende og åpen måte. Det ble også innført krav om kontantstrømoppstilling til årsregnskapet til virksomheten. 2022 er et oppstartsår og derfor er det ikke med historiske sammenlignbare (fjorårstall) beløp med i oppstillingen.

Noter til årsregnskap 2022**Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer**

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring av driftsinntekter, tilskudd og vederlag skjer på tildelingstidspunktet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelsene for en ansatt er dekket ved en kollektiv pensjonsforsikring i Norsk Forfatter- og Oversetterfond. To ansatte er dekket av innskuddspensjon i Storebrand Livsforsikring.

Endring av regnskapsprinsipp

Det har ikke vært noen endring av regnskapsprinsipp.

Honorar revisor

Kostnadsført honorar til revisor for 2022 utgjør kr 79 503.

Note 1 – Vederlag fra Kopinor og Norwaco

	2022	2021
Kopinor bokhyllavederlag for 2021, mottatt i 2022	293 829	419 348
Kopinor kopieringsvederlag for 2021 eller tidligere, mottatt i 2022	759 526	2 022 653
Norwaco kollektive vederlag	0	-711 461
Norwaco privatkopiering tekst	0	528 080
Norwaco privatkopieringsvederlag lyd	0	468 438
NRK arkivvederlag foreldet	11 866	0
	<u>1 065 221</u>	<u>2 727 058</u>

I juli 2021 trådte lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett i mv. i kraft. Loven omfatter vederlag innkrevd året etter at loven trådte i kraft, altså vederlag for 2022.

Loven regulerer hvordan kollektive forvaltningsorganisasjoner skal forvalte opphavsrett og nærstående rettigheter, slik at dette kan gjøres på en effektiv, trygghende og åpen måte.

Loven får også konsekvenser for DnF's håndtering vederlagsmidler fra de kollektive forvaltningsorganisasjonene NORWACO og KOPINOR. Vederlag for bruk av verk med kjent opphaver skal utbetales til opphaver.

I tilfeller der benyttet verk eller opphaver er ukjent, foreldes vederlagsmidlene etter tre år, og kan inntektsføres foreningen. I en overgangsperiode vil vederlag behandles ulikt, avhengig av hvilket år vederlaget er innkrevd.

Se også note 10 for oversikt over mottatte vederlag til fordeling etter **Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mm.**

Note 2 – Andre inntekter

	2022	2021
Offentlige tilskudd	946 200	2 176 000
Private tilskudd	159 000	204 000
Administrasjonsandel Norwaco-vederlag	98 072	0
Leieinntekter Berlin og eksterne arbeidsplasser	45 001	4 700
Andre inntekter deltakeravgifter årsmøte, medlemsmøte og seminar	91 550	55 766
	<u>1 339 823</u>	<u>2 440 466</u>

Note 3 – Lønn mv*3.1.– Spesifikasjon av lønns- og honorarkostnader*

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Lønnskostnad ansatte	2 085 528	2 066 030
Honorar styret for styrearbeid og møter	176 989	261 749
Lønn leder	628 800	620 261
Tilskudd pensjon leder	40 000	40 000
Honorar nestleder	10 000	30 000
Honorar Det litterære Råd for møter og arbeid	2 769 016	2 996 377
Honorar andre for møter og arbeid	646 500	563 848
Arbeidsgiveravgift	882 140	923 635
Arbeidsgiveravgift påløpte feriepenger	36 386	34 232
Pensjonsforsikring ansatte	131 106	222 657
Andre personalkostnader	9 966	160
Lønns- og honorarkostnader	7 416 431	7 758 949

Foreningen har gjennomsnittlig hatt 3 årsverk.

3.2 – Lønn og godtgjørelse samlet i perioden til generalsekretærstillingen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Lønn inkl. feriepenger	967 383	873 374
Arbeidsgiveravgift	136 401	123 146
Annen godtgjørelse	3 676	3 096
	1 107 460	999 616

Note 4* - stipend og tilskudd

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Arbeidsstipend	5 461 667	8 159 733
Grunnstipend	2 304 676	4 700 668
Støtte til medlemmer	0	13 000
Seniorstipend	1 039 167	1 131 984
Diversestipend Vederlagsfondet	290 000	1 000 000
Tarjei Vesaas debutantpris	60 000	60 000
Nordisk reisestipend, utbetaling	80 000	80 000
Ytringsfrihetsprisen, utdeling	200 000	200 000
Privatkopieringsvederlag lyd	0	390 239
Privatkopiering tekst	0	528 080
Krisestipend Oslo kommune	0	1 100 000
Stipend og tilskudd	9 435 510	17 363 704

*Nordisk reisestipend kr 80 000 og Ytringsfrihetsprisen kr 200 000,- mottatt fra henholdsvis Norsk kulturråd og Kulturdepartementet.

Note 5 – Andre driftskostnader

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Juridisk bistand voldgift bibliotekvederlag i 2021		3 500 722
Omfordeling oppgjør voldgift bibliotekvederlag i 2021		11 942 998
Andre foreningskostnader	1 983 903	2 178 812
	1 983 903	17 622 532

Note 6 – Eiendommer – avskrivninger

Stubenrauchstrasse 64, 10713 Berlin.

	2022	2021
Anskaffelseskost pr 31.12.2008	1 514 147	1 514 147
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	-303 830	-273 547
Årets avskrivninger	-30 283	-30 283
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	-334 113	-303 830
Bokført verdi 31.12. Stubenrauchstrasse 64, 10713 Berlin.	1 180 034	1 210 317
Hemstugu	5 000	5 000
Eiendommer	1 185 034	1 215 317

Note 7 – Investeringer

	2022	2021
KLP AksjeGlobal Indeks S	20 078 435	22 114 839
KLP Likviditet P	5 134 699	5 047 869
Investeringer	25 213 134	27 162 708

Note 8 – Bundne bankinnskudd

Bundne bankinnskudd pr 31.12.2022 utgjør kr 624 904,-.

Note 9 – Endring egenkapital

Vederlagsfondet	2022	2021
Inngående balanse 1.1.	20 724 871	28 755 491
Bibliotekvederlag	16 833 348	23 347 077
Verdiøkning plasseringer og renteinntekter	0	5 344 555
Sum inntekter	16 833 348	28 691 632
Kostnader		
Arbeidsstipend	5 461 667	8 159 733
Grunnstipend	2 304 676	4 700 668
Diversestipend	290 000	1 000 000
Tarjei Vesaas debutantpris	60 000	60 000
Sum utbetalte stipend	8 116 343	13 920 401
Avsatt krav om Bibliotekvederlaget fra Forfatterforbundet*	0	5 100 000
Omfordeling oppgjør voldgift om bibliotekvederlaget*	0	-17 042 998
Resultat	8 717 005	2 828 233
Utbetalinger og kostnader til annen foreningsvirksomhet	-10 301 936	-10 858 854
Endring vederlagsfondet	-1 584 931	-8 030 620
Utgående balanse 31.12.	19 139 940	20 724 871

Fortsettelse Note 9

	2022	2021
Solidaritetsfondet		
Inngående balanse 1.1.	10 381 473	10 227 720
Bokklubbinntekter	896 704	1 298 737
Sum inntekter	896 704	1 298 737
Kostnader		
Støtte til medlemmer	0	13 000
Seniorstipend	1 039 167	1 131 984
Sum utbetalinger	1 039 167	1 144 984
Resultat	-142 463	153 753
Utgående balanse 31.12.	10 239 010	10 381 473

	2022	2021
Beredskapsfondet	2 500 000	2 500 000
Fond for internasjonalt arbeid	28 715	28 715
Annen egenkapital	211 777	211 777
Sum egenkapital	32 119 442	33 846 836

Note 10 – Vederlag fra Kopinor og Norwaco til fordeling

	2022	2021
Norwaco privatkopiering lyd	39 146	0
Kopinor kopieringsvederlag	2 413 596	0
Kopinor Bokhyllavederlag	192 191	0
Norwaco privatkopiering tekst og lyd 2019-2020	149 938	362 709
Vederlag fra Kopinor og Norwaco til fordeling	2 794 871	362 709

Note 11 – Annen kortsiktig gjeld

	2022	2021
Skyldig feriepenger	258 059	256 928
Ytringsfrihetsprisen	200 000	200 000
	458 059	456 928

Den norske Forfatterforening

Balanse

	Note	2022	2021
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Eiendommer	6	1 185 034	1 215 317
Anleggsmidler		1 185 034	1 215 317
Omløpsmidler			
Fordringer		1 066 998	897 890
Investeringer			
Investeringer	7	25 213 134	27 162 708
Bankinnskudd, kontanter, o.l.	8	8 489 065	6 015 685
Omløpsmidler		34 769 197	34 076 283
Sum eiendeler		35 954 231	35 291 600
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Egenkapital	9	32 119 442	33 846 836
Kortsiktig gjeld			
Vederlag fra Kopinor og Norwaco til fordeling	10	2 794 871	362 709
Leverandørgjeld		54 218	58 996
Offentlige avgifter		527 642	566 131
Annen kortsiktig gjeld	11	458 059	456 928
Kortsiktig gjeld		3 834 790	1 444 764
Sum Gjeld		3 834 790	1 444 764
Sum egenkapital og gjeld		35 954 231	35 291 600

Oslo 8.2.2023

<i>sign.</i> Heidi Marie Kriznik leder	<i>sign.</i> Amalie Kasin Lerstang nestleder	<i>sign.</i> Sandra Lillebo	<i>sign.</i> Jens M Johansson
<i>sign.</i> Mathias R Samuelsen	<i>sign.</i> Endre Ruset	<i>sign.</i> Bjørn Vatne	<i>sign.</i> Ingvild Holvik
<i>sign.</i> Elin Øy daglig leder			

ÅPENHETSRAPPORT

Kollektive forvaltningsorganisasjoner skal etter lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. § 36 avgi en årlig åpenhetsrapport. Rapporten skal i henhold til forskrift om lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. inneholde følgende opplysninger:

a) Årsregnskap med balanse

DnFs årsregnskap med balanse og kontantstrømoppstilling for 2022 finnes på sidene 57-63 i årsmeldingen 2023.

b) En rapport om virksomheten i regnskapsåret

Rapport om DnFs virksomhet for 2022 finne på side 56 i årsmeldingen 2023.

c) Opplysninger om avslag på lisenstildelinger

DnF tildeler ikke lisenser.

d) En redegjørelse for organisasjonens juridiske struktur og styringsstruktur

DnFs juridiske struktur og styringsstruktur er nedfelt i foreningen vedtekter § 12 og § 20:

§ 12 – Styret

Styret administrerer og representerer foreningen overensstemmende med foreningens formål. Leder, eller den styret gir fullmakt, anviser utgiftene av driftsmidlene.

Styret har 8 medlemmer. Leder og nestleder velges ved særskilte valg. Valgene gjelder for 2 år. Av medlemmene går hvert år 4 ut. Gjenvalg kan finne sted. Styret er beslutningsdyktig når leder eller nestleder og 3 andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet har leder (eller nestleder) dobbeltstemme. Ved alle møter i styret føres protokoll som godkjennes av de av styrets medlemmer som var tilstede.

§ 20 – Sekretariat

Foreningens styre ansetter lønnet sekretær og annet personale nødvendig for foreningens drift. Disse behøver ikke å være medlemmer av foreningen, men sekretæren må bo i eller ved Oslo. Det litterære Råd, Opptakskomiteen og Økonomirådet kan kreve nødvendig bistand fra sekretariatet.

Se for øvrig foreningens fullstendige vedtekter på foreningens nettside.

e) Opplysninger om alle enheter som organisasjonen eier eller kontrollerer direkte eller indirekte, helt eller delvis

Opplysninger om enheter DnF eier eller kontrollerer finnes i note 6 på side 61 i DnFs årsmelding for 2023.

f) Opplysninger om det samlede vederlaget som de personene som er nevnt i loven § 14 tredje ledd og § 15 første ledd har fått utbetalt det foregående året, og andre ytelser som de har fått.

Heidi Marie Kriznik, styreleder, har fått 691.107 i lønn og feriepenger, samt 43.675 i personforsikring, som styreleder.

Amalie Kasin Lerstang, nestleder i styret, har mottatt 24.999 kr i styrehonorar, samt nestleder honorar 10.000 kr. I tillegg har hun fått utbetalt vederlag for privatkopiering tekst 2020 på 609 kr.

Ingvild Holvik, styremedlem og leder av Internasjonalt utvalg, har mottatt 24.999 kr i styrehonorar, samt 1.996 kr (statlig sats) for deltagelse i møte om kulturstrategi i Nordland fylkeskommune. Holvik har også mottatt 10.000 kr i honorar som leder i Internasjonalt utvalg.

Jens M. Johansson, styremedlem, har mottatt 24.999 kr i styrehonorar og 4.160 kr i grunnstipend.

Sandra Lillebø, styremedlem, har mottatt 24.999 kr i styrehonorar og fått utbetalt vederlag for privatkopiering lyd 2021 på 532 kr.

Mathias Samuelson, styremedlem og styrets representant i valgkomiteen, har mottatt 24.999 kr i styrehonorar og 5.000 kr for deltagelse i valgkomiteen.

Bjørn Vatne, styremedlem og representant i arbeidsgruppen som har vurdert stipendfordeling, har mottatt 16.666 kr i styrehonorar og 10.000 kr for deltagelse i arbeidsgruppen som har vurdert stipendfordeling.

Endre Ruset, styremedlem, har mottatt 24.999 kr i styrehonorar og 3.120 kr i grunnstipend.

Elin Øy, generalsekretær, har mottatt 889 441 i lønn som generalsekretær.

g) Informasjon som nevnt i § 2 til § 5

Informasjon om inntekter per kategori		Vederlags- år	Inntekter	Fordelt	Utbetalt	Til rettighets- havere	Til rettighets- havere	Fradrag forvaltning	Fradrag forvaltning	Fradrag SKU*	Fradrag SKU*	Ufordelt etter fordeling	Ufordelt etter fordeling
Forv. org.	Områder/ektorer	Årstall	NOK	Status	Status	NOK	%	NOK	%	NOK	%	NOK	%
KOPINOR	Annet opphavervederlag	2022		Ufordelbart									
KOPINOR	Arbeidsgiverforeningen Spekter, analog	2022	3 755	Ufordelbart									
KOPINOR	Den norske kirke, digit	2022	4 573	Ufordelbart									
KOPINOR	Den norske kirke, papir	2022	200 670	Ufordelbart									
KOPINOR	Finansforetak	2022	1 179	Ufordelbart									
KOPINOR	Gjensidighetsavtaler m.m.	2022		Ufordelbart									
KOPINOR	Komm. musikk. og kulturskoler	2022	14 705	Ufordelbart									
KOPINOR	Kommunal og fylkeskommunal adm. - digital	2022		Ufordelbart									
KOPINOR	Kommunal og fylkeskommunal adm., papir	2022	61 380	Ufordelbart									
KOPINOR	Kor	2022	8 398	Ufordelbart									
KOPINOR	Musikkorps	2022		Ufordelbart									
KOPINOR	NHO	2022	10 010	Ufordelbart									
KOPINOR	Norges Kristne Råd, papir	2022	3 802	Ufordelbart									
KOPINOR	Norges Kristne Råd, projektor	2022	8 269	Ufordelbart									
KOPINOR	Skole, digital	2022	17 585	Ufordelbart									
KOPINOR	Skole, papir	2022	1 080 263	Ufordelbart									
KOPINOR	Statsadministrasjonen, digital	2022	739 930	Ufordelbart									
KOPINOR	Statsadministrasjonen, papir	2022	18 897	Ufordelbart									
KOPINOR	Universiteter og høyskoler	2022	238 213	Ufordelbart									
KOPINOR	Voksenopplæringen	2022	1 967	Ufordelbart									
KOPINOR	Bokhylla	2021	486 020	Ufordelbart									
NORWACO	NRK arkiv 2014-2019	2019	11 866	Ufordelbart									
NORWACO	Privatkopiering lyd	2021	439 012	Ja	Ja	334 014	76 %	65 852	15 %	0	0 %	39 146	9 %
NORWACO	Privatkopiering tekst	2020	214 797	Ja	Ja	157 122	73 %	32 220	15 %	0	0 %	25 455	12 %

h) En delrapport om bruken av beløpene som blir trukket fra for sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser, herunder beløp til kollektiv fordeling, og som inneholder de opplysninger som er nevnt i § 6.

For 2022 er det ikke trukket noen midler til for sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser, herunder beløp til kollektiv fordeling.

REVISORS BERETNING DnF

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vik
0121 Oslo

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøte i Den Norske Forfatterforening

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Den Norske Forfatterforening.

Årsregnskapet består av: • Balanse per 31. desember 2022 • Resultatregnskap 2022 • Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	Etter vår mening: • Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og • Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av foreningens finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dens resultat for regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foreningen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen og annen informasjon i årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Årsrapporten for øvrig forventes å bli gjort tilgjengelig for oss etter denne datoen.

Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil.

Dersom vi ved gjennomlesing av årsrapporten konkluderer med at rapporten inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å kommunisere forholdet til styret.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvise bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er

også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foreningens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Steinar Andersen
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

ÅRSMELDING TIL REGNSKAP FOR DnFs STIPENDFOND 2022

Virksomhetens art og hvor den drives

Den norske Forfatterforenings Stipendfond forvalter midler gitt ved gave og testasjoner fra private. Fondets kapital og avkastning forvaltes etter de til enhver tid gjeldende retningslinjer som vedtatt av Årsmøtet i Den norske Forfatterforening. Fondet har kontor i Oslo.

Rettsvisende oversikt over utvikling og resultat

Fondet driver ikke kommersiell virksomhet. Årsresultatet er en funksjon av innestående beløp pluss renter, minus bankgebyr, avkastning, gebyret til Stiftelsestilsynet samt honoraret til revisor. I tråd med styrevedtak 11.1.22 i Den norske Forfatterforenings Stipendfond ble bankmidlene i 2022 plassert i markedet og følger investeringsstrategien for DnFs portefølje. Resultatet for 2022 gir ikke grunnlag for utdelinger i 2023, men med plasseringene som nå er gjort, er det håp om avkastning i årene som kommer, og mulighet for utdelinger. Styret mener at årsregnskapet gir et rettsvisende bilde av fondets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2022 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes herved at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø

Det er ingen ansatte.

Ytre miljø

Fondet forurenses ikke det ytre miljø.

Likestilling

Styret består av fire kvinner og fire menn.

Oslo, 8. februar 2023

Heidi Marie Kriznik, (styreleder, sign.)

Amalie Kasin Lerstang, (nestleder, sign.)

Ingvild Holvik (sign.)

Jens M. Johansson (sign.)

Sandra Lillebø (sign.)

Endre Ruset (sign.)

Mathias R. Samuelsen (sign.)

Bjørn Vatne (sign.)

Elin Øy, (dgl.l, gen. sekr., sign.)

REGNSKAP FOR DnFs STIPENDFOND 2022

Stipendfondet til Den norske Forfatterforening

Resultatregnskap

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Driftskostnader		
Revisjons- og regnskapshonorar	9 528	8 500
Bank og kortgebyrer	306	3 220
Andre kostnader	7 806	5 360
Annen driftskostnader	17 640	17 080
Driftskostnader	17 640	17 080
Driftsresultat	-17 640	-17 080
Finansinntekter og finanskostnader		
Finansinntekter		
Renteinntekter	43 635	2 789
Urealisert gevinst finansielle investeringer	2 597	0
Andre finansinntekter	1 003	0
Finansinntekter	47 235	2 789
Finanskostnader		
Urealisert tap finansielle plasseringer	143 676	0
Finanskostnader	143 676	0
Finansinntekter og finanskostnader	-96 441	2 789
Årsresultat	-114 081	-14 291
Endring stipendfondet	-114 081	0
Endring fri egenkapital	0	-14 291
Årsoppgjørdisposisjoner	-114 081	-14 291

Noter til regnskap 2022**Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer**

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring av driftsinntekter, tilskudd og vederlag skjer på tildelingstidspunktet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Endring av regnskapsprinsipp

Det har ikke vært noen endring i regnskapsprinsipp.

Note 1 – Lønn mv*1.1 – Spesifikasjon av lønnskostnader*

Fondet har ikke hatt noen utbetalinger av lønn i perioden. Foreningen har gjennomsnittlig hatt 0 ansatte i 2022.

1.2 – Spesifikasjon av godtgjørelse til styre og utvalg

Fondet har ikke hatt utbetalinger av styrehonorar i perioden.

1.3 – Pensjoner

Stipendfondet har ingen pensjonsforpliktelser.

1.4 – Spesifikasjon av honorar til revisor

Kostnadsført honorar til revisor for 2022 utgjør kr 9 527,50 inkl. mva. for revisjon.

Note 2 – Finansielle investeringer

	2022	2021
KLP Aksjeglobal Indeks P	3 856 324	0
KLP Likviditet P	1 002 597	0
	4 858 921	0

Note 3 – Bundne midler

Bundne bankinnskudd utgjør pr 31.12.2022 kr 0,-.

Stipendfondet til Den norske Forfatterforening Balanse

	Note	2022	2021
Eiendeler			
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer i Det nye Teater		1	1
Finansielle anleggsmidler		1	1
Investeringer	2	4 858 921	0
Bankinnskudd, kontanter, o.l.	3	604 691	5 577 692
Omløpsmidler		5 463 612	5 577 692
Sum eiendeler		5 463 613	5 577 693
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Fonds			
Stipendfondet		-4 206 608	-4 320 688
Forleggerforeningens legat		-1 000 000	-1 000 000
Magne Østbyes stipend		-100 000	-100 000
Ernst Orvils legat		-150 000	-150 000
Sum fonds		-5 456 608	-5 570 688
Fri egenkapital		-7 005	-7 005
Egenkapital		-5 463 613	-5 577 693
Sum egenkapital og gjeld		-5 463 613	-5 577 693

Oslo 8.2.2023

<i>sign.</i> Heidi Marie Kriznik leder	<i>sign.</i> Amalie Kasin Lerstang nestleder	<i>sign.</i> Sandra Lillebo	<i>sign.</i> Jens M Johansson
<i>sign.</i> Mathias R Samuelsen	<i>sign.</i> Endre Ruset	<i>sign.</i> Bjørn Vatne	<i>sign.</i> Ingvild Holvik
<i>sign.</i> Elin Øy daglig leder			

REVISORS BERETNING TIL DnFs STIPENDFOND

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vik
0121 Oslo

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Den Norske Forfatterforenings Stipendfond

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Den Norske Forfatterforenings Stipendfond.

Årsregnskapet består av: • Balanse per 31. desember 2022 • Resultatregnskap for 2022 • Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	Etter vår mening: • Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og • Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dens resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvise bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

BDO AS

Steinar Andersen
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

OMTALE NFOF

Norsk Forfatter- og Oversetterfond (NFOF) ble opprettet 1. juli 1949 som en følge av at det i bibliotekloven av 12. desember 1948 stod at staten skulle betale for bøker til utlån i folkebibliotekene. Fra 1972 kom Norsk Oversetterforening med, og fondet fikk sitt nåværende navn. Ungdomslitteraturens Forfatterlag (ULF) og Oversetterforeningen fikk hver sin styrerepresentant i 1973, og Norske Dramatikeres Forbund kom med i fondet fra 1974. Styret i NFOF består av én person fra hver av organisasjonene, med unntak av Forfatterforeningen, som etter fondets vedtekter har to styremedlemmer.

Fondet er et felles kontor for regnskapstjenester og er også avtalepart for leie av Kronprinsens gate 17, renhold, vakthold og lignende. NFOF har eget organisasjonsnummer, eget regnskap, to ansatte og vedtekter som er godkjent av KUD.

Fondsstyret har vedtatt at bibliotekvederlaget og de kollektive vederlagene fra Kopinor og Norwaco samt privatkopieringsvederlaget skal innbetales til NFOF. Fondsstyret vedtar fordelingsnøkkelen for hvordan fondets overskudd skal fordeles videre til de fire organisasjonene.

ÅRSMELDING TIL REGNSKAP 2022 NORSK FORFATTER- OG OVERSETTERFOND (NFOF)*Virksomhetens art*

Norsk Forfatter- og Oversetterfond er et felles fond for Den Norske Forfatterforening (DNF), Norsk Oversetterforening (NO), Norske Dramatikers Forbund (NDF) og Norske Barne -og Ungdomsbokforfattere (NBU). Hver av organisasjonene har en representant i fondsstyret, med unntak av Forfatterforeningen, som har to representanter ifølge vedtektene. Fondet fører regnskap for organisasjonene og mottar og fordeler bibliotekvederlaget. NFOF er dessuten avtalepart for leie av kontorer, renhold, strøm etc.

Styre og administrasjon

Styret har bestått av Heidi Marie Kriznik (DnF) og Elin Øy (DnF), Monica Boracco (NDF) frem til 1.3.2022 og Ellisiv Lindkvist (NDF) fra 12.5.2022, Hilde Lyng (NO) og Alexander Løken (NBU).

Styreleder og nestleder har siden 1.3.2022 vært henholdsvis Hilde Lyng og Elin Øy. Fondet har to ansatte, regnskapsfører Reidar Svensson og administrativ leder Anne Merethe K. Prinos (deltid).

Oversikt over utvikling og resultat

Fondet har hatt en inntekt på kroner 59 980 312 i perioden, mot kr 67 791 497 i 2021. Nedgangen skyldes innføringen av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. i 2021 som medfører at vederlag fra de kollektive forvaltningsorganisasjonene Kopinor og Norwaco utbetales til den enkelte opphaver eller til direkte til foreningene, slik at NFOF fra 2022 bare forvalter bibliotekvederlaget. Inntektene inkluderer også viderefakturert husleie til foreningene.

Driftskostnadene inklusive overførte vederlag har vært kroner 59 763 843 før finansinntekter og finanskostnader, mot kroner 81 708 993 i 2021.

Årsresultatet 2022 for Norsk Forfatter- og Oversetterfond viser et overskudd på 271 149.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2022 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes at forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø og ytre miljø

Arbeidsmiljøet i virksomheten er tilfredsstillende. Det har ikke vært arbeidsrelaterte skader eller ulykker i 2022. Det har vært lite sykefravær i perioden. Fondet forurensrer ikke det ytre miljø utover det som er normalt for kontorvirksomheter.

Likestilling

Fondets ansatte har bestått av en mann og en kvinne, sistnevnte i en 20 prosent stilling. Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette tiltak med hensyn til likestilling. Styreoppnevningen følger av den enkelte forenings oppnevnte, og kjønnsbalansen er følgelig ikke noe Fondet har myndighet til å påvirke.

Styret bekrefter at midler blir tildelt de enkelte opphavere på faglig grunnlag og uten hensyn til organisasjonstilhørighet.

Oslo, 7. februar 2023

Hilde Lyng (sign.)
leder

Elin Øy (sign.)
nestleder

Alexander Løken (sign.)

Heidi Marie Kriznik (sign.)

Ellisiv Lindkvist (sign.)

REGNSKAP FOR NFOF 2022

Norsk Forfatter- og Oversetterfond

Resultatregnskap

	Note	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter	1		
Bibliotekvederlag		57 616 117	53 913 547
Individuelle og kollektive vederlag fra Norwaco		0	8 741 410
Individuelle og kollektive vederlag fra Kopinor		0	3 027 466
Leieinntekter kontorer		2 364 195	2 109 074
Driftsinntekter		59 980 312	67 791 497
Driftskostnader			
Overføring vederlag til foreningene	2	54 429 329	76 500 204
Lønns- og honorarkostnader	3	1 465 355	1 159 849
Pensjonstilskudd		1 169 504	1 635 015
Annen driftskostnad	4	2 699 655	2 413 925
Driftskostnader		59 763 843	81 708 993
Driftsresultat		216 469	-13 917 497
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter			
Finansinntekter		54 681	0
Finansinntekter og finanskostnader		54 681	0
Årsresultat		271 149	-13 917 497
Overføringer annen egenkapital		271 149	-13 917 497
Årsoppgjørdisposisjoner		271 149	-13 917 497

Norsk Forfatter- og Oversetterfond

Balanse

	Note	2022	2021
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler		22 296	22 296
Anleggsmidler		22 296	22 296
Omløpsmidler			
Fordringer		8 617	61 233
Forskudd/depositum leie kontorlokaler		1 062 316	1 048 072
Bankinnskudd, kontanter, o.l.	5	5 350 533	2 512 475
Omløpsmidler		6 421 466	3 621 780
Sum eiendeler		6 443 762	3 644 076
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital		2 407 867	2 136 718
Egenkapital		2 407 867	2 136 718
Langsiktig og kortsiktig gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 990 405	1 246 243
Skyldig offentlige avgifter		124 455	172 556
Vederlagsmidler fra Norwaco	6	1 829 635	0
Skyldig feriepenger		91 400	88 559
Kortsiktig gjeld		4 035 895	1 507 358
Langsiktig og kortsiktig gjeld		4 035 895	1 507 358
Sum egenkapital og gjeld		6 443 762	3 644 076

Oslo 7.2.2023

sign.
Hilde Lyng
leder

sign.
Elin Øy
nestleder

sign.
Heidi Marie Kriznik
styremedlem

sign.
Ellisiv Lindkvist
styremedlem

sign.
Alexander Løken
styremedlem

sign.
Anne Merethe K. Prinos
daglig leder

NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2022**Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer**

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring av driftsinntekter, tilskudd og vederlag skjer på tildelingstidspunktet.

Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

Fordringer

Fordringer oppføres til pålydende.

Endring av regnskapsprinsipper

Det har ikke vært noen endring av regnskapsprinsipper.

Honorar til revisor

Kostnadsført honorar til revisor i 2022 utgjør kr 131 250.

Note 1 – Individuelle og kollektive vederlag mottatt fra Norwaco

I juli 2021 trådte lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett i mv. i kraft. Loven omfatter vederlag innkrevd året etter at loven trådte i kraft, altså vederlag for 2022.

Loven regulerer hvordan kollektive forvaltningsorganisasjoner skal forvalte opphavsrett og nærstående rettigheter, slik at dette kan gjøres på en effektiv, betryggende og åpen måte.

Loven får også konsekvenser for NFOFs håndtering av vederlagsmidler fra de kollektive forvaltningsorganisasjonene NORWACO og KOPINOR. Vederlag som kommer inn blir viderefordelt til foreningene fra 2022 uten fratrukk for administrasjonsandel.

Se note 6 for oversikt over mottatte vederlag til fordeling til foreningene.

Note 2 – Vederlag overført til foreningene i NFOF**2.1 – Kollektive vederlag*

	2022	2021
Vederlag DnF	16 833 348	21 455 612
Vederlag NBU	12 469 147	16 325 239
Vederlag NO	12 469 147	16 868 808
Vederlag NDF	12 469 147	16 459 293
	54 240 789	71 108 952

Fra 2022 utgjør utbetaling av vederlag fra NFOF kun Bibliotekvederlag.

*2.2 – Individuelle vederlag***Individuelle vederlag overført til foreningene****Privatkopieringsvederlag lyd(bok)**

	2022	2021
Norske Dramatikeres Forbund		1 656 724
Norsk Oversetterforening		617 830
Den norske Forfatterforening		468 438
Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere		364 026
Norsk Faglitterære Forfatter- og Oversetterforening	188 540	0
	188 540	3 107 018

	2022	2021
Privatkopiering litterære verk (tekst)		
Norske Dramatikeres Forbund		119 314
Norsk Oversetterforening		107 966
Den norske Forfatterforening		214 797
Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere		117 530
		<u>559 607</u>
NRK arkivvederlag		
Norske Dramatikeres Forbund		1 012 068
		<u>1 012 068</u>
Bokhyllavederlag		
Norsk Oversetterforening for oversatte norske rettighetshavere		712 559
		<u>712 559</u>
Individuelle vederlag overført til foreningene	188 540	5 391 252

Note 3 – Lønn mv*3.1 – Spesifikasjon av lønns- og honorarkostnader*

	2022	2021
Lønnskostnader	858 580	820 510
Honorar styreleder	50 000	50 000
Arbeidsgiveravgift	108 738	140 674
Personalforsikringer*	427 316	128 968
Andre personalkostnader	20 721	19 697
	1 465 355	1 159 849

*Personalforsikringer kr 427 316 i 2022 inkluderer refusjon til foreningene i NFOF på kr 317 26 premiefond i Storebrand.

3.2 – Pensjoner

Pensjonsforpliktelsene for samtlige ansatte er dekket ved en kollektiv pensjonsforsikring som omfatter alle ansatte. Forpliktelsen er ikke balanseført, og den årlige pensjonspremien anses som årets pensjonskostnad. Det inngår 1,2 ansatte i ordningen.

3.3 – Lønnskostnad styrets leder

	2022	2021
Honorar styreleder	50 000	50 000
Arbeidsgiveravgift	7 050	7 050
	57 050	57 050

Note 4 – Andre driftskostnader

	2022	2021
Kostnader leie kontorer K17*	2 480 794	2 213 089
Drift kontor NFOF**	77 437	87 772
Revisjonshonorar	131 250	103 750
Annen driftskostnad	10 174	9 314
	2 699 655	2 413 925

*Husleiekostnaden er viderefakturert foreningene i Norsk Forfatter- og Oversetterfond etter benyttet kontorareal. Se leieinntekter kontorer i resultatregnskapet.

**Kostnader vedrørende kontorlokaler er viderefakturert foreningene i Norsk Forfatter- og Oversetterfond i forhold til benyttet kontorareal.

Note 5 – Bundne midler

Bundne bankinnskudd utgjør pr 31.12.2022 kr 355 129.

Note 6 – Vederlagsmidler fra Norwaco

Vederlagsart	Vederlagsår	Beløp
Norwaco privatkopiering fra utland	2021	399 210
Norwaco privatkopiering tekst	2021	739 169
Norwaco TV-distr Norsk program i finske kanaler	2021	4 655
Norwaco TV-distr Norske kanaler i nordiske nett	2021	23 768
Norwaco TV-distr Norske program i danske kanaler	2021	4 140
Norwaco TV-distr. Fellesavtalen	2021	201 098
Norwaco TV-distr. Fellesavtalen foreldet	2017	104 567
Norwaco TV-distr. fra utland	2021	41 963
Norwaco TV-distr. K-avtalen tillegg	2020	150 600
Norwaco TV-distr. K-avtalen tillegg	2021	632
Norwaco TV-distr. K-avtalen tillegg	2021	11 539
Norwaco TV-distr. Norske program i svensk nett	2020	102 266
Norwaco Undervisn. Foreldet	2017	139
Norwaco Undervisn. Fra utland	2021	9 554
Norwaco Undervisn. KS AV	2021	33 349
Norwaco Undervisn. UHR	2021	2 986
		1 829 635

REVISORS BERETNING FOR NFOF

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vikå
0121 Oslo

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøte i Norsk Forfatter- og Oversetterfond

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Norsk Forfatter- og Oversetterfond.

Årsregnskapet består av: • Balanse per 31. desember 2022 • Resultatregnskap 2022 • Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	Etter vår mening: • Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og • Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultat for regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av Årsmelding 2022.

Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Steinar Andersen
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

DESISORENES BERETNING FOR PERIODEN MARS 2022- MARS 2023

Styret har i perioden mellom årsmøtene arbeidet innenfor foreningens lover.

Oslo, 10. februar 2023

Mette Karlsvik (sign.)

Tom Egeland (sign.)

BUDSJETT FOR DnF 2023**Den norske Forfatterforening
Budsjett**

	Budsjett 2023	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter			
Medlemskontingent	260 000	265 800	265 700
Bibliotekvederlag	18 223 072	16 833 348	23 347 077
Bokklubbinntekter	618 000	896 704	1 298 737
Vederlag fra Kopinor og Norwaco	0	1 065 221	2 727 058
Andre inntekter	1 173 400	1 339 823	2 440 466
Driftsinntekter	20 274 472	20 400 896	30 079 038
Driftskostnader			
Lønns- og honorarkostnader	8 318 575	7 395 431	7 758 949
Stipend og tilskudd	12 372 150	9 435 510	17 363 704
Reise/Opphold/Arrangementskostnader	1 270 000	1 356 509	555 274
Annen driftskostnader	2 379 481	2 004 903	17 622 532
Driftskostnader	24 340 206	20 192 353	43 300 460
Driftsresultat	-4 065 734	208 543	-13 221 422
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter			
Finansinntekter	0	15 669	5 344 555
Finanskostnader	0	1 951 606	0
Finansinntekter og finanskostnader	0	-1 935 937	5 344 555
Årsresultat	-4 065 734	-1 727 394	-7 876 867
Endring Vederlagsfondet	-3 935 484	-1 584 931	-8 030 620
Endring Solidaritetsfondet	-130 250	-142 463	153 753
Årsoppgjørdisposisjoner	-4 065 734	-1 727 394	-7 876 867

INNSENDE FORSLAG

Fra: Øyvind Berg, Maria Kjos Fonn, Håvard Syvertsen, Olaug Nilssen, Henning H. Bergsvåg, Trude Marstein, Hilde Susan Jægtnes, Henrik H. Langeland, Tom Egeland, Gert Nygårdshaug, Astrid Nordang, Erik Fosnes Hansen, Cornelius Jakhelln, Nikolaj Frobenius, Demian Vitanza, Ingvar Ambjørnsen, Vidar Kvalshaug, Arne Berggren, Selma Lønning Aarø, Erlend O. Nødtvedt, Bror Hagemann, Anne Oterholm, Morten Jørgensen og Torgrim Eggen

Forslag:

Årsmøtet 2023 i Den norske Forfatterforening ber styret i sitt arbeid med revidert/ny normalkontrakt å innarbeide en paragraf som sikrer at forlag og/eller arvinger ikke kan foreta endringer i verket av tidsriktige eller politiske hensyn. Styret pålegges også å bistå foreningens medlemmer med formuleringer og hjelp i forbindelse med testamentering av rettigheter, da det kan finnes rettigheter som av ulike grunner ikke lenger omfattes av normalkontrakten.

Styrets innstilling:

Styret vil jobbe for at revidert/ny normalkontrakt skal inneholde en paragraf som sikrer at innholdsmessige endringer i verket ut over vanlige språklige oppdateringer ikke er i strid med opphavers ønske.

Forfatterforeningen skal videre bistå skjønnlitterære forfattere som ønsker å sikre seg mot uønskede endringer i tekster og opphavsrettslig materiale som ikke er omfatta av normalkontrakten.

Styret støtter forslaget.

STYRETS FORSLAG

- I **Styret fremmer to forslag for å gjøre DnFs styringsdokumenter i tråd med lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett.**

I.a Den norske Forfatterforening må i henhold til loven om kollektiv forvaltning av opphavsrett vedta prinsipper for fordeling av vederlagsmidler omfattet av loven. Styret foreslår følgende:

Den norske Forfatterforenings (DnFs) generelle prinsipper for fordeling av vederlagsmidler omfattet av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett.

I henhold til lov om kollektiv forvaltning § 12 a), b) og d) fastsettes følgende:

Generelle prinsipper for fordeling av vederlag til rettighetshavere:

- 1 DnF utbetaler alle vederlagsmidler til rettighetshavere etter fradrag for administrasjon og andre fradrag i henhold til lovgivningen og DnFs generelle prinsipper om fradrag.
- 2 Fordelingen bør så langt det er mulig avspeile den faktiske bruk av rettighetshavernes verker innenfor gjeldende forvaltningsområde, der slik informasjon finnes.
DnF iverksetter nødvendige tiltak for å identifisere og lokalisere rettighetshavere som er berettiget til vederlag, for eksempel gjennom å øve påtrykk på de kollektive forvaltningsorganisasjonene for å få mer utfyllende informasjon om bruk av verk og rettighetshaver.
- 3 Der informasjon om bruk ikke finnes, fordeles vederlag på bakgrunn av analogier: sammenligninger med andre fordelingsområder, opplysninger om utgivelser/publiserte/solgte verk mv. De nærmere reglene for fordeling fastsettes av styret i samarbeid med administrasjonen.
- 4 Der det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon eller statistikk til å fordele etter en treffende analogi, skal midlene holdes av i påvente av eventuelle krav fra rettighetshavere før de vil bli vurdert som ikke-fordelbare og omgjort til kollektive midler.
- 5 Dersom rettighetshavere ikke er funnet innen tre år etter utløpet av det regnskapsåret inntektene ble krevd inn, kan vederlagsmidlene benyttes i henhold til DnFs generelle prinsipper for bruk av ikke-fordelbare midler.
- 6 Fordelingen skal likebehandle rettighetshavere som er medlem av DnF, og rettighetshavere som ikke er medlem av DnF.
- 7 Utbetalinger skjer så snart det er mulig etter at vederlagsmidlene er overført til DnF, og senest innen ni måneder etter utløpet av det regnskapsåret vederlaget ble krevd inn av den kollektive forvaltningsorganisasjonen, med mindre det er saklig grunn til at fristen ikke kan overholdes.

Generelle prinsipper for fradrag:

- 1 Før fordeling gjøres det fradrag for dokumenterte og begrunnede administrasjonskostnader til forvaltningen av vederlagsmidlene. Styret vedtar rammene for DnFs administrasjonskostnader for kommende år. Administrasjonskostnadene fremgår av styrets beretning og DnFs åpenhetsrapport.

- 2 Det kan gjøres fradrag for inntil 10 prosent av vederlagsmidlene til sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser. Midlene kan anvendes til samme formål som fremgår av DnFs generelle prinsipper for bruk av ikke-fordelbare midler.

Generelle prinsipper for bruk av ikke-fordelbare midler:

- 1 Dersom rettighetshaveren ikke er funnet innen tre år etter utløpet av det regnskapsåret inntektene ble krevd inn, kan vederlagsmidlene benyttes til følgende:
  - Stipender
  - Tiltak til beste for gruppen av rettighetshavere
  - Støtte til DnFs drift
- 2 Også ved bruk av ikke-fordelbare midler skal medlemmer og ikke-medlemmer likebehandles. Dette gjelder også hvis tildeling skjer på bakgrunn av søknad, for eksempel til stipender eller lignende.

Generelle prinsipper for investeringer og risikohåndtering:

- 1 Alle mottatte vederlagsmidler skal føres på egne balansekontoer.
- 2 Det delegeres til DnFs styre å vedta detaljert strategi for investeringer og risikohåndtering.

I.b Ny paragraf 24 i DnFs vedtekter om fordeling og bruk av vederlagsmidler:

I henhold til lov om kollektiv forvaltning foreslår styret at følgende paragraf om fordeling av vederlagsmidler vedtas:

§ 24 – Fordeling og bruk av vederlagsmidler

Den norske Forfatterforening forvalter vederlagsmidler fra bibliotekvederlaget og vederlagsmidler fra kollektive forvaltningsorganisasjoner. Styret fremlegger i sitt budsjettforslag til årsmøtet en anbefaling til hvordan midlene skal anvendes. Fordeling og bruk av vederlagsmidler fra kollektive forvaltningsorganisasjoner skal skje innenfor rammene gitt i lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett og i henhold til de generelle prinsipper som er fastsatt av årsmøtet.

II Styret fremmer et forslag til endring i paragraf 14 Økonomirådet i DnFs lov.

Styret finner at det er vanskelig å finne representanter til Økonomirådet som innehar den nødvendige kompetansen. Styret foreslår derfor å slette siste setning i paragrafen om Økonomirådet for å sikre nødvendig kontinuitet og fleksibilitet i rekrutteringen til Økonomirådet.

§ 14 – Økonomirådet

Økonomirådet forvalter foreningens midler etter særskilt vedtatt lov. Økonomirådet har tre medlemmer, foreningens styreleder og to tillitsvalgte som ikke behøver å være medlemmer av foreningen. De to tillitsvalgte velges for to år eller fire år. ~~Sammenhengende valgperiode bør ikke overstige åtte år.~~

III Styrets forslag til endring i DnFs lov for å oppdatere henvisninger og skrivemåter.

Styret ønsker å oppdatere vedtektene slik at nummerering av paragrafer og henvisninger mellom paragrafer er korrekt. I tillegg ønsker styret at tall skrives ut i stedet for at man bruker siffer. Det er også foreslått noe endret ordlyd i enkelte paragrafer for å klargjøre paragrafens intensjon.

Forslaget til endringer legges frem som ett forslag som det stemmes over under ett. De aktuelle bestemmelser vil etter endringsforslaget lyde slik, endringene er her satt i kursiv og bold for å markere endringene. Ordlyden i paragraf 14 og 23 som fremlagt nedenfor er avhengig av at styrets forslag Ib og II vedtas som fremlagt:

Vedtekter

(Erstatter tidligere lov av 23. april 1910 med senere endringer, sist vedtatt på årsmøtet 23.–24. mars 2019, deretter på digitalt årsmøte 4. juni 2020. Det ble vedtatt en ny § 7 i juni 2020 slik at nummereringen av de følgende bestemmelser er forskjøvet tilsvarende.)

Lov for Den norske Forfatterforening

Kapittel 1: Formål

§ 1 – Formål

Den norske Forfatterforening har til formål å verne og fremme norsk skjønnlitteratur og ivareta de norske skjønnlitterære forfatteres interesser. Dette skal skje på en måte som respekterer foreningens sammensatte karakter og medlemmenes individuelle egenart. (Sist endret i mars 2019.)

§ 2 – Ytringsfrihet

DnF skal arbeide for å styrke og verne om forfatteres ytringsfrihet.

§ 3 – Forholdet til ikke-medlemmer

Forfattere som ikke er medlemmer av foreningen, så vel som forfatteres arvinger, kan få foreningens faglige bistand. Ved inngåelse av avtaler og ved utadvendt virksomhet som angår forfatterens faglige eller økonomiske kår, skal foreningen så vidt mulig vareta alle norske forfatteres interesser.

§ 4 – Avtaler

Den norske Forfatterforening representerer medlemmene i forhandlinger om utnyttelse av rettighetene til deres verk for eksemplarfremstilling i undervisningsinstitusjoner, andre institusjoner eller ervervsvirksomheter, eksemplarfremstilling for funksjonshemmede, ved å gjøre verkene tilgjengelige for allmennheten ved kringkasting eller i andre sammenhenger hvor avtale er nødvendig for å utløse en lovbestemt avtalelisens. Den norske Forfatterforening kan gi fullmakt til annen organisasjon om å forvalte slike rettigheter. Også ellers kan foreningen inngå bindende avtaler på medlemmenes vegne, jf. § ~~27~~ **29**, 2. og 3. ledd.

Kapittel 2: Medlemskap

§ 5 – Medlemsbetingelser

En forfatter som bor i Norge eller er norsk statsborger bosatt i utlandet og har skrevet og offentliggjort bøker, hvorav minst en bok av litterær kvalitet, kan bli medlem av foreningen. (Sist endret i mars 2019.)

§ 6 – Opptak

Opptak i foreningen skjer etter egen søknad. Søknaden sendes foreningens administrasjon, som forelegger den for opptakskomiteen. Den kunstfaglige vurderingen tar utgangspunkt i kvalitetskriteriene slik de er formulert i retningslinjene for Det litterære Råd. Opptakskomiteen avgir sin innstilling til styret. Styret fatter endelig vedtak. Enhver som har søkt om medlemskap og fått avslag, kan kreve en begrunnelse. Begrunnelse, utover saksbehandlingsfeil, vil bli gitt på generelt grunnlag og med henvisning til kriteriene for litterær kvalitet som formulert i retningslinjene for Det litterære Råd.

Søknader fra forfattere som har skrevet eller offentliggjort verker på et språk administrasjonen ikke ser seg kompetent til å vurdere, blir overlatt styret. Styret velger konsulenter som skal vurdere søkerens verk. Styret gjør det endelige vedtaket på bakgrunn av konsulentuttalelsene. (Sist endret i mars 2019.)

§ 7 – Opptakskomiteen

Opptakskomiteen skal bestå av fem medlemmer fra Den norske Forfatterforening som til sammen bør reflektere bredde i sjanger, geografi, alder og kjønn. Ingen av målformene bør være representert med færre enn to medlemmer. Opptakskomiteen konstituerer seg selv årlig med leder og nestleder. Opptakskomiteen er beslutningsdyktig når det er minst tre til stede og en av de møtende er enten komiteens leder eller nestleder. Innstilling til opptak som medlem skal skje med utgangspunkt i de til enhver tid gjeldende vedtekter og retningslinjer om litterær kvalitet og medlemsopptak. Et medlem i opptakskomiteen kan gjenvelges en gang. (Ny bestemmelse vedtatt i juni 2020.)

§ 8 – Kontingent og medlemskort

Kontingent fastsettes av årsmøtet. Den som er fylt 67 år, blir livsvarig medlem med fulle rettigheter uten betaling av kontingent. Medlemmer som ved kalenderårets utgang står til rest med kontingent, anses som uttrådt av foreningen og underrettes om dette av styret. De gjenviner sine rettigheter som medlem når de har betalt sine restanser. Medlemmer kan kreve medlemskort og legitimasjonsskrivelse til bruk i utlandet. Medlemmer som blir varig uførepensjonert 50 % **prosent** eller mer kan søke om fritak for fremtidig medlemskontingent. Fritaket varer ut medlemstiden. Medlemmer med slikt fritak plikter å melde fra om uføregraden endres til under 50 % **prosent**.

§ 9 – Æresmedlemmer

Etter forslag fra styret utsendt innen vanlig frist (jf. § 22 **23**) kan foreningen på årsmøte innby æresmedlemmer, jf § 26 **28**. Tallet på norske æresmedlemmer bør ikke overstige **3 tre**.

§ 10 – Korresponderende medlemmer

Styret kan oppta utenlandske forfattere som korresponderende medlemmer. Et korresponderende medlem må ha bidratt til utbredelse av eller kjennskap til norsk litteratur i utlandet, eller ha ydet foreningen eller dens enkelte medlemmer særlige tjenester i utlandet.

§ 11 – Utelukkelse

Etter begrunnet forslag fra styret eller minst **8 åtte** medlemmer kan foreningen på årsmøtet med 3/4 flertall vedta å utelukke for kortere eller lengre tid medlem som illojalt motarbeider foreningens mål.

Kapittel 3: Foreningens administrasjon

§ 12 – Styret

Styret administrerer og representerer foreningen overensstemmende med foreningens formål.

Leder, eller den styret gir fullmakt, anviser utgiftene av driftsmidlene.

Styret har **8 åtte** medlemmer. Leder og nestleder velges ved særskilte valg. Valgene gjelder for **2 to** år. Av medlemmene ~~er går~~ hvert år **fire 4 ut på valg**. Gjenvalg kan finne sted. Styret er beslutningsdyktig når leder eller nestleder og **3 tre** andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet har leder (eller nestleder) dobbeltstemme. Ved alle møter i styret føres protokoll som godkjennes av de av styrets medlemmer som var tilstede. Årsmøtet fastsetter leders lønn.

(Sist endret i juni 2020.)

§ 13 – Det litterære Råd

Det litterære Råd er foreningens sakkyndige utvalg i alle spørsmål av litterær karakter. Rådet skal etter anmodning av styret avgjøre begrunnede uttalelser og innstillinger i spørsmål av litterær karakter.

Det litterære Råd har **7 syv** medlemmer. Valgene gjelder for **2 to** år. Av medlemmene ~~er går~~ hvert år **3 tre** hhv. **4 fire ut på valg**. For å sikre en rimelig sirkulasjon kan ingen gjenvelges mer enn to ganger på rad. Under valgene bør en allsidig sammensetning av Rådet tilstrebes, både hva språkform, alder og litteratursyn angår. Begge målformer skal til enhver tid ha minst **2 to** medlemmer i Rådet. Også forfattere som selv har løpende stipend eller lignende ytelser, skal kunne velges. Medlemmer av Det litterære Råd kan ikke søke stipend. Det litterære Råd velger selv sin leder og nestleder. Rådet er beslutningsdyktig når leder eller nestleder og **3 tre** andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet har lederen (eller nestlederen) dobbeltstemme. Rådet fører egen protokoll. Ved alle Rådets møter føres protokoll som godkjennes av de rådsmedlemmer som var til stede. Alle Rådets vedtak oversendes straks til styret. Ikke-medlemmer av Den norske Forfatterforening kan foreslås av valgkomiteen og velges inn som et av de faste medlemmene i Det litterære Råd hva gjelder Rådets stipendarbeid. Det kan ikke være flere enn ett eksternt medlem i Rådet, og vedkommende forplikter seg til å følge de regler og retningslinjer som til enhver tid gjelder Rådet. Styret avgjør om en ekstern person etter søknad med saklig grunn skal kunne ha observatørstatus under Rådets stipendarbeid.

~~Merk: Inntil Rådet teller 7 medlemmer gjelder de gamle bestemmelsene om målform (begge målformer minst 3 medlemmer) og beslutningsdyktighet (leder eller nestleder og 4 andre medlemmer tilstede).~~

(Sist endret i mars 2021.)

§ 14 – Økonomirådet

Økonomirådet forvalter foreningens midler etter særskilt vedtatt lov. Økonomirådet har tre medlemmer, foreningens styreleder og to tillitsvalgte som ikke behøver å være medlemmer av foreningen. De to tillitsvalgte velges for to år eller fire år. ~~Sammenhengende valgperiode bør ikke overstige åtte år.~~

§ 15 – Taushetsplikt

Enhver av foreningens tillitsvalgte plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det vedkommende i forbindelse med sitt tillitsverv får vite om noens personlige forhold. Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har fratrudd sitt tillitsverv.

(Sist endret i juni 2020.)

§ 16 – Inhabilitet

Medlemmer av styret, Det litterære Råd, Opptakskomiteen eller Økonomirådet kan ikke delta i behandlingen av en sak hvor vedkommende er inhabil. Inhabil er vedkommende når:

vedkommende selv er part i saken

vedkommende er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søsken

vedkommende er eller har vært gift, samboende eller forlovet med, eller fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part

er ansatt i offentlig organ som er part i saken.

Vedkommende er også inhabil når andre spesielle forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet. Vedkommende plikter selv å opplyse om forhold som kan gjøre vedkommende inhabil. I tvilstilfelle avgjør styret, Det litterære Råd, Opptakskomiteen eller Økonomirådet selv endelig hvorvidt inhabilitet foreligger. I slike avgjørelser har den som tvilen gjelder, ikke stemmerett.

(Sist endret i juni 2020.)

§ 17 – Valgkomité

På hvert årsmøte velges en valgkomité på ~~6~~ **seks** medlemmer, hvorav styret, Det litterære Råd og Opptakskomiteen hver bør være representert med minst ett medlem. Valgkomiteen avgir innstilling senest ~~5~~ **fem** uker før nytt årsmøte. Valgkomiteen velger selv sin leder.

(Sist endret i mars 2021)

§ 18 – Desisorer

På hvert årsmøte velges ~~2~~ **to** desisorer. Til desisorer kan bare velges tidligere styremedlemmer.

Desisorene skal gå styrets og Økonomirådets disposisjoner kritisk igjennom. Til dette arbeid står alle foreningens protokoller og bilag til deres disposisjon.

Desisorene avgir beretning til neste årsmøte.

§ 19 – Revisor

På hvert årsmøte velges en autorisert revisor til å gjennomgå styrets og Økonomirådets regnskaper og avgir beretning til neste årsmøte.

§ 20 – Sekretariat

Foreningens styre ansetter lønnet sekretær og annet personale nødvendig for foreningens drift. Disse behøver ikke å være medlemmer av foreningen, men sekretæren må bo i eller ved Oslo. Det litterære Råd, Opptakskomiteen og Økonomirådet kan kreve nødvendig bistand fra sekretariatet.

Kapittel 4: Stemmerett og valgbarhet

§ 21 – Stemmerett og valgbarhet

Alle medlemmer – de korresponderende medlemmer unntatt – som har betalt årskontingent senest ved årsmøtet (jf. § 7 8), har stemmerett i alle foreningens anliggender og er valgbar til alle foreningens tillitsverv hvor annet ikke er bestemt. Leder eller nestleder i styret kan likevel ikke være medlem av Det litterære Råd, Opptakskomiteen eller omvendt.

(Sist endret i juni 2020.)

§ 22 – Fratredelse fra tillitsverv

Foreningens tillitsvalgte bør fritas fra sitt verv hvis de anmoder et årsmøte eller et medlemsmøte om dette. Medlemmer av styret, Det litterære Råd, Opptakskomiteen, Økonomirådet eller andre tillitsvalgte plikter å fratre sitt verv etter begrunnet vedtak av årsmøte eller medlemsmøte, jf. dog § 27 28. Hvis nyvalg ikke straks kan finne sted, avholdes suppleringsvalg, jf. § 29 31.

(Sist endret i juni 2020.)

Kapittel 5: Årsmøte og medlemsmøte

§ 23 – Årsmøte

Årsmøte holdes innen utgangen av april. På årsmøtet behandles:

Årsberetning

Åpenhetsrapport

Revidert regnskap

Desisorenes beretning

Innsendte forslag

Valg av medlemmer til styret, Det litterære Råd, Opptakskomiteen, Økonomirådet og valgkomité, samt valg av desisorer og revisor

Årsmøtet sammenkalles skriftlig med minst fem ukers varsel. Innkallingen skal inneholde en foreløpig dagsorden for møtet. Sammen med innkallingen skal følge valgkomiteens innstilling, jf. § 16 17.

Senest 14 dager før årsmøtet skal styret sende ut en redegjørelse for det som skal behandles på møtet. Saker som ønskes behandlet på årsmøtet, må være postlagt minst fire uker før møtet holdes.

Forslag til valg på medlemmer til styret, Det litterære Råd, Opptakskomiteen og Økonomirådet kan kreves sendt ut sammen med redegjørelsen for årsmøtet, hvis det er sendt styret innen fristen og er undertegnet av minst ~~5~~ **fem** medlemmer. Saker som er innsendt for sent i forhold til femte ledd, eller saker som fremkommer på årsmøtet, skal tas opp til behandling hvis årsmøtet beslutter dette med 2/3 flertall. Årsmøtet velger selv referent(er). Årsmøtets vedtak er bindende for styret, jf. dog § ~~27~~ **28. Årsmøtet fastsetter generelle prinsipper for forvaltningen av kollektive midler og kriterier for bruk av vederlagsmidler. Prinsippene for forvaltning må være i tråd med gjeldende lover.**

(Sist endret i juni 2020.)

§ 24 – Fordeling og bruk av vederlagsmidler

Den norske Forfatterforening forvalter vederlagsmidler fra bibliotekvederlaget og vederlagsmidler fra kollektive forvaltningsorganisasjoner. Styret fremlegger i sitt budsjettforslag til årsmøtet en anbefaling til hvordan midlene skal anvendes. Fordeling og bruk av vederlagsmidler fra kollektive forvaltningsorganisasjoner skal skje innenfor rammene gitt i lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett og i henhold til de generelle prinsipper som er fastsatt av årsmøtet.

§ 24 25 – Ekstraordinært årsmøte

Et årsmøte kan gi styret fullmakt til å innkalle til ekstraordinært årsmøte. Også ellers kan det innkalles til ekstraordinært årsmøte når styret finner det tvingende nødvendig, eller etter bestemmelsene i § 28 30. For ekstraordinært årsmøte gjelder bestemmelsene i § 22 23 så langt de passer.

§ 25 26 – Medlemsmøte

Medlemsmøte innkalles når styret finner det nødvendig eller hensiktsmessig, dog minst en gang i året. Hvis minst ~~10~~ **ti** medlemmer skriftlig krever medlemsmøte, skal styret innkalle til et medlemsmøte som holdes senest **4 fire** uker etter at styret mottok begjæringen. Medlemsmøter innkalles med 3 ukers varsel. I innkallingen redegjøres det for hva som skal behandles. Saker som ønskes behandlet på et medlemsmøte, må være postlagt minst **2 to** uker før møtet holdes. Styret kan oppføre innsendte forslag på dagsorden i den utstrekning det finner dette praktisk gjennomførlig. Ved møtets begynnelse skal styret orientere om de forslag som er sendt inn i forbindelse med møtet. Saker som er innkommet for sent i forhold til tredje ledd, saker som av styret ikke er ført opp på dagsorden, eller saker som fremkommer på medlemsmøtet, skal tas opp til behandling hvis medlemsmøtet beslutter dette med alminnelig flertall.

Medlemsmøtet velger selv referent(er).

Medlemsmøtets vedtak er veiledende for styret, jf. dog § 27 28

§ 26 27 – Valg

Valg skal skje ved avgivelse av stemmetegn, enten skriftlig eller ved håndsopprekning eller liknende avgivelse av stemmetegn. Dersom det fremmes motkandidater til en av Valgkomiteens innstillinger, skal dette valget avgjøres skriftlig ved alminnelig flertall av avgitte stemmer. Ved beregning av flertall regnes blanke stemmer ikke med. Skriftlige valg skjer ved avstemning i lukkede sedler. Når det ikke er fremmet motkandidater til valgkomiteens innstillinger, avgjøres valgene ved håndsopprekking, med mindre noen krever skriftlig avstemning.

Er det flere enn to kandidater til vervet som leder eller nestleder, og oppnår ingen av kandidatene alminnelig flertall ved første gangs avstemning, holdes det omvalg mellom de to kandidater som har oppnådd flest stemmer. Ved skriftlig fullmakt kan et fraværende medlem gi et tilstedeværende medlem rett til å stemme for seg ved alle valg. Ett tilstedeværende medlem kan ikke ha mer enn én – 1 – fullmakt. Fullmaktene skal innleveres og godkjennes før valgene. Møtet velger en komité på minst **2 to** medlemmer til å kontrollere fullmaktene og et tellekorps til å telle opp stemmene.

§ 27 28 – Andre avstemninger

Avstemninger over forslag til å nekte godkjenning av regnskapet, krav om at medlem av styret, Det litterære Råd, Opptakskomiteen eller Økonomirådet skal fratre (jf. § 21 22), om opptagelse av

medlem eller æresmedlem (jf. § 6 og § ~~8~~ **9**) eller utelukkelse av medlem (jf. § ~~10~~ **11**) skal skje ved skriftlig avstemning i lukkede sedler. Forslag til uttalelser fra års- og medlemsmøter, eller fra andre møter i foreningens regi, skal foreligge skriftlig og tilgjengelig for alle de tilstedeværende før vedtak om forslag kan fattes.

Møtet avgjør selv avstemningsmåten i andre saker, dog slik at et enkelt medlem på møtet kan kreve skriftlig avstemning. Ved beregning av flertall regnes blanke (avholdende) stemmer ikke med. Møtet velger en komité på minst ~~2~~ **to** medlemmer til å kontrollere avstemningene. (Sist endret i juni 2020.)

§ ~~28~~ **29** – Uravstemning

Styret kan innen ~~8~~ **åtte** dager etter at et årsmøte eller et medlemsmøte har truffet et vedtak, sende vedtaket ut til skriftlig og hemmelig avstemning blant medlemmene med 14 dagers frist for innsendelse av stemmesedler. Styret skal iverksette slik avstemning hvis det innen 14 dager etter vedtaket kreves av minst ~~10~~ **ti** medlemmer. Valgresultater kan ikke sendes til uravstemning. Fullmakt til å inngå bindende avtaler på medlemmenes vegne utover det som følger av § 4, 1. ledd, kan enten innhentes ved vedtak på årsmøte, eller styret kan sende slikt forslag til uravstemning. Styret har plikt til å gjøre resultatet av forhandlinger eller meklinger kjent for medlemmene så snart som mulig. Dersom 25 medlemmer krever det innen 14 dager regnet fra utsendelse av styrets vedtak til medlemmene, skal det innkalles til ekstraordinært årsmøte. Dette årsmøtet skal bare behandle det vedtak som er kunngjort. Vedtak truffet ved uravstemning er bindende for styret. Er et årsmøtes vedtak utsendt til uravstemning, er det utfallet av uravstemningen som blir bindende

§ ~~29~~ **30** – Nyvalg – ekstraordinært årsmøte

Hvis leder fratrer etter bestemmelse i § ~~21~~ **22** eller av andre grunner, rykker nestlederen opp som leder til nærmeste årsmøte, da nyvalg finner sted. Hvis nestleder fratrer etter bestemmelsene i § ~~21~~ **22** eller av andre grunner, kan det holdes suppleringsvalg etter bestemmelsene i § ~~29~~ **31**. Den nyvalgte nestlederen sitter til nærmeste årsmøte, da nyvalg finner sted.

Hvis både leder og nestleder fratrer, eller hvis så mange av styrets medlemmer fratrer at styret ikke lenger er beslutningsdyktig (jf. § ~~11~~ **12**), innkalles til ekstraordinært årsmøte. På dette ekstraordinære årsmøte er nyvalg eneste post på dagsorden. Den fungerende valgkomité avgir innstilling til det ekstraordinære årsmøte på et samlet, nytt styre. Kreves uravstemning etter § ~~27~~ **29** over det vedtak som ligger til grunn for fratredelsen, skal resultatet av denne være kjent før det eventuelt innkalles til ekstraordinært årsmøte etter tredje ledd. Inntil det ekstraordinære årsmøte fungerer styret som forretningsadministrasjon. (Sist endret i juni 2020.)

§ ~~30~~ **31** – Suppleringsvalg

Hvis en tillitsvalgt fratrer etter bestemmelsene i § ~~21~~ **22**, eller av andre grunner, på årsmøte eller et medlemsmøte, kan suppleringsvalg finne sted på samme møte.

I andre tilfeller kan styret, hvis det finner det hensiktsmessig eller påkrevet, innkalle til medlemsmøte etter bestemmelsene i § ~~24~~ **26**. På dette medlemsmøtet avholdes suppleringsvalg for den tid som gjenstår frem til neste årsmøte, da nyvalg finner sted. Kreves uravstemning etter § ~~27~~ **29** over det

vedtak som ligger til grunn for fratredelsen, anses eventuelt suppleringsvalg som foreløpig inntil utfallet av uravstemningen er kjent. Den fungerende valgkomité skal på styrets anmodning avgi en innstilling til suppleringsvalget.

(Sist endret i juni 2020.)

§ ~~31~~ **32** – Informasjon til medlemmene

Vedtak og uttalelser av årsmøte eller medlemsmøter og viktige vedtak av styret meddeles medlemmene så snart som mulig. Stemmetallene skal samtidig oppgis.

Kapittel 6: Lovendringer

§ ~~32~~ **33** – Forslag til lovendringer

Forslag til lovendringer må være postlagt innen 15. desember for å bli behandlet på nærmeste årsmøte. Slike forslag kan bare behandles på årsmøtet, dog slik at årsmøtets vedtak kan kreves omsendt til uravstemning etter bestemmelsene i § ~~27~~ **29**. Forslag til lovendring må oppnå 2/3 flertall for å bli vedtatt.

Kapittel 7: Oppløsning

§ ~~33~~ **34** – Vedtak om oppløsning

Forslag om oppløsning av foreningen må vedtas på et årsmøte med 2/3 flertall. Det må deretter bekreftes ved uravstemning hvor minst 40 % **prosent** av medlemmene deltar (jf. § ~~27~~ **29**), og oppnå 3/4 flertall. I tilfelle av foreningens oppløsning skal oppløsningsvedtaket inneholde bestemmelser om fordelingen av foreningens midler.

IV Styret fremmer et forslag til endring i kriterier for tildeling av kulturpolitisk begrunnet grunnstipend, punkt 6.

I 2022 nedsatte DnF et utvalg som fikk som mandat å «Vurdere fordeling av midler til, og innretningene til, stipend fra DnFs Vederlagsfond, herunder diversestipend, arbeidsstipend, og grunnstipend». Formålet var å treffe stipendbehovet blant skjønnlitterære voksenbokforfattere best mulig. Eventuelle endringsforslag må være i tråd med retningslinjene for bibliotekvederlag og lov om bibliotekvederlag og Den norske Forfatterforenings vedtekter. For å gjøre grunnstipendordningen mer i tråd med lov om bibliotekvederlag foreslo utvalget at det tydeliggjøres at grunnstipendet skal gå til yrkesaktive forfattere. Styret stiller seg bak forslaget og foreslår at det i punkt 6 i kriterier for tildeling av kulturpolitisk begrunnet grunnstipend legges til følgende setning: Grunnstipendet kan søkes av yrkesaktive skjønnlitterære forfattere. Styret understreker at det med yrkesaktive menes forfattere som er aktive innen sitt felt hva gjelder litteraturdebatter, formidlingsarbeid, utgivelser eller annet relevant arbeid.

Hele punktet vil etter tilføyelsen se slik ut:

Grunnstipendet kan søkes av yrkesaktive skjønnlitterære forfattere. Alle skjønnlitterære bøker for voksne som faller inn under Innkjøpsordningen, teller likt.

Det kan også søkes om grunnstipend for bøker som ikke blir innkjøpt.

Disse bøker vil bli vurdert og søknadene behandlet av et utvalg fra Det litterære Råd. I tilfelle uenighet i utvalget legges saken fram for DIR i plenum.

STYRETS FORLAG TIL HANDLINGSPLAN

Den norske Forfatterforenings handlingsprogram 2023–2024

Den norske Forfatterforening skal ivareta norske forfatters interesser og være en avgjørende aktør når ny litteraturpolitikk utformes, og sikre at litteraturpolitikken blir treffsikker.

Boklovsarbeidet og høringsinnspill til bokloven har vært et prioritert område og vil fortsatt være det så lenge lovarbeidet pågår. KUD har meldt at lovforslaget kommer til stortingsbehandling i mars. Lovforslaget som var på høring, la opp til mange forskrifter. Arbeidet med å sikre at forskriftene ivaretar boklovens formål, blir viktig framover.

Forfatterforeningen skal sikre at bokloven ivaretar forfatterøkonomien, og at den legger til rette for et bredt, representativt, litteraturmangfold.

Økonomi og mangfold er nært forbundet, og det er ikke gitt at befolkningsmangfold tilsier mangfold i bokutgivelser eller rekruttering av forfattere fra ulike sosiale lag. Forfattere flest er ikke med på samfunnets øvrige lønnsvekst, og forfatterinntekten ligger langt under lønnsgjennomsnittet. Økte priser på varer og strøm gjør forfattere ekstra utsatte. Det er uomtvistelig at vi kan gå glipp av litteratur og få som resultat at bare de som har vokst opp med en relativ økonomisk sikkerhet, tør satse på å bli skjønnlitterær forfatter.

Videreføring av fastprissystemet og standardavtaler der alle skjønnlitterære forfattere får like vilkår og et fast royaltigrunnlag i likt antall måneder, er avgjørende for forfatterøkonomien. Som det står i KUDs forslag til ny boklov: «Fastprisen er et feste for beregning av royaltier i normalkontraktene. Når royaltyen kan beregnes ut fra en gitt fastpris over en gitt periode, gir dette forfatterne en forutsigbarhet med hensyn til inntjening.»

I kommende periode vil også arbeidet med en ny normalkontrakt bli prioritert. Forfattere står sterkest med en normalkontrakt og felles vilkår for alle. Forfatterforeningen har 730 medlemmer som har utgitt og utgir bøker på normalkontraktens vilkår. Foreningen har lang kompetanse på forhandlinger og er en helt avgjørende aktør når nye vilkår nedfelles. Forfatterforeningen er opptatt av at alle skal ha like rammebetingelser og vilkår når de utgir bøker, ikke bare medlemmene i Forfatterforeningen, men alle skjønnlitterære forfattere. Solidaritet mellom forfattere er ikke en gitt størrelse, men den er en forutsetning for det kollektive avtaleverket. Takket være solidariteten de bestselgende forfatterne har vist og viser når de stiller seg bak normalkontrakten, løftes forfattergruppa som helhet. Forfattersolidariteten har styrka den norske samtidslitteraturen og vært avgjørende for litteraturmangfoldet.

Strømming av lydbøker utgjør en stor del av litteraturomsetningen i Norge som i de andre nordiske landene. I Sverige utkom nylig rapporten *Skilda världar. Kvalitetslitteraturens vilkor i Sverige i dag*. Rapporten viser at langt fra de fleste forfattere gis ut i lydbokformat, og at det å utgi en lydbok er noe forlag gjør om forlaget tror det vil betale seg økonomisk. Tilsvarende tendens ser vi i Norge. Når en større andel av bokomsetningen flyttes over på lyd der konsentrasjonen rundt bestselgere er

sterkere enn hva det er for papirboka, fører det til at en mindre gruppe får en stadig større andel av inntektene og målet om litteraturmangfold og synliggjøring av en litterær bredde utfordres.

Foreningen skal ivareta forfatteres interesser og økonomiske betingelser i møte med ny teknologi. På nyåret har det vært snakka mye om den nye roboten ChatGPT og hva den kan gjøre, som å skrive. Men det å skrive er en måte å utvikle og strukturere tanker på som ikke roboten ChatGPT kan gjøre for oss. Ei heller kan den erstatte verdien av lesing. Forfatterforeningen vil følge utviklingen knyttet til kunstig intelligens tett, og peke på opphavsrettslige utfordringer og behovet for lovregulering.

I et samfunn prega av raske endringer, migrasjon og større kompleksitet er det viktigere enn noensinne med et mangfold av litterære uttrykk, og at forfatterne representerer et stadig bredere yringsmangfold slik at litteraturen kan fortsette å kommunisere på tvers av kulturelle forskjeller. Som det er nedfelt i Den norske Forfatterforenings formålsparagraf, skal Forfatterforeningen fremme norsk skjønnlitteratur. Det innebærer også å framheve skjønnlitteraturens betydning.

Forfatterforeningen skal jobbe mot en ensretting av litteraturen, og for at det finnes et mangfold av yringer.

Forfatterforeningen skal videre være en pådriver for å oppnå bedre sosiale rettigheter, og jobbe for at forfattere blir likestilt med vanlige arbeidstakere når det gjelder sosiale rettigheter som pensjon og sykepenger.

Forfatterforeningen skal også arbeide for forfatteres yringsfrihet, ta et internasjonalt ansvar og stille seg solidarisk med kollegaer og forfatterforeninger i land der yringsfriheten er under press.

Den norske Forfatterforening vil i kommende periode legge vekt på følgende:

Forfatterøkonomi

For å oppnå et mangfold av litterære uttrykk må forfattere gis tid og økonomisk rom for fordypning. Det tar tid å utvikle litteratur og gode forfatterskap. Kunstnerstipend er et treffsikkert virkemiddel for å oppnå det, men stipend er et knapphetsgode, og det er langt flere kvalifiserte søkere enn det er stipend.

Forfatterforeningen skal

- arbeide for flest mulig frie søkbare stipend og en opptrapping av varige stipendhjemler samt for å opprettholde et godt nivå på vederlagsmidlene
- arbeide for at stipendene og garantiinntekten knyttes til en lønnsvekstmekanisme

Forfatterforeningen har et stort og omfattende avtaleverk og vil

- modernisere og reforhandle avtaleverket, deriblant fjerne heftefradraget og ivareta forfatters royaltigrunnlag
- tilstrebe å få på plass et formatnøytralt avtaleverk og arbeide med mål om at forfatteres inntekter skal være like enten bøkene leses analogt eller digitalt, eller lyttes til

- arbeide for en kollektiv avtale på digital gjenbruk av tekst benytta i digitale læringsplattformer og andre digitale arenaer
- bidra til opprettelsen av et statistikkutvalg som gir forfattersiden innsyn i strømmeøkonomien, sikre minstebetalingen i strømmetjenesten og jobbe for at den øker
- forhandle om en høyere royalté på pocketboka

Forfatterforeningen skal jobbe for at skjønnlitterære forfattere og kunstnere likestilles med vanlige arbeidstakere når det gjelder sosiale rettigheter.

Forfatterforeningen vil

- jobbe for at det innføres opptjening av trygderettigheter og pensjon uavhengig av om en er arbeidstaker, frilanser eller selvstendig næringsdrivende kunstner
- arbeide med mål om å muliggjøre en egen pensjonskonto, hos selvvalgt leverandør, hvor en kan samle alle ulike typer pensjon fra alle ulike tilknytningsformer og også som forfatter få pensjon fra første krone
- følge opp kulturmeldingen som understreker at de sosiale rettighetene til selvstendig næringsdrivende kunstnere skal styrkes, og påse at sosiale rettigheter blir gitt vekt i den kommende kunstmeldingen.
- jobbe for å fjerne den negative effekten som investeringer i egen næringsvirksomhet har for beregningsgrunnlag av trygdeytelser
- jobbe for en bedre beregningsmodell for inntekt på nåværende og eventuelle framtidige kompensasjonsordninger / midlertidige inntektssikringer for frilansere og selvstendig næringsdrivende
- delta aktivt i Kunstnernettverkets utvalg for trygd og pensjon og følge opp dette arbeidet

Forfatterforeningen skal være tett på og følge opp boklovsarbeidet i stortingshøring og med de politiske partiene. Foreningen skal påpeke viktige reguleringer og sikre at bokloven ivaretar forfatterøkonomien. Et av de viktigste argumentene for fastpris på bøker er nettopp fastprisens betydning for et forutsigbart royaltégrunnlag. Muligheten til å framforhandle kollektive avtaler med utgiverne er også helt avgjørende for forfatterøkonomien. Boklovsforslaget som var på høring, la opp til mange forskrifter, arbeidet med disse forskriftene blir viktig framover.

Forfatterforeningen vil

- være aktive med innspill når forskrifter til bokloven skal utarbeides, og sikre at disse ivaretar lovens formål og forfatterøkonomien
- arbeide for at en framtidig boklov sidestiller og gir forfatterne mulighet til å påvirke bransjens rammevilkår
- argumentere og arbeide for en lengre fastprisperiode enn i dag
- jobbe for en regulering som likestiller alle formater samt har like rammer for omsetning og kulturpolitiske forpliktelser uavhengig av hvilket format bøkene selges i, eller fra hvilken plattform – all den tid det er bøkens innhold som begrunner reguleringen, ikke formatet

Da innkjøpsordningen ble oppretta i 1965, var et av måla å sikre forfatterhonorar. Innkjøpsordningen gir forutsigbare honorar til forfatterne, og vederlaget utgjør bærebjelken i forfatterøkonomien når en forfatter utgir en bok.

Forfatterforeningen vil

- synliggjøre hvor viktig innkjøpsordningen faktisk er, arbeide for at den styrkes og videreutvikles, og for at forfatternes vederlag øker
- fortsette å jobbe for at de digitale lisensene under innkjøpsordningen forlenges, for det sikrer at samtidslitteraturen ikke forsvinner ut av folkebibliotekenes digitale samlinger, i tillegg til at en forlenging av lisensperioden gir økt betaling til forfatterne

Den kulturelle skolesekken (DKS) er en viktig arbeidsplass for mange forfattere.

Forfatterforeningen vil

- jobbe, alene og gjennom Kunstnernetverkets DKS-utvalg, for at alle landets fylker gir gode og like arbeids- og lønnsvilkår for alle kunstnere på oppdrag for DKS

Sikre et mangfold av skjønnlitterære utgivelser og få bokbredden ut til leserne

Kulturelle og demokratiske hensyn tilsier at det må finnes et litterært mangfold. Målet må være at leserne skal ha stor valgfrihet, og at litteraturen oppleves relevant, representativ og mangefasettert. Litteraturpolitiske ordninger og en regulert bokbransje bidrar til at det skrives, utgis og distribueres et bredt utvalg bøker.

Forfatterforeningen vil

- jobbe for at den framtidige bokloven bidrar til at spredning og formidling av alle typer bøker styrkes sammenliknet med dagens situasjon
- framheve betydningen av at bokhandlere tegner litteraturabonnement, og jobbe for en regulering som inneholder bestemmelser om litteraturabonnement. Videre jobbe for at bokhandlere synliggjør et bredt utvalg bøker – også i netthandelen
- arbeide for at vilkår for forhandlinger mellom leverandør og forhandler reguleres på en slik måte at god formidling og stor bredde belønnes
- påpeke uheldige lojalitetsskapende rabatter og hvordan disse rabattene påvirker utvalget
- fremme at salgsleddets rabatter bør bestemmes ut fra hvilket bidrag de gir til salg og synliggjøring av et bredt utvalg bøker
- arbeide for at det ikke åpnes for en anledning til å gi sluttkunderabatt.
- arbeide for at strømme- og abonnementstjenester sammen med forlagene tar litteraturpolitisk ansvar, legger til rette for mangfold og motvirker tendensene til ensretting, samt bidrar til mangfold og bærekraft i norsk litteratur

Bøker er i dag fritatt for moms.

Begrunnelsen for fritaket da det ble innført, var at det «i et lite språksamfunn som det norske er sterke grunner for at det trykte ord skal være fritatt for den omkostningsbelastning som en avgift vil bety for den trykte publikasjon», og at «en eventuell avgiftsplikt kan virke hemmende for en fri opinionsdannelse og at kulturelle hensyn vil bli skadelidende» (Ot.prp. nr. 17 (1968–69)). Det handler

også om at bøker er noe annet enn en hvilken som helst vare. Merverdiavgiftsfritaket er språkpolitisk begrunnet og virker gjennom økt tilgang på bøker og økt lesing. Fritaket gir forbrukerne en økonomisk fordel ved at de kan kjøpe varene billigere enn om satsen var høyere, som et slags skattefritak på lesing. I NOU 2022: 20 *Et helhetlig skattesystem* foreslås bortfall av moms-fritaket.

Forfatterforeningen skal

- arbeide for å fremme at begrunnelsen for MVA-fritaket må veie tyngre enn hensynet til en regelforenkling
- fremme forståelse for MVA-fritaket på bøker, og at dette fritaket ikke fjernes

Bibliotekets betydning som møteplass er voksende. At de besøkende møter et bredt utvalg bøker, og at forfatterne representert er representative for forfattergruppa, er også vesentlig.

Forfatterforeningen vil

- jobbe for økte overføringer til bibliotek og midler til aktiv og variert litteraturformidling og forfatterbesøk

Innkjøpsordningen sørger for at all ny norsk skjønnlitteratur blir gjort tilgjengelig for lesere gjennom deres lokale bibliotek, slik at norske lesere, uavhengig av hvor de bor og hva slags inntekt de har, får tilgang til det som skrives og oversettes. I biblioteket blir dessuten bøkene stående lenger enn de gjør i bokhandelen, og leserne gis god tid til å oppdage dem.

Forfatterforeningen vil

- hegne om innkjøpsordningene og snakke opp betydningen av dem, påse at ordningen opprettholdes og styrkes
- vektlegge en styrking av økonomien i Norsk kulturfond for å videreutvikle innkjøpsordningene i takt med aktuelle samfunnsendringer slik at også mindre aktører og små forlag kan gis økonomisk rom og bidra til mangfold

En god litteraturpolitikk sørger for at litteraturen når fram til leseren, og at det leses variert litteratur. Lesing og skjønnlitteratur utvikler og bevarer språket, gir kunnskap, nye tanker, er sosialt utjevne og skaper forståelse og empati.

Forfatterforeningen vil

- følge opp innspillet om en ny lesepolitikk som en samlet litteraturbransje har stilt seg bak
- bidra til samarbeid om gjennomføring av seminarer om leselyst og leselyststrategi
- fortsette samarbeidet med Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen, enkeltforlag og bokhandlere og andre skribentorganisasjoner, som Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk Oversetterforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Dramatikerforbundet, Forfatterforbundet og andre relevante aktører og samarbeidspartnere som Norsk Forfattersentrum, Foreningen !les og Leser søker bok
- samarbeide med festivaler for at hele bredden av norsk skjønnlitteratur skal være synlig og tilgjengelig og holde god kvalitet
- samarbeide med Sámi Girječálliid Searvi (Samisk Forfatterforening) og Searvi sámii girječálliide, Siebrre sáme girjjetjállijda (Foreninga samiske forfattere)

- støtte og delta i Aksjon skolebibliotek

Norsk kulturråd er helt avgjørende for samtidens varierte kunst- og kulturuttrykk.

Forfatterforeningen vil

- arbeide sammen med Kunstnernettverket for at Kulturrådet skal opprettholde at tildeling av frie offentlige midler til kunst og kultur gjøres på bakgrunn av kunstfaglig skjønn, på faglig uavhengig grunnlag og på armlengdes avstand fra politiske myndigheter
- påse at fagutvalgene og rådet, som består av medlemmer med kunst- og kulturfaglig kompetanse og er oppnevnt på fritt grunnlag, ikke svekkes, og at utviklingen ikke går i retning av en omstilling der standardisering og målstyring er viktigere enn dialogen med det kunstfeltet en er satt til å betjene

For at skjønnlitteratur fortsatt skal bli skrevet, lest og ha en betydning for enkeltpersoner og i samfunnet, må den snakkes og skrives om.

Forfatterforeningen vil

- arbeide for en aktiv samtale, og at denne samtalen skal ha gode rammebetingelser
- samarbeide med og støtte Norsk kritikerlag og fremme kritikken og kritikkens kår
- arbeide for synliggjøring av bøker, blant annet ved å påpeke betydningen av at mediene vier plass til anmeldelse, og at forlagene tar ansvar for aktiv markedsføring
- videreføre samarbeidet med Sporveien AS og opprettholde «Dikt underveis», samt stimulere til tilsvarende visning av lyrikk også på flere av landets kollektivtilbud

Ytringsfrihet og internasjonalt arbeid

I Forfatterforeningens § 2 er det nedfelt at Forfatterforeningen skal arbeide for å styrke og verne om forfatteres ytringsfrihet. Forfatterforeningen skal jobbe for norske forfatteres ytringsfrihet, men også ta et internasjonalt ansvar.

Forfatterforeningen vil

- opprettholde kontakten med den belarusiske forfatterforeningen UBW og søke eksterne midler til samarbeidsprosjekter
- opprettholde kontakten med Szépirók társasága, skjønnlitterære forfatteres forbund i Ungarn, søke midler for å bistå foreningen og bidra til midler fra samtale og utveksling mellom ungarske og norske samtidsforfattere
- jobbe for å synliggjøre vinnere av foreningens ytringsfrihetspris og det arbeidet disse har gjort og gjør
- markere 30-årsjubileet for Forfatterforeningens ytringsfrihetspris, og søke midler om å utgi en publikasjon med en oversikt og presentasjon av flere av prisvinnerne og deres ytringsarbeid
- se på muligheter for at foreningens internasjonale utvalg, som primært arbeider med tildeling av Ytringsfrihetsprisen, kan utvide arbeidet i enkeltsaker og i tråd med foreningens handlingsprogram

- følge opp initiativ fra den estiske forfatterforening og i samarbeid med ressurser i IU søke midler til møter, utveksling og kontakt
- i samarbeid med Den Afghanske Forfatter- og Kunstnerforening i Norge og NFFO gjennomføre et seminar med fokus på situasjonen for afghanske, frie ytrere – i Afghanistan og i Norge, et seminar der forfattere, oversettere, forleggere og formidlingsaktører møter afghanske skribenter bosatt i Norge og utveksler erfaring og kompetanse på feltet
- arbeide for å sikre et mangfoldig ytringsrom og synliggjøre den betydningen et ytringsmangfold har for et demokrati, videre tematisere dette på møter i regi av foreningen, og samarbeide med Balansekunst, Kunstnernettverket, Likestillings- og diskrimineringsombudet og andre aktører for å motvirke hets og trakassering på kunstfeltet
- samarbeide med europeiske kollegaer blant annet gjennom medlemskap og deltakelse i European Writers Council (EWC)
- gi støtte til forfulgte forfattere, blant annet gjennom samarbeid med Norsk PEN, Den norske Helsingforskomité og andre relevante aktører
- opprettholde dialog med den ukrainske ambassaden i Norge, tilby veiledning, kollegatreff, legge til rette for skriveplass og møtelokale for ukrainske forfattere i Norge
- bistå iranske kollegaer, delta i solidaritetsmarkeringer og videreformidle støtteopprop

Opphavsrett, kontroll over eget verk og rett til rimelig vederlag

Litteratur brukes på nye måter, og det er press på totalt utkjøp av rettigheter, altså at forfatteren tilbys en pris som gjelder ubegrenset bruk til evig tid.

Forfatterforeningen vil

- jobbe for forfatters rett til kontroll over eget verk og rett til rimelig vederlag
- følge tett problemstillinger knyttet til opphavsrett og kunstig intelligens (AI). DnF har engasjert en jurist for å peke på opphavsrettslige utfordringer for forfattere knyttet til kunstig intelligens, og for å redegjøre for prosesser og utvikling i lovgivningen på feltet. Kunstig intelligens og opphavsrett vil også være tema i de forskjellige organene der DnF er representert, både nasjonalt og internasjonalt. DnF vil også adressere problemstillinger knyttet til kunstig intelligens i politiske møter
- fremme en god og rettferdig praksis der alle som bruker eller sprer vernede verk, må betale opphavere for bruken
- påse at ingen skal dele eller publisere andres vernede åndsverk på en måte som gjør verket tilgjengelig for alle
- arbeide for å styrke respekten og forståelsen for opphavsretten gjennom samarbeid med og arbeid i Kopinor og Norwaco og deltakelse i Kunstnernettverket
- delta i det nordiske arbeidet med opphavsrett, både gjennom Nordisk Forfatter- og Oversetterråd og i nettverket Nordisk Autor- og Utøverallianse
- sammen med Bibliotekforeningen og Norsk Forfattersentrum bidra til at høytlesning i bibliotek kan finne sted på vilkår og innenfor rammer som er rimelige for både forfatterne og bibliotekene. Høytlesning i bibliotekene har i årevis vært inngangsporten til bøker for mange barn og unge. Selv om åndsverkloven gir forfatteren enerett til høytlesning også i bibliotek, har de aller fleste kviet seg for å be om vederlag for dette

- arbeide for at KUD ved gjennomføringen av AMT-direktivet i norsk rett ser overføringsverdier utover det audiovisuelle feltet og vurderer en regulering der strømmetjenestene pålegges å sette av en andel til skriving av ny norsk litteratur, på linje med tankegangen bak AMT-direktivet
- arbeide for en god implementering av lov om kollektiv forvaltning, som har som formål å sørge for at kollektiv forvaltning av opphavsrett og nærstående rettigheter håndteres på en ansvarlig, effektiv og åpen måte overfor både rettighetshavere og brukere

Mobilisering av både nye og etablerte medlemmer

Kommunikasjon med medlemmene og kunnskap om deres forfatterhverdag er viktig for styrets arbeid og avgjørende for å styrke foreningen. Skal Forfatterforeningen få gjennomslag for sine saker, både politisk og i forhandlinger, er vi avhengige av å ha flest mulig av medlemmene med på arbeidet, og medlemmene må oppleve foreningen som relevant.

Forfatterforeningen vil

- legge til rette for at medlemmene kan engasjere seg i litteraturpolitiske saker, gi god informasjon om saker som angår forfatterhverdagen, kunnskap om rammevilkårene og innsikt i de litteraturpolitiske ordningene og de kulturpolitiske begrunnelsene for hvorfor disse ordningene ble etablert
- arbeide for at nettsiden skal være en viktig formidler av aktuelle og relevante saker både til medlemmer og til offentligheten
- utvikle informasjonsmaterieil til nye medlemmer og legge dette ut på nettsiden
- påse at utvalg og verv er sammensatt av et bredt og representativt utvalg forfattere
- arrangere medlemsmøte, seminar for nye medlemmer og debutanttreff
- legge til rette for aktive forfatterklubber der forfattere kan diskutere forlagenes praksis og utfordringer i forfatterhverdagen

Seksuell trakassering

I 2020 initierte en samlet litteraturbransje en undersøkelse for å kartlegge seksuell trakassering på litteraturfeltet. Undersøkelsen gjennomført av Ipsos i 2020 viste at fire prosent av respondentene har blitt utsatt for seksuell trakassering. Det er fire prosent for mye. I 2022 lanserte en samlet litteraturbransje nye retningslinjer for å forebygge diskriminering, seksuell trakassering og maktmisbruk i bokbransjen.

Forfatterforeningen vil

- i samarbeid med de øvrige organisasjonene på litteraturfeltet gjennomføre en ny kartleggingsundersøkelse og oppfølging av den forrige
- arbeide aktivt for å forebygge seksuell trakassering, etablere gode rutiner og ha som mål at alle skal kjenne til varslingsrutinene og retningslinjene, ivareta og imøtekomme henvendelser, gi råd og veiledning til forfattere uavhengig av medlemskap og henvise til relevante instanser når det er aktuelt
- samarbeide med de øvrige organisasjonene i bransjen om forebyggende tiltak, støtte balansekunstprosjektet og benytte deres kompetanse og vurdere deres kurstilbud, og bistå forfattere i kontakt med Likestillings- og diskrimineringsnemnda

VALGKOMITEENS INNSTILLING**STYRET:**

Leder:	Brynjulf Jung Tjønn*	-	(ny)
Styremedlemmer:	Sandra Lillebø	-	(gjenvalg)
	Hanne Ramsdal	-	(ny)
	Bjørn Vatne	-	(gjenvalg)

(*Tjønn tiltrer som leder 1. juni 2023, Heidi Marie Kriznik er fungerende leder t.o.m. 31. mai 2023)

Styret vil etter denne innstillingen se slik ut for perioden mars 2023–mars 2024:

Leder:	Brynjulf Jung Tjønn	-	ny
Nestleder:	Amalie Kasin Lerstang	-	ikke på valg
Styremedlemmer:	Jens M. Johansson	-	ikke på valg
	Sandra Lillebø	-	gjenvalg
	Endre Ruset	-	ikke på valg
	Mathias R. Samuelsen	-	ikke på valg
	Hanne Ramsdal	-	ny
	Bjørn Vatne	-	gjenvalg

DET LITTERÆRE RÅD:

Thomas Lundbo	-	gjenvalg
Adelheid E. Seyfarth Gulbrandsen	-	gjenvalg
Synnøve Persen	-	ny
Kjersti Rorgemoen	-	gjenvalg
Nils Henrik Smith	-	gjenvalg

Det litterære Råd vil etter denne innstillingen se slik ut for mars 2023–mars 2024:

Bokmål:	Kristin Berget	-	ikke på valg
	Thomas Lundbo	-	gjenvalg
	Adelheid E. Seyfarth Gulbrandsen	-	gjenvalg
	Chris Tvedt	-	ikke på valg
Nordsamisk/bokmål:	Synnøve Persen	-	ny
Nynorsk:	Kjersti Rorgemoen	-	gjenvalg
	Nils Henrik Smith	-	gjenvalg

OPPTAKSKOMITEEN:

Morten Langeland	-	gjenvalg
Pål Gerhard Olsen	-	gjenvalg

Opptakskomiteen ser slik ut for mars 2023 – mars 2024:

Bokmål:	Victoria Kielland	-	ikke på valg
	Morten Langeland	-	gjenvalg
	Pål Gerhard Olsen	-	gjenvalg
Nynorsk:	Kristin Auestad Danielsen	-	ikke på valg
	Øystein Vidnes	-	ikke på valg

DESISORER 2023:

Mette Karlsvik	-	(gjenvalg)
Tom Egeland	-	(gjenvalg)

ØKONOMIRÅDET:

ingen på valg

Økonomirådet ser slik ut for mars 2023–mars 2024:

Leder av DnF	-	ikke på valg
Mikkel Bugge	-	Ikke på valg
Linni Tiller (ekstern)	-	Ikke på valg

Heidi Marie Kriznik går av etter seks år som leder i DnF, og valgkomiteen har innstilt Brynjulf Jung Tjønn til ny leder. Grunnet oppsigelsestid fra nåværende jobb kan Tjønn ikke starte som leder i DnF før 1. juni.

Heidi Marie Kriznik har sagt seg villig til å fungere som leder fram til 1. juni for å sikre kontinuiteten.

Brynjulf Jung Tjønn velges dermed som ny leder med forutsetningen av at Heidi Marie Kriznik fungerer som leder fram til 1. juni 2023.

STYRETS FORSLAG TIL VALGKOMITÉ:**Styrets forslag til valgkomité for mars 2023–mars 2024**

Hans Petter Blad	-	ny
Linda Gabrielsen	-	gjenvalg
Ingvild Holvik	-	ny
Sandra Lillebø (styrets representant)	-	ny
Thomas Lundbo (rådets representant)	-	ny
Pål Gerhard Olsen (opptakskomiteens representant)	-	ny

VEDLEGG: Den norske Forfatterforenings handlingsprogram 2022–2023 vedtatt på årsmøtet 2022

Den norske Forfatterforening arbeider for at skjønnlitterære forfattere i Norge skal kunne leve av og utvikle seg i sitt virke, og arbeider for forfatteres yringsfrihet.

Forfatterforeningen skal sikre og ivareta en god litteraturpolitikk med kollektive og solidariske avtaler som løfter forfattergruppa som helhet og styrker den norske samtidslitteraturen. At det er mulig å leve av å være forfatter i Norge, er en forutsetning for at ny litteratur skal bli skapt, og for at det skal finnes en et bredt utvalg bøker som også i fremtiden vil nå ut til folk flest. Målet må være at det skal finnes en mangfoldig litteratur, og at alle skjønnlitterære forfattere skal ha gode og like vilkår når de utgir bøker.

Det er viktig at folks vilje til å betale for litteratur ikke reduseres når litteraturen digitaliseres. Forfatternes inntekter må være like enten bøkene leses analogt eller digitalt. Utredning av unntaket fra konkurranseloven § 10 for samarbeid ved omsetning av bøker (Menon, nov. 2021) påpeker at skiftet til økt salg av digitale formater påvirker forfatterinntekten i en negativ retning, videre at gjennomsnittsprisene forbrukerne betaler for å lese eller lytte til en bok, har falt, og at forleggerne får en større del av kaka i salget av de nye formatene lydbøker og e-bøker. Dette er en tendens som Forfatterforeningen skal motvirke gjennom et kontinuerlig arbeid med avtaleverket og avtaler på nye digitale format og utnyttelsesformer.

Rapporten *Kunst i tall 2020* viser at inntektene fra nedlastede lydbøker gjennomsnittlig har en økning på 88 prosent årlig fra 2013 til 2019 og en 25 prosents økning fra 2019 til 2020. Årene med pandemi har gitt ytterligere fart i digitaliseringen av litteraturen, men enten vi lever i ekstraordinære tider eller ei, er det ikke akseptabelt å flytte andeler av bokkrona bort fra dem som skaper bøkene, og over til forleggerne. Ei heller at folks vilje til å betale for litteratur reduseres ved at digitale plattformer senker prisen på digitale bokformat.

Strømming av lydbøker er fremdeles i sterk vekst, og i tillegg til forfatterinntekten er synliggjøring av litterær bredde en stor utfordring. For selv om strømmetjenestene tilbyr litterær bredde, er det ikke gitt at denne bredden synes. I strømmetjenestene er konsentrasjonen rundt bestselgere sterkere enn hva tilfellet er for papirboka. Det tilsier at andelen som lytter til det samme, vokser, og en stadig mindre gruppe får en stadig større andel av inntektene.

Lydbøker som skapes og framføres for strømmetjenestene, og i noen grad tilpasses etter det en tror lydboklytterne vil ha, er også et fenomen i vekst. De digitale formatene lager nye veier til litteraturen, men ikke nødvendigvis til all litteratur. Det er avgjørende at det finnes litteratur som inneholder ulike stemmer fra ulike mennesker – fra ulike miljøer og generasjoner. Når vi skal forsøke å se på det som skjer, ut fra ulike perspektiver og ikke alltid følge i de samme sporene som vi har gjort tidligere, er den varierte litteraturen særdeles viktig. Forfatterforeningen må følge utviklingen tett og jobbe mot en ensretting av litteraturen, for mangfoldet og en god og treffsikker litteraturpolitikk.

Med regjeringsskiftet i 2021 kom løftet om en boklov. Formålet med denne loven må være, slik det var i forrige boklovsrunde, å legge til rette for bredde, mangfold og kvalitet i norsk litteratur, samt

god tilgjengelighet for alle i Norge. Videre må formålet være å ivareta forfatter- og leserinteresser og legge til rette for et mangfold av aktører. Fastprisen må være formatnøytral, og lovens forpliktelser må gjelde for de digitale plattformene, som for forlagene.

Forfatterforeningen skal fortsette å være en avgjørende aktør når ny litteraturpolitikk skal utformes, og arbeidet med bokloven vil være særlig prioritert i denne perioden.

Disse to årene med pandemi og smittevernrestriksjoner har tydeliggjort hvor sårbart kulturfeltet er, og hvor utsatt kunstnerøkonomien er. Rapporten *Kunst i tall 2020* viser at oppdrag gjennom Norsk Forfattersentrum har hatt en nedgang på 38 prosent fra 2019 til 2020. Det er i ferd med å etablere seg som en slags sannhet at forfattere i liten grad er ramma av restriksjonene i forbindelse med pandemien, ettersom de jo kan fortsette å skrive. Men forfattere med medianinntekt på rundt 140 000 trenger inntekter fra formidlingsoppdrag og andre oppdrag. Den tydelige nedgangen i fremføringsinntektene på litteraturfeltet som *Kunst i tall* viser, er overhodet ikke ubetydelig for dem som rammes. Forfatterforeningen vil fortsette å tydeliggjøre forfatterenes lappeteppeøkonomi og motvirke gratisarbeid og øke forståelsen for at forfattere skal ha betalt for verkenes liv i offentligheten.

Forfatterforeningen skal være en pådriver, alene og sammen med Kunstnernettverket, for å oppnå bedre sosiale rettigheter for kunstnere. Svært mange skjønnlitterære forfattere ender opp som minstepensjonister. Forfatterforeningen skal jobbe for at forfattere blir likestilt med vanlige arbeidstakere når det gjelder sosiale rettigheter, som pensjon og sykepenger.

I Forfatterforeningens vedtekter er det nedfelt at foreningen skal arbeide for å styrke og verne om forfatteres ytringsfrihet. Forfatterforeningen skal arbeide aktivt mot en innskrenking av den kunstneriske ytringsfriheten og kunstnernes virke når de utøver maktkritikk, videre arbeide for å sikre et mangfoldig ytringsrom og synliggjøre den betydningen et ytringsmangfold har for et demokrati.

Den norske Forfatterforening vil i kommende periode legge vekt på følgende:

Forfatterøkonomi

Kunstnerstipend er et treffsikkert virkemiddel. Det er det i en normalsituasjon, og også nå når arrangement blir avlyst og nye oppdrag ikke igangsettes grunnet smittevernrestriksjonene. For å oppnå et mangfold av litterære uttrykk må forfattere gis tid og økonomisk rom for fordypning.

Forfatterforeningen skal

- arbeide for flest mulig frie søkbare stipend og en opptrapping av varige stipendhjemler samt for å opprettholde et godt nivå på vederlagsmidlene
- arbeide for at stipendene og garantiinntekten knyttes til en lønnsvekstmekanisme

Forfatterforeningen har et stort og omfattende avtaleverk og vil

- modernisere og reforhandle avtaleverket, deriblant fjerne heftefradraget

- arbeide med mål om at forfatterne inntekter skal være like enten bøkene leses analogt eller digitalt, og videre fremheve et formatnøytralt avtaleverk
- arbeide for en kollektiv avtale på digital gjenbruk av tekst benyttet i digitale læringsplattformer og andre digitale arenaer.
- bidra til opprettelsen av et statistikkutvalg som gir forfattersiden innsyn i strømmeøkonomien, og sikre minstebetalingen i strømmetjenesten og gjennom årlige forhandlinger sikre at den øker
- forhandle om en høyere royalty på pocketboka

Forfatterforeningen skal jobbe for at skjønnlitterære forfattere og kunstnere likestilles med vanlige arbeidstakere når det gjelder sosiale rettigheter. Arbeidet gjøres sammen med Kunstnernettverket, blant annet gjennom nettverkets trygd- og pensjonsutvalg.

Forfatterforeningen vil

- jobbe for at det innføres opptjening av trygderettigheter og pensjon uavhengig av om en er arbeidstaker, frilanser eller selvstendig næringsdrivende kunstner
- arbeide med mål om å muliggjøre en egen pensjonskonto, hos selvvalgt leverandør, hvor en kan samle alle ulike typer pensjon fra alle ulike tilknytningsformer og få pensjon fra første krone
- følge opp kulturmeldingen som understreker at de sosiale rettighetene til selvstendig næringsdrivende kunstnere skal styrkes, og påse at sosiale rettigheter blir gitt vekt i den kommende kunstnermeldingen.
- jobbe for å fjerne den negative effekten som investeringer i egen næringsvirksomhet har for beregningsgrunnlag av trygdeytelser
- jobbe for en bedre beregningsmodell for inntekt på nåværende og eventuelle framtidige kompensasjonsordninger / midlertidige inntektssikringer for frilansere og selvstendig næringsdrivende

Muligheten til å framforhandle kollektive avtaler med utgiverne og fastpris på bøker og med det et forutsigbart royaltygrunnlag, er det primære i en ny boklov.

Forfatterforeningen vil

- arbeide for fortsatt fastpris på bøker og en lengre fastprisperiode enn i dag
- jobbe for en regulering som likestiller alle formater samt har like rammer for omsetning og kulturpolitiske forpliktelser uavhengig av hvilket format bøkene selges i, eller fra hvilken plattform – all den tid det er bøkens innhold som begrunner reguleringen, ikke formatet

Innkjøpsordningen gir forutsigbare honorar til forfatterne.

Forfatterforeningen vil

- synliggjøre hvor viktig innkjøpsordningen faktisk er, arbeide for at den styrkes og videreutvikles, og for at forfatterne vederlag øker
- fortsette å jobbe for at de digitale lisensene under innkjøpsordningen forlenges, for det sikrer at samtidslitteraturen ikke forsvinner ut av folkebibliotekenes digitale samlinger, i tillegg til at en forlenging av lisensperioden gir økt betaling til forfatterne

Den kulturelle skolesekken (DKS) er en viktig arbeidsplass for mange forfattere.

Forfatterforeningen vil

- jobbe, alene og gjennom Kunstnernettverkets DKS-utvalg, for at alle landets fylker gir gode og like arbeids- og lønnsvilkår for alle kunstnere på oppdrag for DKS

Sikre et mangfold av skjønnlitterære utgivelser og få bokbredden ut til leserne

Kulturelle og demokratiske hensyn tilsier at det må finnes et litterært mangfold. Målet må være at leserne skal ha stor valgfrihet, og at litteraturen oppleves relevant, representativ og mangefasettert. Litteraturpolitiske ordninger og en regulert bokbransje bidrar til at det skrives, utgis og distribueres et bredt utvalg bøker.

Forfatterforeningen vil

- jobbe for at en fremtidig boklov sidestiller og gir forfatterne samme mulighet til å påvirke bransjens rammevilkår
- arbeide for at en fremtidig boklov bidrar til at spredning og formidling av alle typer bøker styrkes sammenlignet med dagens situasjon
- fremheve betydningen av at bokhandlere tegner litteraturabonnement, og jobbe for en regulering som inneholder bestemmelser om litteraturabonnement. Videre jobbe for at bokhandlere synliggjør et bredt utvalg bøker – også i netthandelen
- arbeide for at vilkår for forhandlinger mellom leverandør og forhandler reguleres på en slik måte at god formidling og stor bredde belønnes, samt påpeke uheldige lojalitetsskapende rabatter og hvordan disse rabattene påvirker utvalget, og fremme at salgsleddets rabatter bør bestemmes ut fra hvilket bidrag de gir til salg og synliggjøring av et bredt utvalg bøker, og arbeide for at det ikke åpnes for en anledning til å gi sluttkunderabatt.
- arbeide for at strømme- og abonnementstjenester sammen med forlagene tar litteraturpolitisk ansvar og legger til rette for mangfold og motvirker tendensene til ensretting og bidrar til mangfold og bærekraft i norsk litteratur

Bibliotekets betydning som møteplass er voksende. At de besøkende møter et bredt utvalg bøker, og at forfatterne representert er representative for forfattergruppa, er også vesentlig.

Forfatterforeningen vil

- jobbe for økte overføringer til bibliotek og midler til aktiv og variert litteraturformidling og forfatterbesøk i bibliotek

Innkjøpsordningen sørger for at all ny norsk skjønnlitteratur blir gjort tilgjengelig for lesere gjennom deres lokale bibliotek, og gir norske lesere, uavhengig av hvor de bor og hva slags inntekt de har, tilgang til det som skrives og oversettes. I biblioteket blir dessuten bøkene stående lenger enn de gjør i bokhandelen, og leserne gis god tid til å oppdage dem.

Forfatterforeningen vil

- hegne om innkjøpsordningene og snakke opp betydningen av dem, påse at ordningen opprettholdes og styrkes
- vektlegge en styrking av økonomien i Norsk kulturfond for å videreutvikle innkjøpsordningene i takt med aktuelle samfunnsendringer, og slik at også mindre aktører og

små forlag kan gis økonomisk rom og bidra til mangfold. En god litteraturpolitikk sørger for at litteraturen når frem til leseren, og at det leses variert litteratur.

Forfatterforeningen vil

- følge opp innspillet om *en ny lesepolitikk*, som en samlet litteraturbransje har stilt seg bak.
- fortsette samarbeidet med Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen, enkeltforlag og bokhandlere og andre skribentorganisasjoner, som Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk Oversetterforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Dramatikerforbundet, Forfatterforbundet og andre relevante aktører og samarbeidspartnere som Norsk Forfattersentrum, Foreningen !les og Leser søker bok, samt samarbeide med festivaler for at hele bredden av norsk skjønnlitteratur skal være synlig og tilgjengelig og holde god kvalitet
- samarbeide med Sámi Girječálliid Searvi (Samisk Forfatterforening) og Searvi sámi girječálliide, Siebrre sáme girjjetjálliida (Foreninga samiske forfattere)
- støtte og delta i Aksjon skolebibliotek

Norsk kulturråd er helt avgjørende for samtidens varierte kunst- og kulturuttrykk.

Forfatterforeningen vil

- arbeide sammen med Kunstnernettverket for at Kulturrådet skal opprettholde at tildeling av frie offentlige midler til kunst og kultur gjøres på bakgrunn av kunstfaglig skjønn, på faglig uavhengig grunnlag og på armlengdes avstand fra politiske myndigheter
- påse at fagutvalgene og rådet, som består av medlemmer med kunst- og kulturfaglig kompetanse og er oppnevnt på fritt grunnlag, ikke svekkes, og at utviklingen ikke går i retning av en omstilling der standardisering og målstyring er viktigere enn dialogen med det kunstfeltet en er satt til å betjene

For at skjønnlitteratur fortsatt skal bli skrevet, lest og ha en betydning for enkeltpersoner og i samfunnet, må den snakkes og skrives om.

Forfatterforeningen vil

- arbeide for at denne samtalen skal ha gode rammebetingelser
- samarbeide med og støtte Norsk kritikerlag og fremme kritikken og kritikkens kår
- arbeide for synliggjøring av bøker, blant annet ved å påpeke betydningen av at mediene vier plass til anmeldelse, og at forlagene tar ansvar for aktiv markedsføring

Ytringsfrihet og internasjonalt arbeid

I Forfatterforeningens § 2 er det nedfelt at DnF skal arbeide for å styrke og verne om forfatteres ytringsfrihet. Forfatterforeningen skal jobbe for norske forfatteres ytringsfrihet, men også ta et internasjonalt ansvar.

Forfatterforeningen vil

- opprettholde kontakten med den belarusiske forfatterforeningen UBW <https://lit-bel.org/information-in-english/> og vil søke eksterne midler til samarbeidsprosjekter

- opprettholde kontakten med Szépirók társasága, skjønnlitterære forfatteres forbund i Ungarn <https://szepiroktarsasaga.hu/>, og gjennomføre prosjektet «ytringsrommet i samtidslitteraturen i Ungarn» og vil med midler fra Fritt Ord og Kopinors utviklingsfond arrangere samtale og utveksling mellom ungarske og norske samtidsforfattere
- jobbe for å synliggjøre vinnere av foreningens ytringsfrihetspris og det arbeidet disse har gjort og gjør
- se på muligheten for at foreningens internasjonale utvalg, som primært arbeider med tildeling av Ytringsfrihetsprisen, kan utvide arbeidet i enkeltsaker og i tråd med foreningens handlingsprogram
- følge opp initiativ fra den estiske forfatterforening og i samarbeid med ressurser i IU søke midler til møter, utveksling og kontakt
- i samarbeid med Den Afghanske Forfatter- og Kunstnerforening i Norge og NFFO gjennomføre et seminar med fokus på situasjonen for afghanske, frie ytrere - i Afghanistan og i Norge, et seminar der forfattere, oversettere, forleggere og formidlingsaktører møter afghanske skribenter bosatt i Norge og utveksler erfaring og kompetanse på feltet
- arbeide for sikre et mangfoldig ytringsrom og synliggjøre den betydningen et ytringsmangfold har for et demokrati, videre tematisere dette på møter i regi av foreningen, og samarbeide med Balansekunst, Kunstnernettverket, likestillings- og diskrimineringsombudet og andre aktører for å motvirke hets og trakassering på kunstfeltet
- samarbeide med europeiske kollegaer blant annet gjennom medlemskap og deltakelse i European Writers Council (EWC)
- gi støtte til forfulgte forfattere, blant annet gjennom samarbeid med Norsk PEN, Den norske Helsingforskomité og andre relevante aktører

Opphavsrett, kontroll over eget verk og rett til rimelig vederlag

Under koronapandemien har mange i god dugnadsånd ønsket å dele litteratur digitalt når muligheten for fysiske arrangementer bortfalt, men iblant uten at å ivareta vederlag til forfattere eller kontroll over eget verk. Litteratur brukes på nye måter, og det er også press på utkjøp, at forfatteren tilbys en pris som gjelder ubegrenset bruk til evig tid.

Forfatterforeningen vil

- jobbe for forfatteres rett til kontroll over eget verk og rett til rimelig vederlag og en god og rettferdig praksis der alle som bruker eller sprer vernede verk, må betale opphavere for bruken, og at ingen skal dele eller publisere andres vernede åndsverk på en måte som gjør verket tilgjengelig for alle
- arbeide for å styrke respekten og forståelsen for opphavsretten gjennom samarbeid med og arbeid i Kopinor og Norwaco og deltakelse i Kunstnernettverket
- delta i det nordiske arbeidet med opphavsrett, både gjennom Nordisk Forfatter- og Oversetterråd og i nettverket Nordisk Autor- og Utøverallianse
- sammen med Bibliotekforeningen og Norsk Forfattersentrum bidra til at høytlesning i bibliotek kan finne sted på vilkår og innen rammer som er rimelige for både forfatterne og bibliotekene. Høytlesning i bibliotekene har i årevis vært inngangsporten til bøker for mange barn og unge. Selv om åndsverkloven gir forfatteren enerett til høytlesning også i bibliotek, har de aller fleste kviet seg for å be om vederlag for dette

- arbeide for at Kulturdepartementet ved gjennomføringen av AMT-direktivet i norsk rett ser overføringsverdier utover det audiovisuelle feltet og vurderer en regulering der strømmetjenestene pålegges å sette av en andel til skriving av ny norsk litteratur, på linje med tankegangen bak AMT-direktivet
- arbeide for en god implementering av lov om kollektiv forvaltning, som har som formål å sørge for at kollektiv forvaltning av opphavsrett og nærstående rettigheter håndteres på en ansvarlig, effektiv og åpen måte overfor både rettighetshavere og brukere

Mobilisering av både nye og etablerte medlemmer

Kommunikasjon med medlemmene og kunnskap om deres forfatterhverdag er viktig for styrets arbeid og avgjørende for å styrke foreningen.

Skal Forfatterforeningen få gjennomslag for sine saker, både politisk og i forhandlinger, er vi avhengige av å ha flest mulig av medlemmene med på arbeidet, og medlemmene må oppleve foreningen som relevant.

Forfatterforeningen vil

- legge til rette for at medlemmene kan engasjere seg i litteraturpolitiske saker, gi god informasjon om saker som angår forfatterhverdagen, kunnskap om rammevilkårene og innsikt i de litteraturpolitiske ordningene og de kulturpolitiske begrunnelsene for hvorfor disse ordningene ble etablert
- arbeide for at nettsiden skal være en viktig formidler av aktuelle og relevante saker både til medlemmer og til offentligheten
- utvikle informasjonsmaterieil til nye medlemmer og legge dette ut på nettsiden
- påse at utvalg og verv er sammensatt av et bredt og representativt utvalg forfattere
- utvikle et seminar for skjønnlitterære forfattere med vekt på sosiale rettigheter, informasjon og tips vedrørende forfatteres praktiske hverdag
- arrangere medlemsmøte, seminar for nye medlemmer og debutanttreff
- søke Kulturrådet om penger til å videreføre og utvide prosjektet «digitale lesesirkler» og med det legge til rette for forfatteroppdrag og at lesesirkler kan, via digital plattform, få besøk av forfatteren av boka de leser, når fysiske besøk ikke alltid er mulig å gjennomføre
- fullføre pilotprosjekt for forfatterproduserte lydbøker og utforme en mal for slik produksjon som kan brukes av alle landets forfattere
- legge til rette for aktive forfatterklubber der forfattere kan diskutere forlagenes praksis og utfordringer i forfatterhverdagen. En god informasjonsflyt mellom medlemmer og styre og administrasjon er avgjørende for å styrke foreningens arbeid og gjennomslagskraft

Seksuell trakassering

I 2020 initierte en samlet litteraturbransje en undersøkelse for å kartlegge seksuell trakassering. Undersøkelsen gjennomført av Ipsos i 2020 viste at 4 prosent av respondentene har blitt utsatt for seksuell trakassering. Det er 4 prosent for mye. I 2022 lanserer en samlet litteraturbransje nye retningslinjer.

Forfatterforeningen vil

- arbeide aktivt for å forebygge seksuell trakassering, etablere gode rutiner og ha som mål at alle skal kjenne til varslingsrutinene og retningslinjene, ivareta og imøtekomme henvendelser, gi råd og veiledning til forfattere uavhengig av medlemskap og henvise til relevante instanser når det er aktuelt
- samarbeide med de øvrige organisasjonene i bransjen om forebyggende tiltak, støtte balansekunstprosjektet og benytte deres kompetanse og vurdere deres kurstilbud, og bistå forfattere i kontakt med likestillings- og diskrimineringsnemnda